

**2018 MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI 8. SINIF KAZANIMLARININ
HEDEFLERİNE ULAŞMA DÜZEYİNİN MÜZİK ÖĞRETMENLERİNİN
GÖRÜŞLERİ DOĞRULTUSUNDA İNCELENMESİ**

Aysan Kadir GÜVEN

Yüksek Lisans Tezi

Müzik Bilimleri Ana Sanat Dalı

Dr. Öğr. Ü. Koray ÇELENK

2019

Her Hakkı Saklıdır

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ
MÜZİK BİLİMLERİ ANA SANAT DALI MÜZİKOLOJİ SANAT DALI

**2018 MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI 8. SINIF KAZANIMLARININ
HEDEFLERİNE ULAŞMA DÜZEYİNİN MÜZİK ÖĞRETMENLERİNİN
GÖRÜŞLERİ DOĞRULTUSUNDA İNCELENMESİ**

(The Investigation of The Level of Reaching The Aims of 8th Grade Learning
Outcomes of 2018 Music Teaching Program in accordance with The Views of Music
Teachers)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Aysan Kadir GÜVEN

Danışman: Dr. Öğr. Ü. Koray ÇELENK

Erzurum

Eylül, 2019

Atatürk Üniversitesi
Güzel Sanatlar Enstitüsü

TEZ KABUL TUTANAĞI

GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE

Dr. Öğr. Ü. Koray ÇELENK danışmanlığında, Aysan Kadir GÜVEN tarafından hazırlanan bu çalışma 12/09/2019 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Müzik Bilimleri Anasanat Dalı'nda Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan : Doç. Dr. Sıtkı AKARSU

İmza :

Jüri Üyesi : Dr. Öğr. Ü. Koray ÇELENK

İmza :

Jüri Üyesi : Dr. Öğr. Ü. Yılmaz KAHYAOĞLU

İmza :

Yukarıdaki imzalar adı geçen öğretim üyelerine aittir. / / 20....

Doç. Dr. Ahmet Selim DOĞAN
Güzel Sanatlar Enstitüsü Müdürü

Atatürk Üniversitesi
Güzel Sanatlar Enstitüsü

TEZ BEYAN FORMU
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE

BİLDİRİM

Atatürk Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Uygulama Esaslarının ilgili maddelerine göre hazırlamış olduğum “2018 Müzik Dersi Öğretim Programı 8. Sınıf Kazanımlarının Hedeflerine Ulaşma Düzeyinin Müzik Öğretmenlerinin Görüşleri Doğrultusunda İncelenmesi” adlı tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin kâğıt ve elektronik kopyalarının Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım:

Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Uygulama Esaslarının ilgili maddeleri uyarınca gereğinin yapılmasını arz ederim. *

Tezimin/Raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

Tezimin/Raporumun makale için **altı ay**, patent için **iki yıl** süreyle erişiminin ertelenmesini istiyorum. *

12/09/2019

Aysan Kadir GÜVEN

* LİSANSÜSTÜ TEZLERİN ELEKTRONİK ORTAMDA TOPLANMASI, DÜZENLENMESİ VE ERİŞİME AÇILMASINA İLİŞKİN YÖNERGE

.....
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Lisansüstü tezlerin erişime açılmasının ertelenmesi MADDE 6– (1) Lisansüstü teze ilgili patent başvurusu yapılması veya patent alma sürecinin devam etmesi durumunda, tez danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulu iki yıl süre ile tezin erişime açılmasının ertelenmesine karar verebilir.

(2) Yeni teknik, materyal ve metotların kullanıldığı, henüz makaleye dönüşmemiş veya patent gibi yöntemlerle korunmamış ve internetten paylaşılması durumunda 3. şahıslara veya kurumlara haksız kazanç imkanı oluşturabilecek bilgi ve bulguları içeren tezler hakkında tez danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulunun gerekçeli kararı ile altı ayı aşmamak üzere tezin erişime açılması engellenebilir.

Gizlilik dereceli tezler MADDE 7– (1) Ulusal çıkarları veya güvenliği ilgilendiren, emniyet, istihbarat, savunma ve güvenlik, sağlık vb. konulara ilişkin lisansüstü tezlerle ilgili gizlilik kararı, tezin yapıldığı kurum tarafından verilir. Kurum ve kuruluşlarla yapılan işbirliği protokolü çerçevesinde hazırlanan lisansüstü tezlere ilişkin gizlilik kararı ise, ilgili kurum ve kuruluşun önerisi ile enstitü veya fakültenin uygun görüşü üzerine üniversite yönetim kurulu tarafından verilir. Gizlilik kararı verilen tezler Yükseköğretim Kuruluna bildirilir.

(2) Gizlilik kararı verilen tezler gizlilik süresince enstitü veya fakülte tarafından gizlilik kuralları çerçevesinde muhafaza edilir, gizlilik kararının kaldırılması halinde Tez Otomasyon Sistemine yüklenir.

TEŞEKKÜR

Hem lisans, hem de yüksek lisans eğitimi sürecinde öğrencisi olduğum, araştırmanın tüm süreçlerinde şahsi zamanlarında bile bilgi, tecrübe ve yardımlarını benden hiçbir zaman esirgemeyen, her zaman yanımda olan çok değerli danışman hocam Dr. Öğr. Üyesi Koray ÇELENK'e, tez savunmamda bulunup fikirlerinden ve görüşlerinden faydalandığım değerli hocalarım Doç. Dr. Sıtkı AKARSU ve Dr. Öğr. Ü. Yılmaz KAHYAOĞLU'na, araştırma sürecinde değerli görüş ve yardımlarını esirgemeyen Doç. Dr. Meriç GÜVEN, Prof. Dr. Onur ÖZSOY, Doç. Dr. Zekerya BATUR, Doç. Dr. Mehmet Giray ÜNSAL ve Dr. Öğr. Ü. Eşref NURAL'a, sınıf arkadaşlarım Öğr. Gör. Özgün Arda NURAL ve MEB müzik öğretmeni Mustafa ALBAYRAK'a, anketlerin paylaşılması hususunda yardımlarını esirgemeyen Atatürk Üniversitesi GSF Müzik Bilimleri Bölümü ve Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı mezunu arkadaşlarıma, ankete katılım sağlayıp değerli görüşleri ile araştırmaya katkı sağlayan müzik öğretmenlerimize ve manevi desteklerinden dolayı ailem ve sevgili eşim Nazan GÜVEN'e sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

2018 MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI 8. SINIF KAZANIMLARININ HEDEFLERİNE ULAŞMA DÜZEYİNİN MÜZİK ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİ DOĞRULTUSUNDA İNCELENMESİ

Aysan Kadir GÜVEN

Eylül 2019, 121 sayfa

Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Ü. Koray ÇELENK

Jüri: Doç. Dr. Sıtkı AKARSU

Dr. Öğr. Ü. Koray ÇELENK

Dr. Öğr. Ü. Yılmaz KAHYAOĞLU

Bu araştırmada, müzik öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda 2018 müzik dersi öğretim programı 8. sınıf kazanımlarının hedeflerine ne ölçüde ulaştığını ve kazanımlara ait müzik öğretmeni görüşlerinin belli değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediğini ortaya koymak amaçlanmıştır.

Çalışma, 8. sınıf müzik dersi programının ve kazanımlarının işlerliğinin ortaya koyulması, aksayan yönlerinin tespiti ve eksikliklere çözüm önerisi getirmesi açısından önem taşımaktadır.

Araştırma, Betimsel Araştırma Modeline dayalı olup, nitel veriler nicelleştirilerek, tarama (survey) yöntemiyle gerçekleştirilmiş ve veri toplama aracı olarak 2018 müzik öğretim programı 8. Sınıf Müzik Dersi programındaki kazanımlar baz alınarak, bu kazanımlar anket sorusuna dönüştürülmüş ve müzik öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda kazanımların hedeflerine ulaşma düzeyleri sorgulanmıştır.

Araştırmada, müzik öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda kazanımların tam olarak hedefine ulaşmadığı ve hedeflerine ulaşma düzeyinin orta düzeyde olduğu sonucuna varılmıştır.

Ayrıca müzik öğretmenlerinin görüşlerine bağlı olarak, kazanımların hedeflerine ulaşma düzeyinin müzik öğretmenlerinin cinsiyet, mesleki deneyim, görev yapılan okul türü ve görev yapılan bölge değişkenlerine göre farklılık gösterdiği; müzik öğretmenlerinin yaş, mezun olunan lise türü, mezun olunan fakülte türü, eğitimi alınan çalgı türü ve kaynak kitap kullanma durumu değişkenlerine göre ise herhangi bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Genel Müzik Eğitimi, Müzik Dersi, Kazanım.

ABSTRACT**MASTER'S THESIS****THE INVESTIGATION OF THE LEVEL OF REACHING THE AIMS OF 8TH
GRADE LEARNING OUTCOMES OF 2018 MUSIC TEACHING PROGRAM IN
ACCORDANCE WITH THE VIEWS OF MUSIC TEACHERS****Aysan Kadir GÜVEN****September 2019, 121 Pages****Advisor: Assist. Prof. Koray ÇELENK****Jury: Assoc. Prof. Sıtkı AKARSU****Assist. Prof. Koray ÇELENK****Assist. Prof. Yılmaz KAHYAOĞLU**

In this study, it is aimed to analyze to what extent the 8th grade gains of 2018 music course curriculum attained in line with the opinions of music teachers and whether the opinions of music teachers of the achievements differ according to certain variables.

The study is important in terms of finding out the operability of the 8th grade music curriculum and its achievements, identifying its deficiencies and suggesting solutions to the existing deficiencies.

The research was based on the Descriptive Research Model, qualitative data were quantified, the data is collected by survey method and was based on the achievements in the 8th Grade Music Education Program of the National Education System, these gains were transformed into survey questions and the achievement levels were tested in accordance with the opinions of the music teachers.

In the study, with the opinions of the music teachers it has been shown that the achievements do not reach the target exactly and the level of achieving the goals is on average.

Furthermore, according to the opinions of music teachers, it was found that the level of achieving the targets differed with respect to gender, professional experience, type of school and region that the music teachers are employed. However, it was determined that there was no difference according to the variables of music teachers age, type of high school that they work for, type of faculty graduated, type of instrument being specialized, and use of source book.

Keywords: General Music Education, Music Lesson, Learning Outcome.

İÇİNDEKİLER

TEZ KABUL TUTANAĞI.....	i
TEZ BEYAN FORMU.....	ii
TEŞEKKÜR	iii
ÖZ.....	iv
ABSTRACT	v
İÇİNDEKİLER	vi
TABLolar DİZİNİ	ix
ŞEKİLLER DİZİNİ	xiii
KISALTMALAR VE SİMGELER DİZİNİ	xiv
GİRİŞ	1
BİRİNCİ BÖLÜM.....	5
PROBLEM DURUMU	5
1.1. EĞİTİM KURAMI	5
1.1.1. Öğretim	7
1.1.2. Öğrenme ve Öğretme.....	7
1.1.3. Program ve Eğitimde Program Türleri	8
1.1.3.1. Eğitim programı.....	8
1.1.3.2. Öğretim programı	9
1.1.3.3. Ders programı	9
1.2. MÜZİK EĞİTİMİ.....	10
1.2.1. Müzik Eğitiminin Türleri.....	10
1.2.1.1. Genel müzik eğitimi	11
1.2.1.2. Özengen müzik eğitimi	11
1.2.1.3. Mesleki müzik eğitimi	11
1.2.2. Müzik Eğitimi Boyutları.....	12
1.2.3. Müzik Eğitiminin İlke ve Amaçları	12
1.2.4. Müzik Eğitiminde Öğretmenin Rolü	13
1.2.5. Gelişimde Müzik Eğitiminin Rolü	14
1.3. MÜZİK EĞİTİM PROGRAMLARI	15
1.3.1. Müzik Eğitiminde Program Geliştirme	16
1.3.2. Müzik Öğretim Programı ve Öğeleri	17

1.3.2.1. Cumhuriyet tarihinde ortaokul müzik öğretim programları	18
1.3.2.2. 2018 ortaokul müzik öğretim programı	20
1.3.2.2.1. Sekizinci sınıf müzik ders kitabı etkinlik kazanım ilişkisi	25
1.4. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	34
1.5. PROBLEM CÜMLESİ.....	38
1.5.1. Alt Problemler	39
1.6. ARAŞTIRMANIN AMACI.....	39
1.7. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ.....	39
1.8. VARSAYIMLAR	40
1.9. SINIRLILIKLAR.....	40
1.10. TANIMLAR	40
İKİNCİ BÖLÜM.....	42
YÖNTEM.....	42
2.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ.....	42
2.2. ÇALIŞMA GRUBU	42
2.3. VERİLERİN TOPLANMASI.....	46
2.4. VERİLERİN ANALİZİ.....	50
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	53
BULGULAR VE YORUM.....	53
3.1. BİRİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR VE YORUM	53
3.1.1. Dinleme-Söyleme Öğrenme Alanındaki Kazanımlara Ulaşma Düzeyine Yönelik Müzik Öğretmeni Görüşleri	53
3.1.2. Müziksel Algı ve Bilgilenme Öğrenme Alanındaki Kazanımlara Ulaşma Düzeyine Yönelik Müzik Öğretmeni Görüşleri.....	58
3.1.3. Müziksel Yaratıcılık Öğrenme Alanındaki Kazanımlara Ulaşma Düzeyine Yönelik Müzik Öğretmeni Görüşleri	59
3.1.4. Müzik Kültürü Öğrenme Alanındaki Kazanımlara Ulaşma Düzeyine Yönelik Müzik Öğretmeni Görüşleri.....	61
3.2. İKİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR VE YORUM.....	67
3.3. ÜÇÜNCÜ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR VE YORUM.....	67
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	73
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	73

4.1. SONUÇLAR	73
4.2. ÖNERİLER	76
KAYNAKÇA	77
ÖZGEÇMİŞ	86
EKLER	87
EK-1. 2018 Öğretim Programı 8. Sınıf Müzik Dersi Kazanım ve Açıklamaları	87
EK-2. Çalışmada Kullanılan Anket	90
EK-3. İzin Yazıları	97
EK-4. İstatistiksel Ham Veri Tabloları	99

TABLOLAR DİZİNİ

Tablo 1. 2018 Müzik Dersi Öğretim Programı 5-8 İlköğretim “Dinleme-Söyleme” Öğrenme Alanı Kazanımları	23
Tablo 2. 2018 Müzik Dersi Öğretim Programı 5-8 İlköğretim “Müziksel Algı ve Bilgilenme” Öğrenme Alanı Kazanımları.....	23
Tablo 3. 2018 Müzik Dersi Öğretim Programı 5-8 İlköğretim “Müziksel Yaratıcılık” Öğrenme Alanı Kazanımları	24
Tablo 4. 2018 Müzik Dersi Öğretim Programı 5-8 İlköğretim “Müzik Kültürü” Öğrenme Alanı Kazanımları	24
Tablo 5. Müzik Öğretmenlerinin Cinsiyet, Yaş ve Mesleki Deneyim Değişkenine Göre Dağılımı	43
Tablo 6. Müzik Öğretmenlerinin Görev Yaptığı Bölge ve Okul Türü Değişkenine Göre Dağılımı	43
Tablo 7. Müzik Öğretmenlerinin Görev Yaptığı İllere Göre Dağılımı	44
Tablo 8. Müzik Öğretmenlerinin Lise, Fakülte ve Çalgı Türü Değişkenine Göre Dağılımı	45
Tablo 9. Faktör Analizi Uygunluğuna Yönelik KMO ve Barlett Testi Sonuçları	47
Tablo 10. Faktör Analizi Varyans Açıklaması Sonuçları	47
Tablo 11. Anket Cronbach’s Alpha Güvenirlik Testi Sonuçları.....	49
Tablo 12. Aritmetik Ortalama Değerlendirme Aralıkları	50
Tablo 13. Kolmogorov-Smirnov Normallik Testi Sonuçları	51
Tablo 14. Varyansların Eşitliğine Yönelik Levene Testi Sonuçları	52
Tablo 15. Dinleme-Söyleme Öğrenme Alanındaki Mü.8.A.1.Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı	53
Tablo 16. Dinleme-Söyleme Öğrenme Alanındaki Mü.8.A.2.Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı	54
Tablo 17. Dinleme-Söyleme Öğrenme Alanındaki Mü.8.A.3. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı.....	54
Tablo 18. Dinleme-Söyleme Öğrenme Alanındaki Mü.8.A.4. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı.....	55
Tablo 19. Dinleme-Söyleme Öğrenme Alanındaki Mü.8.A.5. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı	55

Tablo 20. Dinleme-Söyleme Öğrenme Alanındaki Mü.8.A.6. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı	56
Tablo 21. Dinleme-Söyleme Öğrenme Alanındaki Mü.8.A.7. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı	57
Tablo 22. Dinleme-Söyleme Öğrenme Alanındaki Mü.8.A.8. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı	57
Tablo 23. Dinleme-Söyleme Öğrenme Alanındaki Mü.8.A.9. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı	57
Tablo 24. Dinleme-Söyleme Öğrenme Alanındaki Mü.8.A.10. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı	58
Tablo 25. Dinleme-Söyleme Öğrenme Alanındaki Mü.8.B.1. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı	58
Tablo 26. Müziksel Algı ve Bilgilenme Alanındaki Mü.8.B.2. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı	59
Tablo 27. Müziksel Algı ve Bilgilenme Alanındaki Mü.8.C.1. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı	59
Tablo 28. Müziksel Yaratıcılık Alanındaki Mü.8.C.2. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı	60
Tablo 29. Müziksel Yaratıcılık Alanındaki Mü.8.C.3. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı	60
Tablo 30. Müziksel Yaratıcılık Alanındaki Mü.8.C.4. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı	61
Tablo 31. Müziksel Yaratıcılık Alanındaki Mü.8.D.1. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı	61
Tablo 32. Müzik Kültürü Alanındaki Mü.8.D.2. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı	62
Tablo 33. Müzik Kültürü Alanındaki Mü.8.D.3. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı	62
Tablo 34. Müzik Kültürü Alanındaki Mü.8.D.4. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı	63
Tablo 35. Müzik Kültürü Alanındaki Mü.8.D.5. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı	63

Tablo 36. Müzik Kültürü Alanındaki Mü.8.D.6. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı	63
Tablo 37. Müzik Kültürü Alanındaki Mü.8.D.7. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı	64
Tablo 38. Müzik Kültürü Alanındaki Mü.8.D.8. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı	64
Tablo 39. Müzik Kültürü Alanındaki Mü.8.D.9. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı	65
Tablo 40. Müzik Öğretmenlerinin Görüşlerine Göre Müzik Dersi 8. Sınıf Kazanımlarının Hedefine Ulaşma Düzeyi Ortalama Puanları	65
Tablo 41. Müzik Öğretmenlerinin Müzik Dersinde Ana Kaynak Olarak 2018 MEB 8. Sınıf Müzik Kitabı Kullanım Durumu	67
Tablo 42. Kazanımlara İlişkin Müzik Öğretmeni Görüşlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılığına Yönelik Mann-Whitney U Testi Sonuçları.....	67
Tablo 43. Kazanımlara İlişkin Müzik Öğretmeni Görüşlerinin Yaş Değişkenine Göre Farklılığına Yönelik Kruskal-WallisH Testi Sonuçları.....	68
Tablo 44. Kazanımlara İlişkin Müzik Öğretmeni Görüşlerinin Mesleki Deneyim Değişkenine Göre Farklılığına Yönelik Kruskal-Wallis H Testi Sonuçları.....	68
Tablo 45. Kazanımlara İlişkin Müzik Öğretmeni Görüşlerinin Mesleki Deneyim Değişkenine Göre Farklılığına Yönelik LSD Testi Sonuçları	69
Tablo 46. Kazanımlara İlişkin Müzik Öğretmeni Görüşlerinin Görev Yapılan Bölge Değişkenine Göre Farklılığına Yönelik Kruskal-Wallis H Testi Sonuçları.....	69
Tablo 47. Kazanımlara İlişkin Müzik Öğretmeni Görüşlerinin Görev Yapılan Bölge Değişkenine Göre Farklılığına Yönelik LSD Testi Sonuçları	69
Tablo 48. Kazanımlara İlişkin Müzik Öğretmeni Görüşlerinin Görev Yapılan Okul Türü Değişkenine Göre Farklılığına Yönelik Kruskal-Wallis H Testi Sonuçları.....	70
Tablo 49. Kazanımlara İlişkin Müzik Öğretmeni Görüşlerinin Görev Yapılan Okul Türü Değişkenine Göre Farklılığına Yönelik LSD Testi Sonuçları	70
Tablo 50. Kazanımlara İlişkin Müzik Öğretmeni Görüşlerinin Mezun Olunan Lise Türü Değişkenine Göre Farklılığına Yönelik Mann-Whitney U Testi Sonuçları.....	70
Tablo 51. Kazanımlara İlişkin Müzik Öğretmeni Görüşlerinin Mezun Olunan Fakülte Değişkenine Göre Farklılığına Yönelik Kruskal-Wallis H Testi Sonuçları.....	71

Tablo 52. Kazanımlara İlişkin Müzik Öğretmeni Görüşlerinin Bireysel Çalgı Değişkenine Göre Farklılığına Yönelik Kruskal-Wallis H Testi Sonuçları.....	71
Tablo 53. Kazanımlara İlişkin Müzik Öğretmeni Görüşlerinin MEB'in 8. Sınıf Müzik Kitabını Kullanma Durumu Değişkenine Göre Farklılığına Yönelik Mann-Whitney U Testi Sonuçları	72

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1. Eğitim Modelleri Şeması	6
Şekil 2. Müzik Dersi Öğretim Programı Düzey Şeması	22
Şekil 3. Anket Faktör Birikinti Grafiği	48

KISALTMALAR VE SİMGELER DİZİNİ

%	: Yüzde
f	: Frekans
KMO	: Kaiser-Meyer-Olkin
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
Mü.	: Müzik Dersi
N	: Kişi Sayısı
Ort.	: Ortalama
ÖD	: Öz değer
p	: Anlamlılık Düzeyi
Sd	: Serbestlik Derecesi
Sıra Ort.	: Sıra Ortalaması
Sıra Top.	: Sıra Toplamı
SPSS	: Statistical Package for the Social Sciences (Sosyal Bilimler İçin İstatistik Programı)
SS	: Standart Sapma
THM	: Türk Halk Müziği
TSM	: Türk Sanat Müziği
U	: Mann-Whitney test değeri
\bar{x}	: Aritmetik Ortalama
α	: Güvenirlilik Katsayısı
χ^2	: Kruskal Wallis testi ki kare değeri

GİRİŞ

Belli bir alanda bilgi ve beceri kazandırma, yetiştirme ve biçimlendirme işi olan eğitim, birey kültüründen evrensel kültüre uzanan geniş bir yelpazede bilim, sanat ve felsefe hareketlerinin etkisiyle gelişmiş; çağları ve fertleri aşarak toplumsal hüviyet ve mahiyet kazanmış bir olgudur. İnsanların bilgili, bilinçli, görgülü ve nitelikli bireyler olmalarının en temel dayanağı ve koşulu eğitimidir. Eğitimin amacı bireyi daha iyi bir yaşama uyum için hazırlamaktır (Binbaşıoğlu, 2000, s. 20).

Talim ve terbiye gibi iki boyutu olan eğitimde bir yandan sosyal hayat için gerekli bilgi, beceri ve yetkinlikler öğretilirken diğer yandan bireylerin ruhsal ve bedensel yönden gelişmeleri, kendilerini tanımaları ve evrensel normlara uygun faaliyet ve etkinliklerde bulunmaları öğretilir.

Çok yönlü ve işlevsel fonksiyona sahip olan eğitim, aile ve çevrede oluşan sürece ve okullarda ve kurumlarda verilmiş biçimine göre formal, non formal ve informal eğitim; fikir ve sanat hareketlerine olan katkısı ve etkisi nispetindeki felsefi yaklaşımlara göre idealist eğitim, realist eğitim, pragmatik eğitim ve natüralist eğitim olarak farklı biçimlerde ayrımlanabilir (Sönmez, 1994, s. 10).

Eğitim, bireylerin ve toplumların değerlerine göre yönlendirildiği uygulamalar sayesinde farklı biçim ve yansımalar halinde ortaya çıkar. Özellikleri ve işlevleri dolayısıyla takipçi bir tedris usulü olması yanında terbiye edici bir tedris olarak da kabul edilir. Ortak kültürün oluşması ve toplumsallaşma işlemlerinin ortaya çıkması aşamalarında bireylerin sosyal ilişkilerini düzenlemelerine yön verir, üretken olmalarına ve özgün yaklaşımlarda bulunmalarına, katkı sağlar. Bu sebeple bilgiyi öne çıkaran, geçmiş kültürel değerlere ve insan yaşantısına önem veren geliştirici ve düzenleyici yaklaşım gösterir. Eğitimin bu yapıcı ve düzenleyici özelliklerine dayanılarak süreç içerisinde bireysel- kitlesel, açık- örgün olmak üzere birçok sistem ve model oluşturulmuş, geliştirilmiş ve öğrenenlerin istifadelerine sunulmuştur. Bilgiyi işletmenin ve uygulamanın hız kazandığı öğrenmenin yaşam biçimi olarak algılandığı, temel yaklaşımlarda bilginin kaynak olarak değerlendirildiği 21. yüzyılda, uzay çağı toplumu için önde gelen bir değer, eğitim olmuştur. Bu bağlamda geçmiş 18. yüzyıla kadar uzanan bugünkü Türk eğitim sistemi, modern anlamda eğitim hareketleri ile örgün ve yaygın eğitim olarak günümüz Türkiye'sinde 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanununa göre şekillenmiştir.

Eğitimin fikir ve sanat dünyasına yansımaları sadece edebi eser ve fikir eserleriyle olmamış sanatların derin bilgi ve görgü unsurlarıyla zenginleştirilmiş eserleriyle de

olmuştur. Bu itibarla başlangıçtan itibaren var olan ve etkisi ve gücü ile günümüze kadar gelen genel eğitim disiplinlerinden birisi de sanat eğitimi olmuştur. Sanat eğitimi, 19. yüzyıldan itibaren Avrupa'da başlamış, 19. yüzyılın yarısından sonra başka ülkelere de yayılmış, geniş halk toplulukları üzerinde etkili olmuş ve genel eğitim sistemi içinde önemli bir konuma gelmiştir. Sanatın sınıflandırılmasıyla fonetik sanatlar içerisinde yer alan müzik sanatı ve boyutlarından biri olan müzik eğitimi, bireyin müzikal özelliklerinde değişim, gelişim ve etkileşimler yapma ve gerçekleştirme süreci olarak müzikle ilgili becerileri geliştirme ve zenginleştirme, bireylere birlikte müzik yapma yetenekleri ve düzenli ve disiplinli çalışma alışkanlıkları kazandırma gibi bir işlev görür. Bireysel yönden bireyin müzik kültürü kazanmasını, müzikten yararlanmayı öğrenmesini ve müzik yeteneğini geliştirmesini amaçlar. Toplumsal yönden ise ortak müzik kültürünün korunmasını, pekiştirilmesini, çağdaş müzik kültürünün kazandırılmasını ve bireylerin kurallar, uygulamalar ve olumlu tepkilerle oluşturdukları ortak değerlerin müzik yoluyla güçlendirilmesini sağlar (Küçüköncü, 2006, s. 19–20).

Lazear (2000)'e göre, müzik eğitiminin bilimsel yönünün gelişmesi, öğrenen ve öğretene ilişkisine farklı bir boyut getirmiş kavramsal yanının çok boyutlu ve uzamsal olmasına bağlı olarak, daha önceki bilgileri irdeleyen ve sorgulayan yöntemlerin ortaya çıkmasına vesile olmuştur. Amerikalı psikolog Gardner'in ilkelerini belirlediği ve "zekanın çeşitli olduğu ve özel boyutlardan oluştuğu" görüşüne dayanılarak, Lazear tarafından gruplandırılarak incelenen bireysel, müziksel, sosyal "çoklu zekâ kuramı" süreç içerisinde yaygınlaştırılmıştır. Yapılandırıcı bu yaklaşım kuramının etkisiyle öğrenme hedefleri karmaşıklık ve özgüllük seviyelerine göre bilişsel, duyuşsal ve duyusal olarak sınıflandırılarak alanlardaki öğrenme hedefleri idealize edilmiş ve öğrenenlerin istifadesine sunulmuştur.

Armstrong (2003)'e göre, kuramlarla ortaya konan ve öğrenen merkezinde yoğunlaşan bu uzamsal yaklaşım, insanın ve hayatın tek yönlü olmadığını yaşamın içinde başarı ve başarısızlığın bir arada bulunduğunu bu sebeple öğrenmenin, öğrenenin iletişim yetisi ile sonuca ulaşma becerisi arasındaki nitel değişkenlere göre ve bütüncül olarak değerlendirilmesi gerektiğini ortaya koymuştur.

Öğrencilerin öğrenmelerinin nitelikli ve kalıcı olmasındaki ölçüt, öğretene öğrencinin ilgisini çekerek, doğru yanıtlarını pekiştirerek yanlışlarını düzelterek, öğrencilere dönüt vermesi ve öğrencilerin etkin olarak öğretim sürecine katılmasını sağlaması ile gerçekleşebilir (Gözütok, 2004, s. 51).

Bütün aşamaları ile bu durumu gerçekleştiren ve nitelikli bir müzik eğitimi veren öğreten konumundaki öğretmenler, öğretimin düzenlenmesini ve programın hazırlanmasını kontrol eder; öğrenme çevresini, öğrencilerin öğrenmesine katkı sağlayacak ve beklentilerini karşılayacak şekilde düzenler (Güleryüz, 2011, s. 119).

Öğretimden beklenen verimin elde edilmesi ve öğretim sürecinde istenilen amaçlara ulaşmasında öğretmen gibi o topluluğu oluşturan yetkin, nitelikli ve iyi bir rehber kimseler yanında belirli ölçülere dikkat edilerek hazırlanmış öğretim planlarına da ihtiyaç vardır (Tozlu, 2003, s. 117).

Bilim ve teknolojiye yaşanan hızlı değişim, bireyin ve toplumun değişen gereksinimleri, öğrenme ve öğretme ile ilgili yaklaşım ve kuramlardaki yenilik ve gelişmeler bireylerden beklenen ve sürekli değişen davranışları da etkilemiştir. Bu etkileşim, bilgiyi üreten bunu işlevsel olarak kullanabilen, problemleri çözebilen, eleştirel düşünceli girişimci, iletişim becerilerine sahip, eş duyum yapabilen, toplumun ve kültürün gelişimine katkı sunan bireylerin yetişmesine hizmet edecek öğretim programları hazırlamayı gerekli ve zorunlu kılmıştır. Bu itibarla eğitimde sadece bilgi aktarılması değil aynı zamanda bireysel farklılıkları gözetenik, istendik beceri ve değer kazandıran programların uygulanması ve bu programların yalın ve anlaşılır olması gözetilir. Bilimsel araştırma ve değerlendirmelere dayalı bir formda gerçekleşen ve yeni dünya düzeninin etkisiyle kuramsallaşan eğitim anlayışı, müzik eğitiminin tamamlayıcı nitelikte olmasını ve düzenlenmesini zorunlu kılmıştır. Buna bağlı olarak müzik eğitimi ile ilgili çalışmalar süreç içerisinde akademik araştırmalarla elde edilen ve uygulamalarla doğrulanan, yöntemli ve aşama olarak dizgesel bir niteliğe kavuşturulmuştur.

Öğretimde başarının tam sağlanması ve sürekliliği için ders öğretim programının ve bu program doğrultusunda hazırlanmış dönütü alınabilecek kazanımların etkisi büyüktür. Öğrencilerin öğrenmelerinin nitelikli ve kalıcı olması amacıyla öğretmenin öğrencileri ilgisini çekerek, yanlışlarını düzelterek, doğru yanıtlarını pekiştirerek dönüt vermesi ve öğrencilerin etkin olarak öğretim sürecine katılmasını sağlaması ile gerçekleşebilir (Gözütok, 2004, s. 51).

Müzik eğitimi içerisinde öğrenciye kazandırılması gereken müziksel bilgi ile onlarda geliştirilmek istenen hedef davranışların bütün olarak ele alıp işlenmesi kazanım ve içerik boyutlarının birbiri ile ilişkisi, niteliği ve işlevselliği istenen hedeflere ulaşmada önem göstermiştir. Kazanım ve içerik boyutlarının müzik öğretimi sürecindeki, öğrencilere nitelikli bir müzik öğretimi verilebilmesinin, öğrencilerin nitelikli müziksel davranışları kazanmalarının, bu davranışları geliştirmelerinin ve değiştirmelerinin/dönüştürmelerinin

kısaca nitelikli bir müzik ğretim sürecinin sağlanabilmesi için bir gerekliliktir (Güleryüz, 2011, s. 119).

Kazanımlar, ğrenme-öğretme sürecinde planlanmış ve düzenlenmiş yaşantılar aracılığıyla öğrencilerden beklenen bilgi, beceri, tutum ve değerlerdir. Sarmal bir yapıya sahip olup ğretmen tarafından öğrencilerin gelişim düzeyine, yeti ve farklılıklarına göre bütün sınıf düzeyinde hazırlanır ve kazandırılır. İşleniş sırası, sınıf düzeyi ve doğrultusunda öğrencilerin bireysel farklılıkları göz önünde bulundurularak belirlenirler. Bu amaç doğrultusunda farklı konu ve sınıf düzeylerinde kazanımlara ve açıklamalara, öte taraftan bütünsellik taşıyan ve bir kerede kazandırılması hedeflenen ve sarmal bir yaklaşımla tekrarlanan öğrenme çıktılarına yer verilir. Bu Şekilde eğitim ğretim sürecinde geçerli yaşamla ilişkiler kurdurabilen yetkin ve güncel nitelikte kazanımlar gerçekleştirilir. Bu kazanımlar, eğitimin muhtelif kademelerinde ihtiyaçlara göre düzenlenen ve kişilerin ilgi ve yetenekleri doğrultusunda faydalandıkları değerleri, yetkinlik ve becerileri kapsar, bütünlük taşır ve yalın bir içeriğe sahiptir. Kazanımlar sayesinde anlamlı ve kalıcı öğrenmeyi sağlayan, diğer disiplinlerle ve günlük hayatla ilgili değerler, beceriler ve öğrenmelerle ilişkilendirilmiş bütünleşik ğretim programları oluşturulur. Öğrenciye kazandırılması gereken müziksel bilgi ve davranışların bir bütün olarak ele alınıp işlenmesinde konu adı, öğrenme alanı, kazanım ve içerik boyutlarının kapsamı, her bir boyutun birbiri ile ilişkisi ve birbirleri ile uyumu esastır.

BİRİNCİ BÖLÜM

PROBLEM DURUMU

Bu araştırmanın problem durumu “2018 Müzik Dersi Öğretim Programı 8. Sınıf Kazanımlarının Hedeflerine Ulaşma Düzeyi” olarak belirlenmiştir. Aşağıda ilgili probleme ışık tutacak temel bilgilere yer verilmiştir.

1.1. EĞİTİM KURAMI

Eğitim geçmişten günümüze birçok kez tanımlanmış, işlevi ve özellikleri dolayısıyla çeşitli roller biçilmiş, gerekliliği ve toplum sosyolojisindeki önemi vurgulanmış bir olgudur. Farklı yönlerden ve farklı bakış açılarına göre tanımları yapılan eğitim, genel anlamda bireyde davranış değiştirme belli bir sonuca ulaşacak biçimde işlem ve eylemlerde bulunma süreci olarak kabul edilir (Ertürk, 1972, s. 12).

Eğitim yaşantıları yoluyla birey davranışlarında istendik davranışlar oluşturma ve bireyi bu davranış ve kazanımlarla kültürleme sürecidir. Eğitim bireyin aile, okul ve çevre etkileşimleriyle gelişmesini sağlar, bireye belli davranış kalıpları ve alışkanlıklar kazandırır ve bireyi hayata hazırlar. Kültürlemenin istendik davranışların genele yayılması ile mümkün olduğu düşüncesini ve gerçeğini süreç içerisinde gelişen olgulardan, nesnel durumlardan yararlanarak gelecekteki gelişmeleriyle ilgili yapılan kestirim, insanın sadece bedensel olarak değil, zihinsel olarak da yetiştiği toplumun içinde yer alması gerekliliğini ortaya koymuştur. Birey açısından toplumsallaşma-kültürleme, toplum açısından kültürleme olarak da adlandırılan bu süreç aslında kapsamlı bir öğrenme veya öğretme sürecidir (Tekin, 1980, s. 3). Bu durum eğitim olgusunu bireysellikten çıkararak toplumsallaşma noktasına getirmiş, böylece eğitim bir bilim olarak özelden genele yayılmış ve kuramsallaşmıştır.

Bu kuramsal oluş, uygulama alanlarında bilimin, sanatın ve kültürün aktarılmasında, gelişiminde toplum dinamiğinin esaslarını oluşturmuştur. Bu itibarla eğitim, insanı çok yönlü eğitime, toplumla uyumlu hale getirme, doğayı denetleyerek değiştirecek ve üretimde bulunduracak biçimde güdüleme ve kültürel mirası aktararak yeni kuşaklara yaşantılarını yapma ve kurma yoluyla geliştirme süreci olarak da kabul edilmiştir (Çuhadar, 2016, s. 220).

Birey bu süreçte kültürel ve toplumsal çevresiyle etkileşim süreci içine girerek yeni davranışlar kazanır (Demirel, 2017, s. 7). Bu inisiyatif ile toplumsal terbiye temel amaç olur, maddi eğitim anlamında uygulamalı ve deneysel bilgilerin öğretilmesi, nesillere aktarılması birincil konuma yerleştirilir. Nitekim vatandaşa sunulacak genel eğitim sayesinde toplumların varlık, işleyiş ve devamını sağlamak ve sürdürmek üzere ortak düşünce, amaç,

ahlaki ilke, inanç ve terbiyenin bireyler arasında yaygınlaştırılması hedef olarak belirlenmiş (Somel, 2007, s. 65) eğitimin temel amaç ve hedefleri arasına alınmıştır.

Tarihi süreç içerisinde toplumların sosyoekonomik durumlarına, insan anlayışlarına ve dünyayı algılama biçimlerine göre eğitimden beklentiler de değişmiş, böylelikle eğitim bir yandan yapıcı bir etkiye sahipken diğer yandan da etkiye açık olmuş bu sebeple eğitimin bu çift yönlü yapısı onun çok yönlü ele alınmasını zorunlu kılmıştır.

Toplum oluşturulma ve geliştirilmesinde önemli bir olgu olan eğitim, insanlık tarihi boyunca farklı anlam ve işlevlere sahip olmuştur. Eğitim, en başta toplumların yaşama tarzının düzenlenmesindeki zihniyeti, kültürlerini gelecek kuşaklara aktarmalarındaki milli hassasiyeti, toplum kalkınmasındaki ideal insanı ve onun şahsiyetinin şekillenmesini belirler. Toplum varlığının temel varoluş ilkelerini oluşturmada, geliştirmede ve geleceğe hazırlamada dinamik bir fonksiyon taşır kültürel öğelerin tesiri ile şekillenmesini sağlar (Gümüş, 2015, s. 2).

Eğitim olgusunun bir toplum açısından başarılı olarak uygulanabilmesi için öncelikle o toplumun kültür ve zihniyet dünyasına uygun yerel bir eğitim model ve örneğinin (paradigmasının) var olması ve bunun da uygulamada yer alması gerekmektedir (Gümüş, 2015, s. 2)

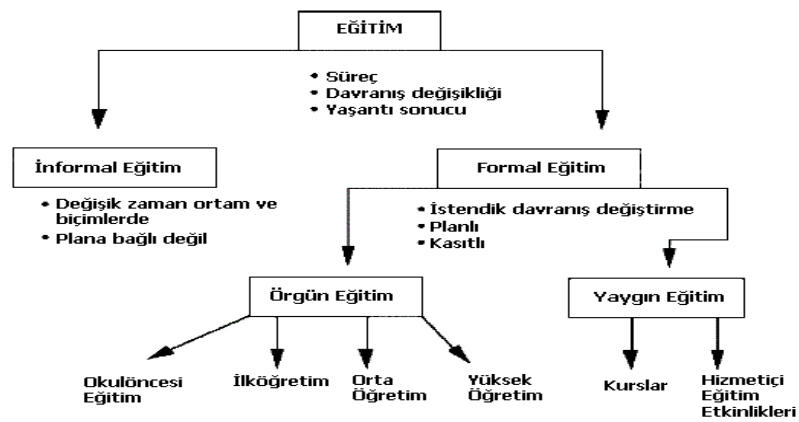
“Bu tanımlara göre eğitimin üç temel özelliği olduğu söylenebilir.

1. Eğitim bir süreçtir.
2. Eğitim sonucunda bireyde davranış değişikliği meydana gelir.
3. Davranış değişikliği bireyin yaşantıları sonucunda oluşur” (Erden, 2017, s. 13)

Günümüz dünyası kestirimi (konjonktürü) eğitimi 2 ana evrede nitelendirmektedir:

Formal (yapılandırılmış)

İnformal (yapılandırılmamış)

Şekil 1. Eğitim Modelleri Şeması

1.1.1. Öğretim

Okullarda yapılan planlı, kontrollü ve örgütlenmiş öğretme faaliyetlerine öğretim denir. Öğretim eğitimin bir parçasıdır ve formal eğitim içerisinde yer alır. Eğitim ve öğretim kavramlarının anlamlı ilişkisi planlanan bir durumun uygulamaya geçirilmesi ile ayrışmakta ve ayrılanmaktadır. Öğretilen şeyler kişinin davranışlarında olumlu yönde ve istedik biçimde değişiklikler meydana getirmişse eğitim haline dönüşür (Akyüz, 2018, s. 2). Öğretim sürecinde yapılan tüm etkinlikler sürecin başında planlanır ve plan dahilinde yürütülür. Planlanmış bir müfredat çerçevesinde istedik davranışların gerçekleştiği olumlu değişikliklerin ortaya çıktığı yerler ise çoğunlukla eğitim müesseseleridir Öğretim sürecinde yapılacak etkinliklerin tümü önceden planlanır ve bu plan çerçevesinde yürütülür (Erden, 2017, s. 15). Kuramsal bir yapı olan eğitimin uygulamada olması, kavramsal ilişkide olduğu öğretim ile birlikte bir değer taşıması ve anlamlılık ifade edebilmesi öğretim olgusunun kişide olumlu yönde meydana gelen değişiklikler ile eğitim olgusuna dönüşü ile olanaklıdır.

1.1.2. Öğrenme ve Öğretme

Öğrenme faaliyetinin gerçekleşmesindeki en temel etkenlerden biri öğretmedir. Bir öğretim kurumunda öğretenler tarafından eğitim materyalleri kullanılarak ve teşkilâtlı ve düzenli olarak öğretme faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi öğretmedir. Başka bir ifadeyle istedik davranış kazandırmak üzere okullarda yapılan planlı, kontrollü ve örgütlenmiş öğretme etkinlikleri öğretim olarak adlandırılır (Fidan 1996'dan Aktaran: Can, 2015: 29). Aynı şekilde öğrenenlere, araç gereç kullanılarak bilgi aktarılması ve öğretilmesi çalışmalarını kapsar (Akyüz, 2018, s. 2).

Öğrenmeyi kılavuzlama ve gerçekleştirme etkinliğine öğretme, öğretme etkinliklerinin gerçekleştirildiği zaman dilimine öğretme süreci denir. Bu süreç, bireyin kendisini bütün yönleri ile tanıması, kendi öğrenme yöntemlerini fark etmesi ve bu yöntemleri etkili ve verimli bir şekilde kullanması ile ilgili süreçtir (Somuncuoğlu ve Yıldırım, 1998'den aktaran Can, 2015, s. 29).

Öğretme süreçlerinde öğrenenlere sadece bilgi vermek yer almaz, bu süreçte öğreten aktif durumdaki öğrenene kılavuzluk ve rehberlik eder. Öğrenmenin gerçekleşmesinde, öğretme etkinliklerinin rolü büyüktür. Eğitim kurumları, öğretme etkinliklerinin düzenlendiği belirlenen hedefler doğrultusunda istedik davranış değişikliğinin kazandırılmasını sağlayan önemli yerlerdir.

1.1.3. Program ve Eğitimde Program Türleri

Program, öğretme-öğrenme sürecinde bilginin nasıl, niçin ve ne ile öğretileceğini gösteren kılavuz, belirlenen hedeflere ulaşmak için yapılan etkinliklerle ilgili tasarımıdır. Ayrıca program düzenlenecek etkinliklerin zamanını, sırasını ve nasıl gerçekleştirileceğini gösteren işevuruk düzeneğidir. Program öğrenenlerde hedeflenen davranışların kazandırılmasında kullanılan öğretme-öğrenme etkinliklerini ve ölçme değerlendirme yöntemlerini kapsar (Özçelik 1992'den aktaran Can, 2015, s. 30).

Program üzerinde geniş ve kapsamlı çalışmalar yapan ve bunu “Program Geliştirmenin Analiz Aşamaları” adlı eserinde sistematik hale getiren Amerikalı eğitimci George Posner geliştirdiği program modelinde eğitim programlarını hedef, içerik ve değerlendirme konfigürasyonunda inceler (Posner, 2004, s. 19). Posner'in bu değerlendirmesi diğer eğitim programları ile benzerlikler göstermekle birlikte programın oluşturulma ve değerlendirme biçimi, programın nasıl uygulanacağı, hangi problemlere cevap olacağı, programın eleştirel bakış açısıyla değerlendirilip değerlendirilmediği ve siyasi- ideolojik sorulara cevap olacak bir içerim taşıyıp taşımadığı konularında diğer eğitim programlarından farklılıklar gösterir. Sorgulatici öğelerle oluşturulmuş bir yöntem belirleyen Posner program geliştirmede yeni bir çığır açmış ve eleştirci analiz modelini yerleştirmiştir.

1.1.3.1. Eğitim programı

1935'de Caswell ve Campbell programı, “çocukların öğretmenlerin rehberliğinde kazandıkları yaşantıların hepsi olarak tanımlamış.” (Oliva 1982'den aktaran Öztekin, 2013, s.8).

Bu açıklama çerçevesinde eğitim programı, “eğitim kurumlarının, belli bir zaman içerisinde, kurumun ve Milli Eğitimin hedeflerini gerçekleştirmeye dönük biçimde öğrencilerin yetiştirilmesi amacıyla planlanan ve uygulanan düzenli ve planlı faaliyetlerin bütünü” (Varış 1997, Erden 1998, Fidan 1996 ‘dan Aktaran Yazıcı, 2009, s. 2-3) ve “bireyi mümkün olduğu kadar çabuk, ekonomik ve yeterli biçimde eğitime amacıyla planların yapılması, düzenlenmesi ve gerçekleştirilmesi ilgili bir çalışma alanı” olarak tanımlanmıştır (Saylan 1995'den aktaran Aksu, 2007, s. 3-4).

Eğitim programı, okul kademesinde tüm yılları içine alan ve planlı olarak yapılan faaliyetleri kapsar ve herhangi bir derse ve yıla bağlı kalmaksızın bir bütünsellik içinde gerçekleştirilir. Okul kademesindeki tüm yıllar diye bir genelleme taşıdığından eğer ortaokul

kademesi örnek alınacak olursa ortaokulun tüm yıllarından söz gelimi 8. sınıfta planlı olarak yapılan tüm etkinliklerden bahsedilebilir.

1.1.3.2. Öğretim programı

Öğrenci davranışında değişiklikler gerçekleştirmek ya da oluşturmak amacıyla formal eğitim içerisinde ayrıntılı olarak yapılan planlamaya öğretim programı denir (Tekin 2000'den aktaran Aksu, 2007, s. 4).

Öğrenmenin gerçekleşmesinde, öğretim programlarının büyük rolü vardır. Teşkilâtli ve düzenli olarak genellikle bir öğretim kurumunda (okul vs.) öğretenler tarafından öğrenenlere araç gereç kullanılarak bilgi aktarılması ve öğretilmesi, herhangi bir öğrenmeyi kılavuzlama ve gerçekleştirme etkinliğinin tümüdür. Başka deyişle öğretim, öğrenmenin gerçekleşmesi için girişilen düzenli, teşkilâtli, planlı çabaların tümüdür” (Akyüz, 2018, s. 2).

Güleryüz 2001'de “belli bir öğretim basamağında okutulacak derslerin hedeflerini, içeriğini, süresini, eğitim etkinliklerini ve değerlendirme süreçlerini içeren çalışmalar, Demirel 2004'de “okulda ya da okul dışında bireye kazandırılması planlanmış amaçların etkinlikler yoluyla sağlandığı öğrenme yaşantıları düzeneği”, Büyükkaragöz 1997'de “belli bir öğretim basamağındaki çeşitli sınıf ve derslerde okutulacak konuları, bunların amaçlarını, her dersin sınıflara göre haftada kaç saat okutulacağını ve öğretim metotlarını, tekniklerini gösteren kılavuz” olarak tanımlamış; okul öncesinden 12. sınıfa kadar ilkökul, ortaokul ve lise programlarını içine alan ve kümeler şeklinde sıralayan öğretim programlarının karşılığı olarak ifade etmişlerdir Büyükkaragör 1997, Güleryüz 2001, Demirel 2004'den aktaran Can, 2015, s. 31-32).

1.1.3.3. Ders programı

Ders programı, bir ders süresi içinde planlanan hedeflerin bireye nasıl kazandırılacağını gösteren tüm etkinliklerin yer aldığı plandır” (Demirel, 2000, s. 7).

Bir eğitim kademesindeki okulun müfredatında yer alan bir dersin, söz gelimi müzik dersinin, eğitim-öğretim safhasının tek bir yılında o dersle ilgili planlı olarak yapılan faaliyetlerini kapsar. Ders programlarında tek bir ders ve tek bir yıl söz konusudur. Ders programı, öğretim programının içinde yer alır. Ünite ve konu planlarından oluşur. Bir öğretim yılında okutulan derslerin tüm kazanımları ilgili ders programı içindedir. Ders programı ünite ve konu planlarından oluşur. Ünite planı ders programının haftalar şeklinde

kazanımlarının bulunduğu bölümü, konu planı dersin işlendiği konu ile ilgili kazanımların hedeflendiği bölümü gösterir.

1.2. MÜZİK EĞİTİMİ

Müzik hem eğitim aracı hem eğitim alanı olması bakımından insan yaşamında enstantaneler oluşturan, anımsamalıklar yaratan çok önemli bir olgudur. Müzik eğitimi ise, bireyde istendik müzikal davranış alışkanlık ve değişiklikleri yaratma disiplini ve ameliyesidir. Müzik eğitimi, bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel değişiklikler oluşturma veya bireyin müzikle ilgili davranışlarını kendi yaşantısı yoluyla bilinçli ve amaçlı olarak değiştirme veya geliştirme süreci olarak değerlendirilir (Demirel, 1999, s. 5).

Müzik eğitiminin önemi varoluşundan beri müziğin evrenin yapısal düzeninde yer alması ve uyaranların etkisiyle her türlü fiziki devinim ve eylemlerle gerçekleşmesinden gelir. Genel eğitim içerisinde yer alarak okul öncesinde, okul çağında ve sosyal hayatın tüm safhalarında sürdürülebilen ve insanın temel haklarından olan müzik eğitimi, oluşması ve geleceğe aktarılmasında temel işlevi kültür aktarımı olan ortak kültürün vazgeçilmez bir ögesidir. Müzikli eğitim, müzikle eğitim ve müzik yoluyla eğitim kavram ve uygulamaları, eğitim alanında eğitim süreci içinde önem kazanmış, müziğin etkili ve verimli bir eğitim aracı olmasını; müzik için eğitim, müzikte eğitim kavram ve uygulamaları ise önemli bir eğitim alanı olmasını sağlamıştır” (Uçan, 2018, s. 13).

1.2.1. Müzik Eğitiminin Türleri

Genel, özengen (amatör) ve mesleki olarak üçe ayrılan müzik eğitimi (Uçan, 2018, s. 30) “genel müzik eğitimi” ve “profesyonel müzik eğitimi” alan bireylerin müziksel davranışlarında farklı boyutlarda ve yoğunluklarda davranış değişiklikleri, kaçınılmaz değişim ve tercihe bağlı gelişimler yaratır” (Çuhadar, 2016, s. 217).

Müzik eğitimi türleri, bireyin müzik yeteneğini geliştirir, müzik kültürü kazanmasını ve müzikten yararlanmasını sağlar. Toplumsal bakımdan müzik kültürünün korunmasına, geliştirilmesine ve pekiştirilmesine katkıda bulunur. Çağdaş müzik kültürünün kazandırılmasını ve ortak değerlerin müzik yoluyla güçlendirilmesini gerçekleştirir (Küçüköncü, 2006, s. 19–20).

Amacına göre, genel, özengen ve mesleksel müzik eğitimi olmak üzere üç tür-bölüme ayrılan müzik eğitimi her üç alanla ilgili eğitim ve bireylere uygun *öğretim* yöntemleri ile

bu yöntemlere ışık tutan metotlardan yararlanılarak bireylerin istenilen niteliklere ulaşması sağlanabilir (Uçan, 2018, s. 70–71).

1.2.1.1. Genel müzik eğitimi

Uçan (2018), genel eğitimin vazgeçilmez ögesi olan genel müzik eğitimini; “iş meslek, okul, bölüm, kol-dal ve program türü” ayrımı yapmaksızın, her düzeye yönelik, uygar yaşam standartlarında “ortak genel müzik kültürü” vermeyi amaçlayan bir disiplin olarak nitelendirmiştir. Ekseriyetle genel müzik eğitiminde duyuşsal ve devinişsel tutumların gelişimini hedefleyerek başlayan eğitim süreci, sezışsel ve bilişsel davranış alanlarının da bu kapsama dahil edilmesiyle aritmetik bir balans sağlanır. Bireyin eğitsel gelişiminin ve müzikal yöneliminin tespit edilmesinde, belirlenen uygun öğrenme alanları ve müziksel araçlar kullanılır (s. 34).

1.2.1.2. Özengen müzik eğitimi

Özengen müzik eğitiminde gönüllülük esas olup, genel müzik eğitiminin yanında müziğin bir dalında içten ve istekli olan kişiler içindir. Amatör düzeyde etkin bir müziksel katılım ve doyum sağlayarak bu süreci geliştirmek amaçlanmıştır. Özengen müzik eğitimi kapsamında yaygın eğitim uygulamaları da ayrı bir önem taşımakta ve bu çerçeve içerisinde, müzik alanında eğitim veren özel ve resmi kurum ve kuruluşlarının, bireye ve topluluklara yönelik, özel ders ve çalışma faaliyetleri bulunmaktadır. Süreç içerisinde yarışma, konser, şölen vd. etkinlikler hem eğitim aracı, hem de öğretimin ürünsel sonucu olarak bu disiplin içerisinde yer almaktadır (Uçan, 2018, s. 35).

1.2.1.3. Mesleki müzik eğitimi

Mesleki müzik eğitimi, müziğe belli düzeyde yeteneği bulunan ve müzik alanını meslek olarak seçen kişilere yöneliktir. Mesleki müzik eğitiminde amaç mesleğin gerektirdiği yeterlilik, birikim ve müziksel davranışı kazandırmaktır. Mesleksel müzik eğitiminin verildiği kurumlar genellikle örgün eğitim kurumlarıdır. Eğitimin hangi basamağında ve düzeyinde olursa olsun mesleksel müzik eğitimi, alanında uzman ve yetkili kişilerce tasarlanır ve uygulanır. Sağlam bir genel müzik eğitimi ve güçlü bir özengen müzik eğitimi almış olmak sağlıklı bir mesleksel müzik eğitiminin temellerini oluşturur (Uçan, 2018, s. 36-37).

1.2.2. Müzik Eğitimi Boyutları

Müzik eğitimi bireylerin; kendini ifade etmelerini, yaratıcılıklarını yeteneklerini, estetik duygularını, kültürel birikimlerini, dil ve analitik düşünme becerilerini geliştirir. Müzik eğitimi; ses eğitimi, müziksel işitme eğitimi, müziksel beğeni eğitimi, çalgı çalma eğitimi ve yaratıcılık eğitimi gibi birbirleriyle ilintili, bir yapı içerisinde bulunur (Özmenteş, 2005, s. 89). Bu yönüyle bütünsellik taşır ve beş ayrı biçimde gruplandırılabilir:

- Ses eğitimi: Vücut organlarını kullanarak insan sesini eğitme ve kullanma çalışmasıdır. Bu çalışmalarda doğru ve güzel konuşmalar ve etkili ifade etme yöntemleri öğrenilir.
- Müziksel işitme eğitimi: Müzik eğitiminin bütün boyutlarında ortaya çıkan önemli bir temel uygulama alanıdır. Merkezi anlayışla yapılan müzik olarak düşünmeyi arttırıcı her türlü öğrenmeyi kapsar. Müziksel İşitme Eğitiminde müzik teorisi, ritim ve ton duygusu, dizi ve ezgiler ile müzik belleği öğretilir.
- Müziksel beğeni eğitimi: Müzikle ilgili her çeşit konunun tartışılması, sanat değeri taşıyan ve belirli duygular içeren müziklerin dinlenmesi, dinleyenlerde beğeni duygularının gelişmesi ile ortaya çıkan müzik eğitimidir.
- Çalgı çalma eğitimi: Çalgı sevgisi kazandırmak ve herhangi bir çalgının bir topluluk önünde çalınmasını sağlamak üzere çalgıların çalınma tekniklerini öğretmek, etkilerini araştırmak amacıyla yapılan duyuşsal içerimli müzik eğitimidir. Çalgı eğitiminde öğrencinin herhangi bir müzik eserini yorumlaması için parçadaki müzikaliteyi anlamış olması gerekir (Özmenteş, 2005, s. 95).
- Yaratıcılık eğitimi: Müziksel birikimlerinden yararlanarak ve ciddi bir eğitim sürecinden geçerek beceri ve yeteneklerini kullanmak suretiyle yeni bir müzik eseri üretmek bir şarkıya tartım eşliği oluşturmak gibi müzikal yaratıcılığı geliştirici etkinlikleri kapsar (Uslu, 2013, s. 71)

1.2.3. Müzik Eğitiminin İlke ve Amaçları

Müzik, toplumun sosyal – kültürel bağlarının en önemlilerinden biridir. Toplumu oluşturan bireylerde duygu, ruh ve ülkü birliği yaratır, dostluk bağlarını kurar ve güçlendirir. Kalkınmanın hedefine ulaşmasında etkili bir rol oynar. Milli eğitimin temel hedef ve ilkelerinin gerçekleşmesine yardım eder (Uluçay, 2012, s. 35-36).

Müzik eğitiminin bir başka amacı da öğrenenlerde müziğe karşı ilgi ve sevgi yaratmak, onlara iyi bir müzik zevki ve anlayışı vermek, estetik, sosyal ve ulusal duygularını kullanarak müziksel ilgi ve sevgi oluşturmaktır. Müziksel zevk ve estetik anlayış içerisinde sosyal duygularını eğiten ile toplum içerisinde tutarlı ve sağlıklı bireyler olarak

yerini almasını sağlayan dengeli, sağlıklı ve tutarlı bireyler olarak yetiştirmektedir” (Sezgin, 1991’den aktaran Barış, 2002, s. 30).

Müzik eğitiminde bireyleri alışlagelmiş ve tek düze olan müzikleri üretme ve dinleme alışkanlığından kurtararak, müziksel eleştiri gücü kazandırmak ve müzik etkinliklerine katılımlarını sağlamak müzik eğitiminin diğer ilke ve amaçlarındandır (Uçan, 2018, s. 30).

Bireylerin sanatsal ve eğitsel donanımını zenginleştirerek başka toplumların müziksel faaliyetlerini öğrenmeyi, öğretmeyi sağlamak ve müziğin evrensel ve birleştirici yanlarını göstererek sürece hazırlamak, dahil etmek müzik eğitiminin diğer amaçları arasında yer alır.

1.2.4. Müzik Eğitiminde Öğretmenin Rolü

Öğretmen, örgün eğitim kurumlarında öğretimi sağlayan ve belli bir program çerçevesinde planlı eğitim etkinlikleri düzenleyerek öğrencilerde programlar doğrultusunda istedik davranış değişikliği meydana getiren kişidir (Erden, 1998, s. 38).

Uçan (1987)’ye göre, müzik öğretmeni ise, müzik dalında öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği öğrenimi tamamlayarak ya da yeterlik kazanarak öğretmenlik mesleğini elde etmiş sade ve özlü anlatımıyla ders veren veya anlatan kimse demektir (aktaran Beşer, 2010, s. 6).

Eğitim ve öğrenme ile ilgili toplumda yaşayan herkes bir başkasına yeni bir davranış öğretmeye çalışabilir. Bu durumda kişi öğreten konumundadır, ancak öğretmen değildir. Öğretenin düzenlediği yaşantılar gelişigüzeledir. Öğretmen ise belli bir program çevresinde planlı eğitim etkinlikleri düzenleyerek, programlar doğrultusunda öğrencilerde istedik davranış değişikliği meydana getirir. Öğretmen olmak için formal eğitim vermek gerekir (Erden, 2017, s. 23).

Müzik öğretmeni, müzik etkinliklerine nezaret edebilir, uygulanan programı yönetebilir, müziği iyi bildiği için çeşitli kaynaklardan haberdardır. Bir uzman olarak düşünür, bunun sonucu olarak da müziği daha çabuk ve daha iyi bir şekilde öğretebilir. Enstrüman çalmada ve şarkı söylemedeki becerileri nedeniyle ilgi çektirebilir.

Müzik öğretmeni, MEB müzik öğretim programı içerisinde yer alan “Müzik Dersi Öğretim Programı’nın Özel Amaçlar Bölümü”nde belirtildiği üzere müzik yoluyla çocukların, gençlerin estetik duyu ve deneyimlerini ifade etmeleri, yetenek olgusu ve yaratıcılık kavramlarının, İstiklal marşımız ve milli marşların uygun seslendirilebilmesi, müziksel algı ile müziksel bilgilerin geliştirilmesi müzik öğretmenlerini görevleri arasındadır. Bu görev bir rol olarak ne kadar başarılı gerçekleştirilirse beklenen amaç o

kadar kolay gerçekleşir. Bu itibarla müzik öğretmenleri, müzikal değer olarak, yalnızca “edinilmiş müzikal anlam” üzerinde dururlarsa, müzikal anlam; evrensellik ve kalıcılık özelliklerinin yanı sıra çeşitlilik barındırma, özgünlük ve otonomi gibi belirli toplumsal olgulara bağlanamaz (Green, 2003’den aktaran Akkol, 2014, s. 78).

1.2.5. Gelişimde Müzik Eğitiminin Rolü

Müzik eğitsel niteliği baskın olan öğretme merkezli bir olgudur. Müziğin insan yaşamındaki işlevleri müzik eğitimi sayesinde gerçekleşir gelişir ve yetkinleşir. Buna bağlı olarak müzikle ilişkisi olan herkes, müziğin eğitimsel boyutuyla ilişkilidir Bu ilişkinin biçimine, yönüne, kapsamına ve derecesine göre bir şey edinir, bir şey öğrenir ve kazanır.

Müzik ritmik ve armonik yapısı sinir hücreleri arasında bağlantılar kurar. bu bağlantılar sayesinde beynin olayı ve olguyu tanınmasını ve öğrenmesini kolaylaştırır.

Müzik eğitiminin ve müzikle uğraşmanın faydaları çok boyutludur. Bireyin öğrenmeyi hangi yollarla daha iyi gerçekleştirdiğini bilmesi ve bu süreçleri kontrol edebilmesi bilişsel düşünme ile gerçekleşir bu sebeple bilişsel düşünme ile müzik arasında güçlü bir ilişki vardır. Müzik eğitimi çocukların kendini ifade etme yeteneklerini geliştirir, estetik, yaratıcı ve yapıcı düşünme kapasitelerini artırır. Müzikle birlikte disiplin gibi konular çocuğa yavaş yavaş aşılabilir. Müzik akademik herhangi bir araştırmanın önceden belirlenen standartlara ve gösterilmesi amaçlanan uygun davranışlara ulaşılmasını olumlu etkiler, bilişsel düşünme kabiliyetini artır.

Okul çağındaki çocukların daha hızlı okumaları; yazma, anlama ve düşünmede öğrenme güçlüğü çeken çocukların eğitimleri, stresin ve sıkıntının azaltılması yine müzikle başarılabilir.

Müzik eğitimi zihinsel işlevleri olumlu yönde etkilediği için müzik eğitimi almış çocukların öğrenmenin erken döneminde öğrendiklerini hatırlamada, konuşmada, anlamada, problem çözmede ve karar vermede daha başarılı olduklarını gösterir.

Müzik eğitimi akustik olarak algılananları ayırt etme yeteneğini geliştirir ve dış dünyanın daha iyi anlaşılmasını sağlar. Yüksek frekanslar gibi belli niteliklere sahip işitsel uyarı motifleri, bilişsel yeteneklerin gelişimi açısından önemli olup yaratıcılığın da gelişmesini gerçekleştirir (Arroyo, 2004’den aktaran Kandemir, 2009, s. 14).

Müzik, eğitim-öğretim süreçlerini hızlandırır. Özellikle dil öğretiminde etkilidir. Amerika Birleşik Devletleri’nde ve Avrupa’da, özellikle doğu Avrupa ülkelerinde yabancı dil öğretiminde müziğin kullanıldığı ve ortalama olarak bir dönemde öğrenilebilecek bilginin,

müzik aracılığıyla birkaç günde öğrenilebildiği görülmüştür (Campbell, 2002'den aktaran Uluçay, 2012, s. 46).

1.3. MÜZİK EĞİTİM PROGRAMLARI

Eğitim programı, herhangi bir eğitim kurumunda çocuklar, gençler ve yetişkinleri yetiştirmek üzere uygulanan milli eğitimin ve kurumun amaçlarının gerçekleşmesine dönük faaliyetler bütünüdür. Eğitim programı, öğrenme-öğretme ortamları, eğitim araç gereçleri, öğretim programları, ders dışı etkinlikler ve mevzuat gibi eğitim sisteminin tüm unsurlarının dikkate alınması ve bir arada bulundurulmasıyla oluşturulur (Küçükahmet, 1999, s. 9). Eğitim sistemi işlevini, öğretim programlarını da kapsayan eğitim programıyla yerine getirir. Müzik eğitimi programı müzik eğitimi sürecinin önceden tasarlanan ve gerçekleştirilmesi için uyulması tasarlanan planı, bu planın uygulanmaya konması ve uygulamalar ile gerçekleştirilmesidir. Diğer bir ifadeyle müzik eğitimi programı, müzik eğitimindeki işlemlerin birbirini izleyen değişmelerle gelişip oluşması sürecinin önceden oluşturulan tasarımı, bu tasarımın uygulanması, uygulama ile gerçekleştirilmesi veya eğitimde gerekli olanın belli bir sonuca doğru aşama aşama gerçekleştiriliş görüntüsüdür.

Müzik eğitim programı, öğrencilerde beklenen müziksel öğrenmeleri veya müziksel davranış değişikliklerini gerçekleştirmeye dönük doğrudan-dolaylı tüm düzenleme ve etkinlikleri içine alır. Onların özgüveni yüksek, sosyal yönleri gelişmiş, paylaşımcı, iletişim yönleri kuvvetli, becerileri gelişmiş bireyler olarak yetişmelerini sağlar.

Bu bakımdan:

1. Müzik öğretim programı
2. Müzikle ilgili ders dışı ödevsel çalışma, kurs ve eğitsel kol programları
3. Müzik ders programları
4. Müzikle ilgili danışma ve kılavuzlama programları
5. Bireysel ve toplu dinleti vb. etkinlik programları
6. Müzikle ilgili destekleyici hizmetler programı
7. Müzikle ilgili yönetim ve işleyiş programı
8. Müzikle ilgili yönetmelik ve yönergeler gibi çok çeşitli alt programları kapsar ve bunların doğrudan-dolaylı bileşenlerinin tümü ve bileşkesi olarak gerçekleşir. Bu sebeptendir ki çok yönlü, çok boyutlu, geniş ve kapsamlıdır.

Öğrencilerde hedeflenen müziksel davranışlar belli kurallara uygun olarak sistemli bir müzik öğretim programıyla kazandırıldığı için müzik eğitim programının odağını ağırlıklı olarak ve çoğunlukla müzik öğretim programları oluşturur.

Müzik eğitimi programı ister genel, ister özengen, ister mesleki okul, bölüm, kol, dal, ders ve ünite düzeyinde her tür ve aşamadaki müzik eğitiminde geçerli olan “tasarlanan, uygulanan ve gerçekleşen” den meydana gelen üç aşamalı bir özellik taşır. Bu sebeple bir örgün müzik eğitimi türüne, düzeyine, aşamasına ve süresine riayet edilmeksizin amacını, yöntemini ve süresini gösteren plan ve programlar olmadan gerçekleştirilemez (Uçan, 2018, s. 73-74).

1.3.1. Müzik Eğitiminde Program Geliştirme

Cumhuriyetin ilk yıllarında, çağdaş ve demokratik bir eğitimin göstergesi ve gerekliliği olarak, müzik eğitimine özel bir önem atfedilmiş, özellikle 1924 ve 1926 yıllarına ait eğitim programlarında müzik derslerine, sonraki yıllara nispetle daha fazla ağırlık verilmiştir.

Müzik programları devam eden yıllarda yapılan yatırımlar ve içerik olarak daha faydacı hale gelmiş, süreç içerisinde müzik eğitimcisine büyük katkılar sağlayacak bir gelişim ve ivme kazanmıştır (Altunya, 2001, s. 84). Bununla birlikte müzik eğitimimizin bugün istenilen noktada olduğu söylenemez. Bunda ilk ve ortaöğretimde müzik eğitimi için öngörülen ders saatlerinin azlığı, ders ortamlarının yetersizliği, ders araç gereçlerinin istenilen düzeyde olmaması ders kitaplarındaki eksiklikler, yanlışlar ve tutarsızlıklar, müzik programlarındaki hedeflerin basitleştirilmesi, aktarma ve eksik uygulanmış müzik eserlerinin yaygınlaşması programlarda istenilen hedeflere ulaşılmasını zorlaştırmıştır.

Bu kısır döngüden kurtulmak üzere müzik dersi programlarındaki hedeflerin gerçekleştirilmesi önündeki çarpıklık ve yetersizlikler giderilmeli, yaklaşımlarla müzik eğitimi programlarının önce milliden başlayarak evrene, yakından uzağa, bilinenden bilinmeyene doğru ilkeleri gözetilerek düzenlenmelidir (Aksu, 2005, s. 24).

Genel Müzik Eğitiminin okullarda verildiği ve zorunlu eğitimin bir parçası olduğu göz önünde bulundurulduğunda egemen ideolojinin müdahale ve yönlendirmelerine açık olduğu söylenebilir. Eğitim müfredat ve programlarına yapılacak ideolojik etkilemeler doğrudan ya da dolaylı olarak genel müzik eğitimi etkileyecektir” (Akkol, 2014, s. 62)

Müzik eğitimi programı, müzik eğitimi sürecinin önceden tasarlanan planı, bu planın uygulanımı ve uygulamada gerçekleşimidir. Başka bir deyişle müzik eğitim programı,

müzik eğitimi sürecinin önceden oluşturulan tasarımı, bu tasarımın uygulanımı ve uygulamada gerçekleşimidir ya da gerçekleşen görünümüdür (Uçan, 2018, s.73).

Program geliştirme, “eğitim programlarının tasarlanması, uygulanması, değerlendirilmesi ve verilerin aracılığıyla yeniden düzenlenmesi sürecidir. Demirel (2004) ise program geliştirmeyi eğitim programının hedef, içerik, öğrenme-öğretme süreci ile değerlendirme öğeleri arasındaki dinamik ilişkiler bütünüdür” (Demirel 2014’den aktaran Can, 2015, s. 28).

Toplumların eğitim sistemlerinin ideolojileri ile olan bağları sebebiyle toplumsal ideolojinin varlığı müzik eğitimini de içine almıştır. Bu itibarla müzik eğitiminin böyle bir müfredat paralelinde işlendiği söylenebilir (Regelski, 2005’den aktaran Akkol, 2014, s. 78).

1.3.2. Müzik Öğretim Programı ve Öğeleri

Müzik öğretim programı, müzik öğretiminin planı, planın uygulanması ve uygulamada gerçekleşmesidir. Müzik öğretim programı “Amaçlar/Hedefler/Kazanımlar, Hedef Davranışlar, İçerik/Konular, Öğretme ve Öğretme Durumları, Ölçme Durumları ve Değerlendirme İşlemleri” şeklindeki bu altı öğeden oluşmaktadır.

Amaçlar/Hedefler/Kazanımlar; müzik öğretimi ile öğrenciye kazandırılması istenen veya geliştirilmek istenen davranışsal özelliklerdir.

Hedef Davranışlar; müzik öğretimiyle öğrencide geliştirilecek tüm özelliklerin ve ulaşılabilecek amacın-hedefin-kazanımın analiz edilip ölçülebilir öğrenci davranışlarına dönüştürülmesi ile ortaya çıkan, amacın-hedefin-kazanımla ilgili kritik davranışlardır.

İçerik/Konular; müzik öğretimi ile öğrencilerde geliştirilmesi istenilen özellikler, ulaşılabilecek hedef ve hedef davranışlar ile ilgili tutarlı ve girintili olarak öğretim sürecinde ele alınması, üzerinde durulması ve öğrenciye kazandırılması istenilen müziksel bilgidir.

Öğretme-Öğrenme Durumları; müzik öğretim sürecinde öğrencilerin amaçlanan davranışları kazanması için gerekli öğrenme yaşantılarını uygulamalarına imkân sağlamak üzere düzenlenen ve oluşturulan çevre, ortam ve etkinliklerdir.

Ölçme Durumları; müzik öğretimi ile öğrencilerin hedeflenen davranışları kazanıp kazanmadığını, ne düzeyde kazandığını, eksiklik ve güçlükleri olup olmadığını, var olan eksikliğin nitelik ve niceliğini belirlemek için gerekli verileri elde etmek için oluşturulan çevre ve etkinliklerdir.

Değerlendirme İşlemleri; ölçme durumlarında ulaşılan ölçme sonuçlarını yani verileri hedeflerde kapsanan veya diğer ölçütlerle kıyaslanarak öğrenci, öğretim, program ve öğretici hakkında yargıya varma sürecidir. (Uçan, 2018, s. 73-78)

1.3.2.1. Cumhuriyet tarihinde ortaokul müzik öğretim programları

Cumhuriyetin ilanı edilmesinden sonra, ortaokul müzik öğretim programıyla ilgili ilk çalışmaya 1924 yılında başlanarak sırasıyla 1927-1930, 1930-1931, 1931-1937, 1938-1949, 1949-1970, 1971, 1986, 1994, 2006 ile 2017, (2018-2019 eğitim-öğretim döneminde uygulamaya giren) öğretim programları ile devam edilmiştir. 1924 yılında uygulamaya giren ilk program 3 yıl uygulanmış, 1927 programında çeşitli değişiklikler yapılarak 1928 yılında yeni harflerin kabulü ile ileriki programlarda esas ve amacına uygun revizyonların 1932 yılında olduğu görülmektedir. Cumhuriyetin kuruluşunda baz alınan program geliştirme ilkesinin mevcut programın revize edilerek program oluşturulduğu fakat çağdaş bir öğretim programı için yeterliliğe sahip olmadığı belirtilmektedir (Biber 1986'dan aktaran Aksu, 2018, s. 70).

Cumhuriyet tarihinden itibaren günümüze kadar olan tüm müzik öğretim programlarının orta 3 (3. sınıf) düzeyi içerik unsurları (kazanım) açısından ele alırsak:

1930 ortaokul müzik öğretim programı;

Düzyer olarak ağır konuların kapsamlı bir şekilde program içerisinde yer aldığı ve baz alınan müzik sistemi ve öğretisi Batı müziği odaklı olduğu, dönemin konjonktürünü yansıttığı ve orta 3 kademesinde hareketler başlığı çerçevesinde hız terimleri konusu, temel armoni bilgileri (akor yapıları, akor yürüyüşleri ve sesleri, modülasyon vb.) şeklindeki konu başlıklarından oluştuğu,

1931 ortaokul müzik öğretim programı;

Derslerde kullanılan araçlar ve alıştırmalar başlığı içerisinde bilgiler verilmekte olup, orta 3 kademesinde işitsel olarak ilgili majör ve minörler, işitsel ve yazınsal olarak minör çeşitlerini bulma, müzik türleri, enstrüman türleri, 9/8'lik ve 12/8'lik usuller, transpoze, modülasyon, insan sesi türleri, 3'lü ve 7'li akorlar, müzik sanatçıları hayatları ve eserleri, fa anahtar solfejleri, müzik imlası ile iki ve üç sesli şarkı türleri şeklindeki konu başlıklarından oluştuğu,

1938 ortaokul müzik öğretim programı;

Orta 3 kademesinde önceki yıllarda öğrenilen konuların tekrarı, sanatçı hayatları, müzik imlası, fa anahtarında egzersizler, tek diyez ve bemollü majör-minör tonalite, insan

sesi türleri, iki ve üç sesli şarkı türleri, 9/8'lik ve 12/8'lik usuller, basit solfej çalışmaları şeklindeki konu başlıklarından oluştuğu,

1949 ortaokul müzik öğretim programı;

Orta 3 kademesinde solfej çalışmalarında diğer sınıf düzeylerinde öğrenilen tonalite kapsamında egzersizler, araştırmalarda öğrencileri kitaplıklara yönlendirme, temel müzik yazı öğeleri (sus, triole), 3/8'lik, 9/8'lik, 12/8'lik ve sebare usuller, senkop, fa anahtarı, arızasız ve tek diyez ve bemollü majör-minör tonalite dizilerinde tek ve iki sesli çalışmalar, dinleme çalışmaları ve bestecileri hakkında bilgiler (duyumsal iki ve üç sesli şarkılar, kanon, halk türküleri) şeklindeki konu başlıklarından oluştuğu,

Bu programla birlikte ilk kez müzik dersliğinde derslerin işlenmesi gerekliliği vurgulanmıştır.

1971 ortaokul müzik öğretim programı;

Orta 3 kademesinde repertuar oluşturma çalışmaları, ilk üç ses (do-re-mi) sesleri üzerinde alıştırmalar, bemol-diyez kavramları, majör ve minör diziler, re sesi ve oktavı içerisinde tam ses ve yarım ses çalışmaları, müzik toplulukları, müzik tarihinde yer alan önemli şahsiyetler, nota yazım, işitsel olarak dizi çözümleme, halk müziğimizde ana makamlar (diziler), müzik kültürü içerisinde yurt içerisinde ki tüm müzik türlerine bakış, dikey aralık çalışmaları, çalgı-ses-müzik toplulukları çerçevesi içerisinde yer alan türkü ve şarkılar için gerekli kuramsal bilgi şeklindeki konu başlıklarından oluştuğu,

1986 ortaokul müzik öğretim programı;

Orta 3 kademesinde daha öncesinde öğrenilen ritimlere ek olarak 7-8-9 zamanlı ritimlerin eklendiği jimnastik uygulamalı çalışmalar, Türk müziğinde 4'lü ve 5'li aralık kavramı, Türk-Batı müziğinde mızraplı çalgılar, rast-uşak-mahur makamlarında basit eserler, Atatürk'ün sanat görüşleri, 9 ile 12 zamanlı ölçü ve usuller, temel müzik kuramı (senkop, metronom, üçleme ve nüsans terimleri, batı müziği arızaları), tek diyezli dizi çalışmaları şeklindeki konu başlıklarından oluştuğu belirtilmektedir. (Aksu, 2018 s. 73-95)

1994 ortaokul müzik öğretim programı;

Orta 3 kademesinde dünyada ve ülkemizdeki müzik kültürü kapsamında (çok sesli Türk müziği, evrensel müzik türleri, uluslar arası popüler müzik), müzik tür, üç ve dört seslilik, fark ve benzerlik ilişkileri, insan-kültür-sanat kapsamında kültürümüzden örnek eserler, müzik teknolojileri, çok seslilik temelli Türk müziği çalgıları, müzikte gürlük temalı egzersiz parçalar, kalın la ve ince mi notaları arasında eşlik yazma çalışmaları, Türk müziği usulleri, tonal (tek diyez-tek bemol) ve makamsal (hicaz, kürdi, karcığar) diziler, eser

içerisinde modülasyon, Atatürk'ün müzikal gelişimde önemi ve rolü, prozodi, Türk müziği usulleri, varyasyon kavramı, tek diyez ve tek bemollü diziler ile karcıgar, kürdi ve hicaz ton ve makam kavramları şeklindeki konu başlıklarından oluştuğu belirtilmektedir. (T.C. MEB, İlköğretim Kurumları Müzik Dersi Öğretim Programı, 1994'den aktaran Aksu, 2018, s. 102)

2006 ortaokul müzik öğretim programı;

İlköğretim (1-8. sınıflar) başlığı altında zorunlu 8 yıllık eğitime geçiş süreci içerisinde irdelenen öğretim programı II. kademe olarak nitelendirilmiştir. Program içerisinde 'Dinleme-Söyleme-Çalma, Müziksel Algı ve Bilgilenme, Müziksel Yaratıcılık ve Müzik Kültürü' şeklinde organize edilen dört öğrenme alanına ayrılmış ve her öğrenme alanında konu bütünlüğü kapsayacak şekilde kazanım başlıkları ve alt açıklamalarından meydana gelmiştir.

8. sınıflar için 'Dinleme-Söyleme-Çalma' öğrenme alanında İstiklal Marşı söyleme etkinlikleri, toplum hayatımızda önemli yeri olan marşları söyleme etkinlikleri, türkü, pop müzik ve çağdaş çoksesli Türk müziği eserlerini söyleme etkinlikleri, Türk toplum ve topluluklarının müzikleri ile uluslararası müzik türleri üzerinde dinleme-söyleme etkinlik ve çalışmaları,

'Müziksel Algı ve Bilgilenme' öğrenme alanında değiştirici işaretler (bemol, diyez, naturel), 9/8'lik aksak usul, tonal olarak tek diyezli ve bemollü majör-minör diziler ile makamsal olarak rast, segâh ve hicaz dizileri, senkop,

'Müziksel Yaratıcılık' öğrenme alanında hak türküleri öykü canlandırma, basit ritim kalıpları, bildiği müziğe ritim eşliği yazma, kendi ezgilerini seslendirme şeklindeki konu başlıklarından oluştuğu belirtilmektedir. (T.C. MEB, İlköğretim Müzik Dersi 1-8 Öğretim Programı, 2006'den aktaran Aksu, 2018, s. 102)

1.3.2.2. 2018 ortaokul müzik öğretim programı

Müzik öğretim programı, ölçme- değerlendirme, araç ve yöntemine ve akademik ölçme normlarına uyularak hazırlanan ve ölçme sürecinde uygulayıcılara yol gösterici işlev gören bir dersle ilgili öğretme-öğrenme sürecinde nelerin, niçin ve nasıl yer alacağını gösteren bir rehber ve kılavuz başka bir ifadeyle geleceğe yönelik yapılacak işleri, izlenecek yolları önceden tasarlama işlemi yani bir proje planıdır (Özçelik, 1992, s. 4).

Ülkemizde uzun yıllar beş yıllık ilkökuller ve üç yıllık ortaokullar olarak hizmet veren öğretim kurumları 1997 yılında kabul edilen zorunlu eğitime bağlı olarak 8 yıllık kesintisiz

eğitim vermeye başlamış, 2012 yılında ise 4 yıllık ilkokul ve 4 yıllık ortaokul veya imam hatip okulları olarak iki aşamalı bir yapıya kavuşturulmuştur.

Öğretimin ilk 4 yılında öğrencilere temel bilişsel ve sosyal beceriler kazandırılır ve 4 yıl tüm dersler sınıf öğretmeni tarafından yürütülürken Ortaokul olarak adlandırılan 5, 6, 7 ve 8. sınıflarda dersler konu alanlarına göre işlenmek suretiyle öğrenciler hayata ve bir üst öğretim kademesine hazırlanır ve bu hazırlanma öğretmenler tarafından yerine getirilir (Erden, 2017, s. 128).

Öğretim kademesinde görülen bu değişlik ve yenilikler öğrenme-öğretme modellerinde de birtakım arayış ve yaklaşımları gerektirmiş; yeni öğrenme modellerini zorunlu kılmıştır.

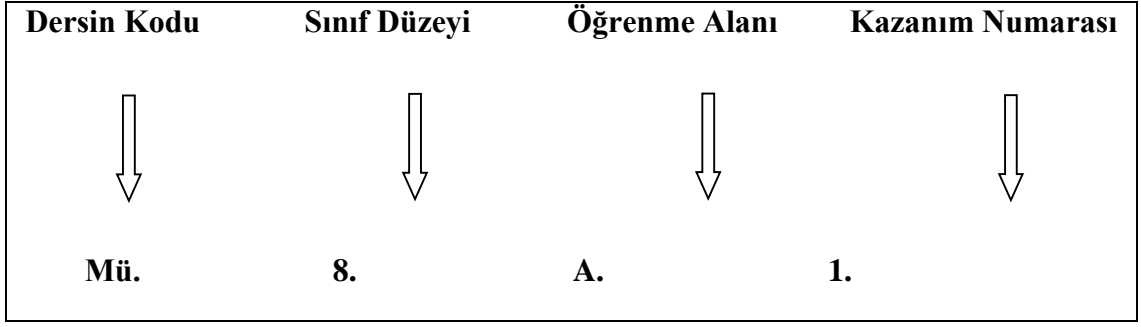
Birçok kuramı ve öğrenme yaklaşımını içeren yıllarca uygulanmış bu modeller arasında öğrenci merkezli olan ve öğrenmeyi esas alan “oklu Zekâ Kuramı” ve “Yapılandırmaı Öğrenme Yaklaşımı”, etkili ve kalıcı öğrenme sağlamak üzere kabul edilmiş ve uygulanmış kuramlar olarak ilk uygulamasını 2006 ilköğretim müzik dersi öğretim programında yapmış ve 2018 programında yeni ve gözden geçirilmiş şekliyle ortaokul müzik öğretim programını şekillendirmiştir.

Öğrenme yaklaşımları ve kuramları üzerine inşa edilen 2018 ilkokul ve ortaokul müzik dersi öğretim programı öğrenme alanları, kazanımlar ve açıklamalar ekseninde yeniden ele alınıp incelenmiş güncellemeler yapılarak yeni kazanımlar eklenmiş, dinleme-söyleme-çalma öğrenme alanı biçimindeki bazı kazanımlar dinleme-söyleme biçiminde değiştirilmiş, kazanımlara ilişkin etkinlik örneklere yer verilmeyerek bazı kazanımlar kaldırılmış böylece 2018 ortaokul müzik öğretim programı özgün bir program olarak yeniden yapılandırılmıştır. (Albuz & Demirci, 2018, s. 86).

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun 2. maddesinde ifadesini bulan ve “Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları” ile “Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri” esas alınarak hazırlanan Öğretim programları tüm dersleri kapsayan genel ve kapsayıcı bir içerim taşır.

Öğrenme alanı temelli yaklaşım esas alınarak hazırlanan 2018 ortaokul müzik öğretim programı ise her sınıf düzeyinde dinleme-söyleme, müziksel algı ve bilgilenme, müziksel yaratıcılık ve müzik kültürü gibi dört öğrenme alanını kapsar.

Müzik dersi öğretim programında yer alan kazanımlar ders kodu, sınıf düzeyi, öğrenme alanı ve kazanım numarası verilerek aşağıda şematik olarak gösterilmiştir.

Şekil 2. Müzik Dersi Öğretim Programı Düzey Şeması (MEB 2018)

2018 ortaokul müzik öğretim programının temel hedef ve amaçları ise, müzik yoluyla öğrencilerin duygu ve düşüncelerini ifade etmelerine olanak sağlamak, zihinsel becerilerinin gelişimini, yaratıcılıklarını, sorumluluk ve paylaşma duygularını, bireysel ve toplumsal ilişkilerinde sevgi ve saygı duygularını ve müzikle ilgili algı ve bilgilerini geliştirmek olarak söylenebilir.

Kazanımlar, öğrenme alanlarına göre ayrılarak ortaokul kademesinde sınıf düzeylerine göre Tablo 1, Tablo 2, Tablo 3 ve Tablo 4’de, her bir öğrenme alanı içerisinde gösterilmiştir. Sınıf düzeylerine göre;

- 5. Sınıflarda “Dinleme-Söyleme” öğrenme alanında 6 kazanım, “Müziksel Algı ve Bilgilenme” öğrenme alanında 7 kazanım, “Müziksel Yaratıcılık” öğrenme alanında 6 kazanım, “Müzik Kültürü” öğrenme alanında 4 kazanım bulunmaktadır. 5. Sınıf düzeyinde toplamda 23 kazanım bulunmaktadır.
- 6. Sınıflarda “Dinleme-Söyleme” öğrenme alanında 7 kazanım, “Müziksel Algı ve Bilgilenme” öğrenme alanında 4 kazanım, “Müziksel Yaratıcılık” öğrenme alanında 6 kazanım, “Müzik Kültürü” öğrenme alanında 6 kazanım bulunmaktadır. 6. sınıf düzeyinde toplamda 24 kazanım bulunmaktadır.
- 7. Sınıflarda “Dinleme-Söyleme” öğrenme alanında 7 kazanım, “Müziksel Algı ve Bilgilenme” öğrenme alanında 4 kazanım, “Müziksel Yaratıcılık” öğrenme alanında 5 kazanım, “Müzik Kültürü” öğrenme alanında 6 kazanım bulunmaktadır. 7. sınıf düzeyinde toplamda 22 kazanım bulunmaktadır.
- 8. Sınıflarda “Dinleme-Söyleme” öğrenme alanında 10 kazanım, “Müziksel Algı ve Bilgilenme” öğrenme alanında 2 kazanım, “Müziksel Yaratıcılık” öğrenme alanında 4 kazanım, “Müzik Kültürü” öğrenme alanında 9 kazanım bulunmaktadır. 8. sınıf düzeyinde toplamda 25 kazanım bulunmaktadır.

A- Dinleme-Söyleme Öğrenme Alanı

Tablo 1

2018 Müzik Dersi Öğretim Programı 5-8 İlköğretim “Dinleme-Söyleme” Öğrenme Alanı Kazanımları

Kazanım	5. Sınıf	6. Sınıf	7. Sınıf	8. Sınıf
1	İstiklâl Marşı'nı anlamına uygun söylemeye özen gösterir.	İstiklâl Marşı'nı birlikte söyler.	İstiklâl Marşı'nı doğru söyler.	İstiklâl Marşı'nı doğru söyler.
2	Farklı ritmik yapıdaki ezgileri seslendirir.	Millî birlik ve beraberlik duygusunu güçlendiren marşlarımızı doğru söyler.	Millî birlik ve beraberlik duygusunu güçlendiren marşlarımızı doğru söyler.	Toplum hayatımızda önemli yer tutan marşlarımızı doğru söyler.
3	Belirli gün ve haftalarla ilgili müzik etkinliklerine katılır.	Öğrendiği notaları seslendirir.	Müzikte hız ve gürlük basamaklarını uygular.	Türk toplum ve topluluklarının müzik kültürlerinden uygun örnekleri dinler.
4	Seslendirdiği müziklerde gürlük ve hız değişikliklerini uygular.	Farklı ritmik yapıdaki müzikleri seslendirir.	Türk müziğinin makamsal bir yapıda olduğunu fark eder.	Türk müziğinin makamsal bir yapıda olduğunu fark eder.
5	Türk müziğinin makamsal yapısını fark eder.	Seslendirdiği müziklerde hız ve gürlük basamaklarını uygular.	Yurdumuza ait müzik türlerinden eserler seslendirir.	Yurdumuza ait müzik türlerinden eserler seslendirir.
6	Müzik çalışmalarını sergiler.	Türk müziğinin makamsal bir yapıda olduğunu fark eder.	Ses grupları oluşturmaya istekli olur.	Müzik eserlerini hız belirteci (metronom) kullanarak uygun hızlarda seslendirir.
7		Müzik çalışmalarını sergiler.	Müzik çalışmalarını sergiler.	Ses grupları oluşturur.
8				Türk kültürüne ait müzikleri dinler.
9				Müzik çalışmalarını sergiler.
10				Mahallî sanatçıları araştırır.

“Dinleme-Söyleme” öğrenme alanında 5. sınıflarda 6 kazanım, 6. sınıflarda 7 kazanım, 7. sınıflarda 7 kazanım ve 8. Sınıflarda 10 kazanım bulunmaktadır.

B- Müziksel Algı ve Bilgilenme Öğrenme Alanı

Tablo 2

2018 Müzik Dersi Öğretim Programı 5-8 İlköğretim “Müziksel Algı ve Bilgilenme” Öğrenme Alanı Kazanımları

Kazanım	5. Sınıf	6. Sınıf	7. Sınıf	8. Sınıf
1	Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır.	Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır.	Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır.	Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır.
2	Öğrendiği seslerin uzunluk ve kısalık özelliklerini ayırt eder.	Müziklerde aynı ve farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder.	Müzikte dizileri tanır.	Müzikte dizileri tanır.
3	Öğrendiği seslerin incelik ve kalınlık özelliklerini ayırt eder.	Ergenlik dönemi ses değişim özelliklerini fark eder.	İnsan sesi ve ses topluluklarını ayırt eder.	
4	Müzikteki ses yüksekliklerini dizek üzerinde gösterir.	İnsan sesinin oluşumunu kavrar.	Çalgı türleri ve çalgı topluluklarını ayırt eder.	
5	Müziklerde farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder.			
6	Müziklerde temel hız ve gürlük basamaklarını ayırt eder.			
7	Sesin oluşumunu açıklar.			

“Müziksel Algı ve Bilgilenme” öğrenme alanında 5. sınıflarda 7 kazanım, 6. sınıflarda 4 kazanım, 7. sınıflarda 4 kazanım ve 8. Sınıflarda 2 kazanım bulunmaktadır.

C- Müziksel Yaratıcılık Öğrenme Alanı

Tablo 3
2018 Müzik Dersi Öğretim Programı 5-8 İlköğretim “Müziksel Yaratıcılık” Öğrenme Alanı Kazanımları

Kazanım	5. Sınıf	6. Sınıf	7. Sınıf	8. Sınıf
1	Dinlediği müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eder.	Dinlediği farklı türdeki müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini farklı anlatım yollarıyla ifade eder.	Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.	Türkülerin yaşanmış öykülerini canlandırır.
2	Kendi oluşturduğu ritim kalıbını seslendirir.	Farklı ritmik yapıdaki müzikleri harekete dönüştürür.	Kendi oluşturduğu ezgileri seslendirir.	Farklı ve tekrarlanan bölümlerden oluşan ritim kalıpları oluşturur.
3	Müziklerdeki farklı bölümleri dansa dönüştürür.	Ezgilere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.	Dinlediği farklı türdeki müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eder.	Kendi oluşturduğu ezgileri seslendirir.
4	Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.	Müziklerde aynı ve farklı bölümleri dansa dönüştürür.	Türkülerin yaşanmış öykülerini canlandırır.	Müzikle ilgili araştırma ve çalışmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır.
5	Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder.	Kendi oluşturduğu ezgileri seslendirir.	Müzikle ilgili araştırma ve çalışmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır.	
6	Müzikle ilgili araştırma ve çalışmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır.	Müzikle ilgili araştırma ve çalışmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır.		

“Müziksel Yaratıcılık” öğrenme alanında 5. sınıflarda 6 kazanım, 6. sınıflarda 6 kazanım, 7. sınıflarda 5 kazanım ve 8. Sınıflarda 4 kazanım bulunmaktadır.

D- Müzik Kültürü Öğrenme Alanı

Tablo 4
2018 Müzik Dersi Öğretim Programı 5-8 İlköğretim “Müzik Kültürü” Öğrenme Alanı Kazanımları

Kazanım	5. Sınıf	6. Sınıf	7. Sınıf	8. Sınıf
1	İstiklâl Marşı'nın tarihsel sürecini millî ve manevî değerlerle ilişkilendirir.	Yurdumuza ait başlıca müzik türlerini ayırt eder.	Atatürk'ün müziğin geliştirilmesine verdiği önemi açıklar.	Türk müziği biçimlerini tanıır.
2	Bireysel müzik arşivini oluşturur.	Atatürk'ün müzikle ilgili temel görüşlerini anlar.	Dünya müziklerini tanıır.	Dinlediği farklı türlerdeki müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini açıklar.
3	Farklı türdeki müzikleri dinleyerek beğeni ve müzik kültürünü geliştirir.	Yurdumuza ait müzik türlerinin kültürümüzün bir değeri ve zenginliği olduğunu fark eder.	Dinlediği çeşitli türlerdeki müziklerden hem bireysel hem de ortak sınıf arşivini geliştirir.	Müziğin diğer sanatlarla ilişkisini kavrar
4	Atatürk'ün müziğe verdiği önemi araştırır.	Türk müziği kültürünü tanıır.	Dinlediği uluslararası müzikleri türlerine göre ayırt eder.	Türkülerin yaşanmış öykülerini araştırır.
5		Dinlediği çeşitli türdeki müziklerden hem bireysel hem de ortak sınıf arşivini geliştirir.	Türkülerin yaşanmış öykülerini araştırır.	Dinlediği farklı türlerdeki müziklerden hem bireysel hem de ortak sınıf arşivini geliştirir.
6		Atatürk'ün sevdiği türkü ve şarkıları tanıır.	Türk müziği kültürünü tanıır.	Atatürk'ün güzel sanatlar içinde müziğe verdiği yeri ve önemi kavrar.
7				Müziğin terapi yöntemi olarak da kullanıldığını bilir.
8				Sanat, sanatçı ve sanat eseri kavramlarını açıklar.
9				Müzik alanına ait ana ve yan meslekleri tanıır.

“Müzik Kültürü” öğrenme alanında 5. sınıflarda 4 kazanım, 6. sınıflarda 6 kazanım, 7. sınıflarda 6 kazanım ve 8. Sınıflarda 9 kazanım bulunmaktadır.

1.3.2.2.1. Sekizinci sınıf müzik ders kitabı etkinlik kazanım ilişkisi

Bu bölümde 2018 ilköğretim müzik öğretim programı 8. sınıf kazanımları ile sekizinci sınıf müzik kitabını oluşturan 5 ünite ve bu ünitelerdeki konuların içerisinde yer alan etkinlikler başlığı altında, etkinliğin amacı ile ilişkisi incelenmektedir.

I. ÜNİTE

Milli Marşımız

Okuma Zamanı: Marşımızın Gücü

Bilgi Köşesi: 4/4'lük ölçüyü hatırlama, el vuruş gösterimi, eksik ölçü

1. *Etkinlik:* Marşımızı doğru okuma (Mü.8.A.1.)

Etkinlik kısmında verilen İstiklal Marşı'nın ilk iki kıtasını vurgu ve tonlamalarına dikkat ederek şiir biçiminde okur.

2. *Etkinlik:* Marşımızı doğru seslendirme (Mü.8.A.1.), (Mü.8.C.4.)

Etkinlik kısmında notası verilen İstiklal Marşı'mızı;

a) Bilişim teknolojilerinden yararlanarak dinler.

b) İstiklal Marş'ımızı seslendirir. Seslendirirken kelimelerin doğru telaffuz edilmesine, nefes yerlerine, tartımına, hızına ve gürlük basamaklarına dikkat eder.

3. *Etkinlik:* Marşımızı yönetebilme (Mü.8.A.1.), (Mü.8.C.4.)

Etkinlik kısmında verilen İstiklal Marş'ımızın yönetme şeklini bilişim teknolojisi araçlarından izleyerek gözlemler. Etkinliğin altında belirtilen ok işaretlerinden yararlanarak yönetme çalışmalarını öğretmeni ile birlikte yapar.

9/8'lik Aksak Ölçü

Bilgi Köşesi: 9/8'lik aksak ölçü ve çeşitleri

1. *Etkinlik:* 9/8'lik aksak ölçüyü kavrama (Mü.8.B.1.)

Etkinlik kısmında verilen ritim kalıplarını 9/8'lik aksak ölçüye uyacak şekilde tamamlar.

2. *Etkinlik:* 9/8'lik aksak ölçüyü kavrama (Mü.8.B.1.), (Mü.8.A.5.)

Etkinlik kısmında notası verilen "İzmir'in Kavakları" adlı türküyü dinler ve seslendirir.

3. *Etkinlik:* 9/8'lik aksak ölçüyü kavrama (Mü.8.B.1.), (Mü.8.A.5.)

Etkinlik kısmında notası verilen "Kahveyi Kavururlar" adlı türküyü dinler ve seslendirir.

4. *Etkinlik:* 9/8'lik ölçünün farklı vuruş şeklini kavrama (Mü.8.B.1.), (Mü.8.A.5.)

Etkinlik kısmında notası verilen "Çambaşı'na Çıktım Çıram Yanmadı" adlı türküyü dinler ve seslendirir.

Atatürk ve Müzik

Okuma Zamanı: Atatürk ve Müzik

1. *Etkinlik:* Marşlarımızı doğru söyleme (Mü.8.A.2.)

Etkinlik kısmında notası verilen Atatürk'ün Kurtuluş Savaşı sürecinde severek dinlediği “Gençlik Marşı”nı dinler ve seslendirir.

2. *Etkinlik:* Yeni bir marş öğrenme (Mü.8.A.2.)

Etkinlik kısmında notası verilen “Atatürk” adlı marşı dinler ve seslendirir.

II.ÜNİTE

Aksatım (Senkop)

Bilgi Köşesi: Aksatım (senkop)

1. *Etkinlik:* Aksatımı kavrama (Mü.8.B.1.)

Etkinlik kısmında yazılmış olan ritim kalıpları içerisinde askatım kullanılan yerleri işaretler. Öğretmeniyle beraber ritimler.

2. *Etkinlik:* Aksatımı kavrama (Mü.8.B.1.)

Etkinlik kısmında yazılmış olan ezgiyi aksatım kullanılan yerlere dikkat ederek seslendirir.

3. *Etkinlik:* Aksatımı söyleme yoluyla kavrama (Mü.8.B.1.)

Etkinlik kısmında notası verilen “Çocuklarınız Biz” adlı şarkıda askatım gördükleri yerleri renkli kalem ile işaretleyerek vurgu işaretinin bulunduğu yerlere dikkat ederek şarkıyı seslendirir.

4. *Etkinlik:* Aksatımı kavrama (Mü.8.B.1.)

Etkinlik kısmında notası verilen “Kolay mı?” adlı şarkıyı seslendirir.

Hız Belirteci (Metronom)

Bilgi Köşesi: Hız belirteci (metronom)

Etkinlik: Metronom kullanarak söyleyebilme (Mü.8.A.6.)

Etkinlik kısmında notası verilen “Vatan” şarkısını hız terimine ve hız belirteci sayısına dikkat ederek farklı hızlarda seslendirir.

Marşlarımız

Bilgi Köşesi: Marş tanımı, marşların ritmik yapısı, marşların seslendirilmesinde yapılması gerekenler.

1. *Etkinlik:* Toplum hayatında önemli yer tutan marşları doğru söyleme (Mü.8.A.2.)

Etkinlik kısmında notası verilen “Tuna Nehri Akmam Diyor” adlı marşı seslendirir.

2. *Etkinlik:* Marşlarımızı anlamına uygun seslendirebilme (Mü.8.A.2.)

Etkinlik kısmında notası verilen “Sakarya Marşı” adlı marşı dinler ve seslendirir.

3. *Etkinlik:* Marşlarımızı anlamına uygun seslendirebilme (Mü.8.A.2.)

Etkinlik kısmında notası verilen “İleri Marşı”nı dinler ve gürlük (nüans) işaretlerine dikkat ederek coşkulu bir şekilde seslendirir.

Söyleyelim

Bilgi Köşesi: Toplu eser söyleme, uyum

1. *Etkinlik*: Nefes çalışması yapma (Mü.8.A.7.)

Etkinlik kısmında belirtilen nefes çalışmalarını verilen yönergelere uyarak öğretmen eşliğinde uygular.

2. *Etkinlik*: Ses grupları oluşturma (Mü.8.A.7.)

Etkinlik kısmında notası verilen “Değerlerimiz” adlı şarkıyı dinler ve ses grupları oluşturarak seslendirir.

III. ÜNİTE

Benim Ritmim

Bilgi Köşesi: Ritim (tempo)

1. *Etkinlik*: Ritim yazma ve çalma (Mü.8.C.2.)

Etkinlik kısmında;

a) a ve b bölümü verilen ritim kalıbının c ve d bölümünü yazıp ritim kalıbını çeşitli ritim çalgıları ile seslendirir.

b) Verilen sıralamaya (a, b, a, c) uygun basit ritim kalıpları yazar. Ritim kalıplarını çeşitli ritim çalgıları kullanarak birlikte seslendirir.

2. *Etkinlik*: Bildiği ezgilere ritim yazabilme (Mü.8.C.2.)

Etkinlik kısmında notası verilen “Malatya” adlı türküye basit ritim kalıpları yazarak ritim çalgılarıyla seslendirir.

Benim Ezgim

Bilgi Köşesi: Basit ritim kalıpları

1. *Etkinlik*: Ezgi oluşturmada ritim ögesini kavrama (Mü.8.C.2.), (Mü.8.C.3.)

Etkinlik kısmında verilen ölçülerin üzerine kelimeye uygun olan ritim kalıbını yazar. Yazmış olduğu ritim kalıbını beden perküsyonu ile çalar.

2. *Etkinlik*: Ezgi oluşturma (Mü.8.C.3.)

Etkinlik kısmında ilk iki ölçüsü verilmiş olan ezgiyi tamamlar ve seslendirir.

Bilgi Köşesi: Müzik kayıt teknolojisi, siber güvenlik

3. *Etkinlik*: Ezgi oluşturma ve kayıt altına alma (Mü.8.C.3.), (Mü.8.C.4.)

Etkinlik kısmında verilen dizek üzerine;

a) 4/4'lük başlangıç sesi do, mi, sol seslerinden biri ile başlayan ve “do” sesi ile biten bir ezgi yazar.

b) Yazdığı ezgiyi kayıt altına (hafıza kartı, taşınır bellek, CD vb.) alır.

Sanat ve Müzik

Bilgi Köşesi: Sanat, sanatçı, sanat eseri, sanat çeşitlerinin gruplandırılması, sanatın diğer sanatlarla ilişkisi

1. *Etkinlik:* Müziğin diğer sanatlarla ilişkisini kavrayabilme (Mü.8.D.3.)

Etkinlik kısmında sözleri verilen Faruk Nafiz Çamlıbel'in "Çoban Çeşmesi" isimli şiirini bir müzik eşliğinde okur. (Mü.8.D.3.)

2. *Etkinlik:* Müziğin diğer sanatlarla ilişkisini kavrayabilme (Mü.8.D.3.), (Mü.8.D.2.)

Etkinlik kısmında verilen bölüme şiirle birlikte dinlemiş olduğu müziğin şiirin duygusuna olan etkisini yazar ve yazdıklarını arkadaşlarıyla paylaşır.

3. *Etkinlik:* Müziğin diğer sanatlarla ilişkisini kavrayabilme (Mü.8.D.3.)

Etkinlik kısmında sözleri verilen "Mihriban" adlı şiiri okur. Bestelenmiş hâlini dinleyerek müziğin şiir üzerindeki etkisini tartışır.

Müzikte Diziler ve Makamlar

Dizisel

Bilgi Köşesi: Tek diyezli majör ton (sol majör)

1. *Etkinlik:* Tek diyezli majör diziyi kavrama (Mü.8.B.2.)

Etkinlik kısmında notası verilen "İlkbahar" adlı şarkıyı seslendirir.

Bilgi Köşesi: Tek bemollü minör ton

2. *Etkinlik:* Tek diyezli minör diziyi kavrama (Mü.8.B.2.)

Etkinlik kısmında notası verilen "Yurdumda" adlı şarkıyı seslendirir.

Bilgi Köşesi: Fa majör dizi

3. *Etkinlik:* Tek bemollü majör diziyi kavrama (Mü.8.B.2.)

Etkinlik kısmında notası verilen "Zımtarelelli" adlı şarkıyı seslendirir.

Bilgi Köşesi: Re minör dizi

4. *Etkinlik:* Tek bemollü minör diziyi kavrama (Mü.8.B.2.)

Etkinlik kısmında notası verilen "Yaşamak" adlı şarkıyı seslendirir.

Makamsal

Bilgi Köşesi: Makam, makam grupları, makam seyir özellikleri, kürdi makamı (makam-ayak kavramı)

1. *Etkinlik:* Eviç makamını ayırt edebilme (Mü.8.A.4.), (Mü.8.B.2.)

Etkinlik kısmında belirtilen "Evlerin Önü Yıldız Piyade" adlı türküyü dinler.

2. *Etkinlik:* Kürdi makamını hissetme (Mü.8.A.4.), (Mü.8.A.5.)

Etkinlik kısmında notası verilen kürdi makamındaki "Aşk Rüyadır Çok Zaman" adlı şarkıyı dinler ve seslendirir.

Bilgi Köşesi: Acemkürdi makamı

3. *Etkinlik*: Acemkürdi makamını hissetme (Mü.8.A.4.), (Mü.8.A.5.), (Mü.8.B.2.)

Etkinlik kısmında notası verilen kürdi makamındaki “Kır Atıma Bineyim” adlı şarkıyı dinler ve seslendirir.

4. *Etkinlik*: Makamları hissetme (Mü.8.A.4.)

Etkinlik kısmında belirtilen “Bak Yine Geçti Bahar” ve “Nar Tanem Bir Tanem” adlı şarkıları dinler ve hangi makama ait olduklarını bulmaya çalışır.

Bilgi Köşesi: Muhayyerkürdi makamı

5. *Etkinlik*: Muhayyerkürdi makamını hissetme (Mü.8.A.4.), (Mü.8.A.5.), (Mü.8.B.2.)

Etkinlik kısmında notası verilen muhayyerkürdi makamındaki “Ne Olursun Güzelim Sevsen Beni” adlı şarkıyı dinler ve seslendirir.

IV. ÜNİTE

A. Geleneksel Türk Müziği Biçimleri

A. Geleneksel Türk Müzikleri – Türk Halk Müziği

Bilgi Köşesi: Geleneksel müzik, Türk halk müziği, uzun hava, kırık hava, türkü

1. *Etkinlik*: Uzun havayı dinleme yoluyla öğrenme (Mü.8.D.1.)

Etkinlik kısmında “Şad Olup Gülmedim De” ve “Hüma Kuşu Yükseklerden Seslenir” adlı uzun havaları dinler.

2. *Etkinlik*: Türküyü dinleme yoluyla öğrenme (Mü.8.D.1), (Mü.8.A.5.)

Etkinlik kısmında notası verilen “Şu Dalma’dan Geçtin mi?” adlı türküyü dinler ve seslendirir.

Bilgi Köşesi: Geleneksel Türk müzikleri, oyun havaları

3. *Etkinlik*: Oyun havalarını dinleme yoluyla öğrenme (Mü.8.D.1)

Etkinlik kısmında belirtilen “Bitlis Halayı” ve “Silifke’nin Yoğurdu” adlı oyun havalarını dinler.

B. Klasik Türk Müziği – Klasik Türk Sanat Müziği

Bilgi Köşesi: Klasik Türk müziği, klasik Türk sanat müziği, peşrev, taksim

1. *Etkinlik*: Taksim biçimini dinleyerek hissetme (Mü.8.D.1)

Etkinlik kısmında belirtilen kürdi, acemkürdi ve muhayyerkürdi makamlarında taksim örnekleri dinler.

2. *Etkinlik*: Peşrev biçimini dinleyerek hissetme (Mü.8.D.1), (Mü.8.A.8.)

Etkinlik kısmında notası verilen Hüseyin Sadeddin Arel’in “Mini Mini Bir Nihavent Peşrevi” adlı eserini dinler.

Bilgi Köşesi: Klasik Türk müziği (saz semaisi, longa, şarkı)

3. *Etkinlik*: Saz semaisi biçimini dinleyerek hissetme (Mü.8.D.1), (Mü.8.A.8.)

Etkinlik kısmında belirtilen Sadi Işılây'ın "Muhayyerkürdi Saz Semaisi"ni dinler.

4. *Etkinlik*: Longa biçimini dinleyerek hissetme (Mü.8.D.1), (Mü.8.A.8.)

Etkinlik kısmında belirtilen Kevser Hanım'ın "Nihavent Longa" adlı eserini dinler.

5. *Etkinlik*: Şarkı biçimini dinleyerek hissetme (Mü.8.D.1), (Mü.8.A.8.), (Mü.8.A.5.)

Etkinlik kısmında notası verilen "Dargın Ayrılmayalım" adlı şarkıyı dinler ve seslendirir.

C. Klasik Türk Müziği – Tasavvuf Müziği

Bilgi Köşesi: Tasavvuf müziği, sala (salat), ilahi

1. *Etkinlik*: Sala biçimini dinleyerek hissetme (Mü.8.D.1), (Mü.8.A.8.), (Mü.8.A.5.)

Etkinlik kısmında notası verilen Buhûrîzâde Mustafa İtrî'nin "Salat-ı Ümmiyye" adlı eserini dinler ve seslendirir.

2. *Etkinlik*: İlahi biçimini dinleyerek kavrama (Mü.8.D.1), (Mü.8.A.8.)

Etkinlik kısmında belirtilen Pir Sultan Abdal'ın "Demedim mi Demedim mi" adlı ilahisini dinler.

Bilgi Köşesi: Klasik Türk müziği (nefes, mevlevi ayini, deyiş)

3. *Etkinlik*: Nefes biçimini hissetme (Mü.8.D.1),

Etkinlik kısmında belirtilen "Zahit Bizi Tan Eyleme" adlı nefes örneğini dinler.

4. *Etkinlik*: Mevlevi ayin biçimini dinleyerek hissetme (Mü.8.D.1)

Etkinlik kısmında belirtilen, öğretmenin sınıfa getirdiği Mevlevi ayini örneği dinler.

5. *Etkinlik*: Dinlediği müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini yazma (Mü.8.D.2),

Etkinlik kısmında belirtilen yere geleneksel Türk müziği biçimleri ile ilgili dinlediği eserler/müzikler hakkında duygu ve düşüncelerini yazar.

6. *Etkinlik*: Deyiş biçimini hissetme (Mü.8.D.1), (Mü.8.A.5.)

Etkinlik kısmında notası verilen "Seherde Bir Bağa Girdim" adlı deyişi dinler ve seslendirir.

Müzik Kültürümüze Ses Verenler

Bilgi Köşesi: Türk müzik kültürüne katkı sunan sanatçılar (Buhûrîzâde Mustafa İtrî)

1. *Etkinlik*: Türk kültürüne ait müzikleri öğrenme (Mü.8.A.8.)

Etkinlik kısmında belirtilen Buhûrîzâde Mustafa İtrî'nin "Segâh Tekbir" adlı eserini dinler.

Bilgi Köşesi: Yesari Asım Arsoy

2. *Etkinlik*: Türk kültürüne ait müzikleri öğrenme (Mü.8.A.8.)

Etkinlik kısmında notası verilen Yesari Asım Arsoy'un "Akasyalar Açarken" adlı şarkısını dinler.

Bilgi Köşesi: Safiye Ayla

3. *Etkinlik*: Türk kültürüne ait müzikleri öğrenme (Mü.8.A.8.)

Etkinlik kısmında belirtilen Safiye Ayla'nın seslendirdiği “Çile Bülbülüm Çile” adlı şarkıyı dinler.

Bilgi Köşesi: Ziya Taşkent

4. *Etkinlik:* Türk kültürüne ait müzikleri öğrenme (Mü.8.A.8.)

Etkinlik kısmında belirtilen Ziya Taşkent'in bestelediği “Rüzgar Susmuş Ses Vermiyor” adlı şarkıyı dinler.

Bilgi Köşesi: Bekir Sıtkı Sezgin

5. *Etkinlik:* Türk kültürüne ait müzikleri öğrenme (Mü.8.A.8.)

Etkinlik kısmında belirtilen Bekir Sıtkı Sezgin'in seslendirdiği “Bahar Gitti, Güz Bitti” adlı şarkıyı dinler.

Bilgi Köşesi: Cinuçen Tanrıkorur

6. *Etkinlik:* Türk kültürüne ait müzikleri öğrenme (Mü.8.A.8.)

Etkinlik kısmında belirtilen Cinuçen Tanrıkorur'un bestelediği “Günaydınım Nar Çiçeğim” adlı eseri dinler.

Bilgi Köşesi: Mustafa Sarısözen

7. *Etkinlik:* Türk kültürüne ait müzikleri öğrenme (Mü.8.A.8.)

Etkinlik kısmında belirtilen Mustafa Sarısözen'in derlemiş olduğu “Konma Bülbül Konma Nergis Dalına” adlı türküyü dinler (Mü.8.A.8.)

Bilgi Köşesi: Neşat Ertaş

8. *Etkinlik:* Türk kültürüne ait müzikleri öğrenme (Mü.8.A.8.)

Etkinlik kısmında notası belirtilen “Neşat Ertaş'ın “Bahçe Duvarından Aştım” adlı türküsünü dinler ve seslendirir. (Mü.8.A.5.), (Mü.8.A.8.)

Bilgi Köşesi: Vecihe Daryal

9. *Etkinlik:* Türk kültürüne ait müzikleri öğrenme (Mü.8.A.8.)

Etkinlik kısmında belirtilen Vecihe Daryal'ın bestelediği “Gül Yüzün Soldukça Ömrümden Siler Her Neşeyi” adlı şarkıyı dinler.

Bilgi Köşesi: Özay Gönlüm

10. *Etkinlik:* Türk kültürüne ait müzikleri öğrenme (Mü.8.A.8.)

Etkinlik kısmında notası verilen Özay Gönlüm'ün “Kara Üzüm Salkımı” adlı türküsünü dinler ve seslendirir. (Mü.8.A.5.), (Mü.8.A.8.)

Türkü Hikâyeleri

Okuma Zamanı: “Ordu'nun Dereleri” türküsünün hikâyesi

1. *Etkinlik:* Türkülerin yaşanmış hikâyelerini öğrenme (Mü.8.D.4.)

Etkinlik kısmında belirtilen “Ordu’nun Dereleri” adlı türkünün hikâyesini sınıfta canlandırır. (Mü.8.C.1.)

2. *Etkinlik:* Yurdumuza ait türküleri seslendirebilme (Mü.8.A.5.)

Etkinlik kısmında notası verilen “Ordu’nun Dereleri” adlı türküyü dinler ve seslendirir.

Araştırma: “Gesi Bağları” adlı türkünün hikâyesini internetten ve kütüphanelerden araştırır. Araştırmanın sonucunda öğrendiği hikâyeyi sınıfta canlandırmak için hazırlanır. (Mü.8.D.4.), (Mü.8.C.1.)

Araştırma: “Gesi Bağları” adlı türkünün hikâyesini internetten ve kütüphanelerden araştırır. Araştırma sonucunda öğrendiği hikâyeyi sınıfta canlandırmak için hazırlanır.

3. *Etkinlik:* Türkülerin yaşanmış hikâyelerini öğrenme (Mü.8.D.4.)

Etkinlik kısmında belirtilen “Gesi Bağları” adlı türkünün hikâyesini yazar.

4. *Etkinlik:* Türkülerin yaşanmış hikâyelerini öğrenme (Mü.8.D.4.), (Mü.8.C.1.)

Etkinlik kısmında belirtilen “Gesi Bağları” adlı türkünün hikâyesini sınıfta canlandırır.

5. *Etkinlik:* Gesi bağları adlı türküyü öğrenme (Mü.8.A.5.)

Etkinlik kısmında notası verilen “Gesi Bağları” adlı türküyü dinler ve seslendirir.

Araştırma: Yaşadığı yöredeki mahalli sanatçıları araştırır. Mahalli sanatçılardan birini okuluna davet eder.

Mahalli Sanatçılar

Bilgi Köşesi: Mahalli Sanatçılar

1. *Etkinlik:* Mahalli sanatçıları tanıma (Mü.8.A.10.)

Etkinlik kısmına öğrencilerin çevrelerindeki mahalli sanatçılardan biriyle bir sohbet gerçekleştirerek sohbet ile ilgili izlenimleri ve düşüncelerini yazar.

2. *Etkinlik:* Mahalli sanatçılara ait eser seslendirme (Mü.8.A.10.), (Mü.8.A.5.)

Etkinlik kısmında notası verilen mahalli sanatçı Kazancı Bedih’ten alınan “Garip Bir Kuştu Gönüm” adlı türküyü dinler ve seslendirir. (Mü.8.A.5.)

3. *Etkinlik:* Mahalli sanatçılara ait eserleri seslendirme (Mü.8.A.10.), (Mü.8.A.5.)

Etkinlik kısmında notası verilen mahalli sanatçı Hasan Tunç’tan alınan “Ben Seni Sevdiğimi” adlı türküyü dinler ve seslendirir.

V. ÜNİTE

Türk Toplum ve Topluluklarının Müzikleri

Bilgi Köşesi: Türk toplum ve toplulukları tarihi ve müzikal yapısı

1. *Etkinlik:* Türk topluluklarına ait müzikleri dinleme (Mü.8.A.3.)

Etkinlik kısmında belirtilen Azeri halk türkülerinden “Bahçalarda Barım Var” ve “Size Selam Getirmişem” adlı türküleri dinler.

2. *Etkinlik:* Türk topluluklarına ait müzikleri dinleme (Mü.8.A.3.)

Etkinlik kısmında notası verilen Azeri halk türkülerinden biri olan “Eziz Dostum Mennen Küsüp İncidi” adlı türküyü dinler ve seslendirir.

3. *Etkinlik:* Türk topluluklarına ait müzikleri dinleme (Mü.8.A.3.)

Etkinlik kısmında notası verilen Azeri halk türkülerinden biri olan “Girdim Yârin Bahçasına” adlı türküyü dinler ve seslendirir.

4. *Etkinlik:* Türk topluluklarına ait müzikleri dinleme (Mü.8.A.3.)

Etkinlik kısmında notası verilen Kıbrıs halk türkülerinden biri olan “Dolama Dolamayı” adlı türküyü dinler ve seslendirir.

5. *Etkinlik:* Türk topluluklarına ait müzikleri dinleme (Mü.8.A.3.)

Etkinlik kısmında notası verilen Özbek halk türkülerinden biri olan “Sensen Menim Dilberim” adlı türküyü dinler ve seslendirir.

6. *Etkinlik:* Farklı türdeki müziklerden sınıf arşivi oluşturma (Mü.8.D.5.)

Etkinlik kısmında belirtilen tabloya dinledikleri ve seslendirdikleri farklı türlerdeki müziklerden oluşan bir sınıf arşivi oluşturur. Arşivi için seçtiği eserleri listeler.

7. *Etkinlik:* Müzik çalışmalarını sunma (Mü.8.A.9.)

Etkinlik kısmında; yıl boyunca öğrendikleri müziksel bilgilerden yararlanarak bir dinleti hazırlar. Hazırladığı dinletiyi sınıfta veya okulda sunar.

Müzik ve Sağlık

Okuma Zamanı: Türkiye’de ve dünyada müzikle tedavi uygulamaları

1. *Etkinlik:* Müzikle terapiyi kavrama (Mü.8.D.7.)

Etkinlik kısmında; Öğretmenin sınıfa getirdiği, içerisinde doğa seslerini barındıran (yağmur sesi, dalga sesi, kuş sesi vb.) müzik örneklerini dinler.

Okuma Zamanı: Müzikle tedavide makamlar

2. *Etkinlik:* Makamlarla tedaviyi kavrama (Mü.8.D.7.) (Mü.8.D.2.)

Etkinlik kısmında verilmiş olan makamlara ait örnek eserleri dinler. Belirtilen yere, makamların uyandırdığı duyguları yazar ve arkadaşlarıyla paylaşır.

Müzik İle İlgili Meslekler

Bilgi Köşesi: Müzik ile ilgili meslekler, Müzik ile ilgili ana meslekler (besteci, yorumcu, orkestra-koro şefi)

1. *Etkinlik:* Müzik ile ilgili ana meslekleri tanıma (Mü.8.D.9.)

Etkinlik kısmında belirtilen Fahir Atakoğlu’na ait “Lâl” adlı besteyi dinler.

Bilgi Köşesi: Müzik ile ilgili ana meslekler (müzik öğretmeni, film müziği bestecisi)

2. *Etkinlik:* Müzik ile ilgili ana meslekleri tanıma (Mü.8.D.9.)

Etkinlik kısmında notası verilen “Hababam Sınıfı” adlı film müziğini dinler.

3. *Etkinlik*: Müzik ile ilgili ana meslekleri tanıma (Mü.8.D.9.)

Etkinlik kısmında notası verilen “Titanik” adlı filmin müziklerinden biri olan “My Hearth Will Go On” adlı eseri dinler.

Bilgi Köşesi: Müzikle ilgili yan meslekler (şarkı sözü yazarı, müzik gazetecisi, müzik yapımcısı, çalgı yapımcısı) (Mü.8.D.9.)

4. *Etkinlik*: Müzik ile ilgili meslekleri tanıma (Mü.8.D.9.)

Etkinlik kısmında belirtilen yere, çevrelerindeki müzik etkinliklerine katılarak bu etkinliklerde görev alan kişileri (orkestra şefi, koro şefi, saz sanatçıları, ses sanatçısı vb.) gözlemler. Düşüncelerini kısaca yazar.

5. *Etkinlik*: Müzik ile ilgili meslekleri tanıma (Mü.8.D.9.)

Etkinlik kısmında notası verilen “Sen Ağlama” adlı eseri dinler ve seslendirir.

1.4. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Literatürde müzik dersi öğretim programı kavramında yapılmış ve programın öğelerini çeşitli yönleri ile irdeleyerek bir durum tespiti ortaya koymaya yönelik yapılan birçok çalışma bulunmaktadır. Yapılan bu araştırmanın, alanda yapılan ve aşağıda belirtilen diğer araştırmalarla birlikte Müzik Dersi Öğretim Programlarının geliştirilmesi ve işlevselliğinin artırılmasında katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Alanda yapılan çalışmalar ait örnekler tarih ve alfabetik sıraya göre verilmiştir.

Kocabaş (1993), araştırmasında 1986 lise müzik dersi öğretim programını müzik öğretmenlerinin görüşleri ve çağdaş program geliştirme ilkeleri doğrultusunda değerlendirmiştir.

Sağlam (2004), araştırmasında ilköğretim ikinci kademede görev yapan müzik öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda müzik öğretim programının öğrencilere kazandırdıklarına yönelik olarak bir program değerlendirmesi yapmıştır.

Polat (2005), araştırmasında öğretmen görüşleri doğrultusunda ilköğretim ikinci kademe müzik dersi müfredat programının amaçlarına ulaşma düzeyini tespit etmeye çalışmıştır.

Topalak (2005), araştırmasında öğretmen ve öğrenci görüşleri doğrultusunda ilköğretim müzik dersi öğretim programının amaçlarına ulaşma düzeyini tespit etmeye çalışmıştır.

Mert (2006), araştırmasında ilköğretim okullarının 1. kademesini bitirip 6. sınıfa gelmiş öğrencilerin 1. kademe müzik öğretim programına yönelik bilişsel amaç ve davranışlara ulaşma durumunu belirlemeye çalışmıştır.

Aksu (2007), araştırmasında ilköğretim 8. sınıf müzik programındaki öğrenme etkinliklerinin organizasyonu ve işletilmesi ile ilgili sorunların tespitine yönelik olarak, programın bilişsel, devinisel ve duyuşsal alan hedeflerini değerlendirmiştir.

Canbay (2007), araştırmasında İlköğretim II. Kademe 7. sınıf “Müzikte Örgü, Doku, Biçim, Tür” ünitesi ve bu ünite için hazırlanan öğretim planları ile bu planlara ilişkin uygulamaları değerlendirmiştir.

Öner (2007), araştırmasında müzik öğretmenleri görüşleri doğrultusunda ilköğretim 2. kademe sekizinci sınıf öğrencilerinin, Müzik dersi müfredat programındaki kazanımlara yönelik yeterliliklerini belirlemeye çalışmıştır.

Alkar (2008), araştırmasında 2006 yılı müzik öğretim programına uygun olarak hazırlanan ve okullarda okutulmasına 2007-2008 eğitim öğretim yılında başlanan müzik ders kitaplarındaki okul şarkılarını incelemiş ve müziksel amaçları bakımından analiz etmiştir.

Demirci (2009), araştırmasında 2006 ilköğretim müzik dersi 6. sınıf öğretim programının öğrenme alanlarına ilişkin kazanımlarının, bu kazanımlara bağlı etkinliklerin, etkinlik örneklerine ilişkin öğretim yöntem ve tekniklerinin başarı düzeyini tespit etmiş ve öğretim programına dayalı öğretmen kılavuz kitabı ve öğrenci çalışma kitaplarının birbirleri arasındaki ilişkiyi belirlemiştir.

Kırmızıbayrak (2009), araştırmasında ilköğretim okulları müzik ders programını öğretmen görüşleri doğrultusunda program, kazanım, içerik, eğitim durumları ve değerlendirme başlıkları açısından değerlendirmiştir.

Sağır (2009), araştırmasında ilköğretim 6, 7 ve 8. sınıf müzik dersinde yer alan konuların öğrenciler tarafından ne ölçüde kazanıma dönüştürüldüğünü incelenmiştir.

Aras (2010), araştırmasında 2006 ilköğretim müzik dersi 6. sınıf öğretim programındaki “müziksel algı ve bilgilenme” ve “müziksel yaratıcılık” öğrenme alanları arasındaki ilişkiyi tespit etmeye çalışmıştır.

Çetinkaya (2011), araştırmasında Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri Müzik Bölümlerinde uygulanan viyola dersi 9. sınıf öğretim programında yer alan devinisel kazanımlara ulaşma durumlarını, öğrenci ve öğretmen görüşleri doğrultusunda irdelemiştir.

Demirtaş (2011), araştırmasında öğretmen görüşleri doğrultusunda ilköğretim 7. sınıf müzik dersinde okul şarkılarının piyano eşliği kullanılarak öğretilmesinin öğrenci kazanımlarına etkilerini incelemiştir.

Doğan (2011), araştırmasında Türkiye’de ilköğretim okullarında öğrenim gören eğitilebilir zihinsel engelli öğrencilere verilen müzik eğitimini, müzik dersi öğretim programı, ders işlenişi ve derslerin işlendiği sınıf ortamı açısından değerlendirmiştir.

Kapan (2011), araştırmasında Anadolu İmam Hatip Liseleri’nde verilmekte olan müzik eğitimini öğrenci görüşleri doğrultusunda inceleyerek, bu kurumlardaki müzik eğitiminin önemini ortaya koymaya çalışmıştır.

Kırcıoğlu (2011), araştırmasında 2007 yılında yürürlüğe giren ilköğretim II. kademe müzik dersi öğretim programının kazanımlar boyutunu müzik öğretmeni görüşleri doğrultusunda değerlendirmiş ve kazanım-içerik ilişkisini irdelemiştir.

Ulutaş (2011), araştırmasında öğrenci ve öğretmen görüşleri doğrultusunda İlköğretim müzik öğretim programındaki ses eğitime yönelik kazanımlar ve bu kazanımlar paralelindeki etkinliklerin niceliği ve niteliği üzerine odaklanmıştır.

Cesur (2012), araştırmasında öğrenci ve öğretmen görüşleri doğrultusunda ortaöğretim kurumlarında yürütülmekte olan müzik derslerinin işlevsellik durumunu incelemiştir.

Çilingir (2012), araştırmasında ilköğretim 1, 2 ve 3. sınıf öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda müzik dersi öğretim programı kazanımlarının sınıf için önemi, uygunluğu ve gerçekleştirilebilmesi başlıklarına yönelik olarak öğretmenlerinin yeterli düzeylerini sorgulamıştır.

Demirci (2012), araştırmasında Türkiye’de görme engelliler ortaokullarında müzik dersi kazanımlarının gerçekleştirilme durumunu öğretmen görüşleri doğrultusunda tespit etmeye çalışmıştır.

Bağrıaçık (2013), araştırmasında öğretmen görüşleri doğrultusunda ortaöğretim 9. Sınıf müzik dersi öğretim programının amaçlarına ulaşma düzeyini incelemiştir.

Gençoğlu (2013), araştırmasında öğrenci düzey belirleme testi uygulayarak ilköğretim 6. sınıf müzik dersi öğretim programındaki bilişsel alan kazanımlarına ulaşma düzeyini değerlendirmiştir.

Güler (2013), araştırmasında 2006 tarihli ilköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı doğrultusunda hazırlanan, 2011-2012 eğitim-öğretim yılı ilköğretim müzik dersi 4. ve 5.

sınıf öğretmen kılavuz kitaplarında yer alan şarkıların, ilköğretim müzik dersi öğretim programındaki ilgili kazanımları gerçekleştirmedeki işlevselliğini ortaya koymaya çalışmıştır.

Koroğlu (2013), araştırmasında ilköğretim ikinci kademedeki görev yapan müzik öğretmenlerinin, 2006 müzik dersi öğretim programına yönelik görüşlerini ve karşılaştıkları sorunları ele almıştır.

Öcal (2014), araştırmasında müzik öğretmeni görüşleri doğrultusunda ilköğretim ikinci kademe müzik dersi öğretim programında yer alan konuların blok flüt eğitimine uygunluğunu ortaya koymaya çalışmıştır.

Üstün (2014), araştırmasında müzik eğitimi anabilim dallarında verilen okul çalgıları dersindeki blok flüt, bağlama ve gitar çalgılarının ilköğretim müzik dersi kazanımlarına ulaşmadaki etkililiğini ortaya koymaya çalışmıştır.

Helvacı (2015), araştırmasında ilköğretim 7. sınıf müzik dersi öğretim programının amaçlarına ulaşma düzeyini öğretmen görüşleri doğrultusunda incelemiştir.

Karataş (2015), araştırmasında ortaokul müzik eğitiminde kullanılan okul çalgılarının, müzik dersi öğretim programlarındaki yerini ve müzik dersi öğretim programındaki belirlenen kazanımlara ulaşmadaki yeterliliğini belirlemeye çalışmıştır.

Tekgül (2015), araştırmasında ortaokullardaki özel eğitim sınıflarında uygulanan müzik dersi öğretim programının içerik, zaman ve uygulanışı yönünden uygunluğunu öğretmen görüşleri doğrultusunda incelemiştir.

Akkuzu (2016), araştırmasında öğretmen görüşleri doğrultusunda ortaöğretim kurumları 12. sınıfta yürütülmekte olan müzik dersi öğretim programının işlevselliğini inceleyerek, programdaki kazanımların etkinliğini belirlemeye çalışmıştır.

Çağlak (2016), araştırmasında 2009 ortaöğretim müzik programını müzik öğretmenleri görüşleri doğrultusunda programın öğeleri ve yapısı bakımından incelemiştir.

Karaman (2016), araştırmasında görme engelliler okullarında çalışan müzik öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda müzik dersi öğretim programının ve ders içi etkinliklerin uygulanışını sorgulamıştır.

Demirel (2017), araştırmasında Türkiye ve Kosova İlköğretim 6, 7 ve 8. sınıf müzik dersi öğretim programlarını karşılaştırarak, müzik eğitim plan ve programlarını incelemiş ve farklılıklar ve benzerlikleri betimlemiştir.

Karaarslan (2017), araştırmasında Türkiye’de güzel sanatlar liseleri müzik bölümlerindeki çalgı bakım ve onarım dersinin kazanımlarını ve gerçekleşme düzeylerini ğretmen ve ğrenci görüşleri doğrultusunda saptamaya çalışmıştır.

nder & Yıldız (2017), araştırmalarında ilkokul 4. sınıf ve ortaokul 5. sınıf müzik dersi ğretim programında yer alan kazanımların gerçekleşme durumunu, ders ğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda değerlendirmeye çalışmışlardır.

Albuz & Demirci (2018), araştırmalarında 2006 ilköğretim müzik dersi ğretim programı ile 2018 ilkokul ve ortaokul müzik dersi ğretim programını kuramsal açıdan karşılaştırarak analiz etmiştir.

Gökçe (2018), araştırmasında ğretmen görüşleri doğrultusunda ortaöğretim müzik dersi ğretim programında yer alan kazanımların uygulanabilirlik düzeyini tespit etmeye çalışmıştır.

Keçeci (2018), araştırmasında 2006-2017 ortaokul müzik dersi ğretim programındaki müzik kültürü konularını ğrenci görüşleri doğrultusunda incelemiştir.

Apaydın (2019), araştırmasında ilköğretim ikinci kademedede (ortaokul) verilen müzik eğitimi müzik ğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda sorgulayarak, 2017 programın uygulanabilirliği, kaynak kitaplardan yararlanma durumu ve bu kitapların programda hedeflenen davranışlara uygunluğunu irdelemiştir.

Baz (2019), araştırmasında ilkokul sınıf ve ortaokul müzik ğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda 2018 müzik dersi ğretim programını değerlendirmiştir.

Karaca (2019), araştırmasında 2018 müzik dersi ğretim programında yer alan “müzikle ilgili araştırma ve çalışmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır” kazanımının gerçekleşmesini müzik ğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda incelemiştir.

Yılmaz (2019), araştırmasında ğretmen ve ğrenci görüşleri doğrultusunda ilkokul müzik dersi ğretim programının kazanımlara ulaşma düzeyini belirlemeye çalışmıştır.

1.5. PROBLEM CÜMLESİ

Araştırmanın problem cümlesi, “Müzik ğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda 2018 Müzik Dersi ğretim Programı 8. Sınıf kazanımlarının hedeflerine ulaşma düzeyi nedir?” şeklinde belirlenmiştir.

1.5.1. Alt Problemler

1. Müzik öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda 2018 Müzik Dersi Öğretim Programı 8. Sınıf kazanımları ne düzeyde hedeflerine ulaşmaktadır?
 - a. Dinleme-Söyleme öğrenme alanındaki kazanımlar ne düzeyde hedeflerine ulaşmaktadır?
 - b. Müziksel Algı ve Bilgilenme öğrenme alanındaki kazanımlar ne düzeyde hedeflerine ulaşmaktadır?
 - c. Müziksel Yaratıcılık öğrenme alanındaki kazanımlar ne düzeyde hedeflerine ulaşmaktadır?
 - d. Müzik Kültürü öğrenme alanındaki kazanımlar ne düzeyde hedeflerine ulaşmaktadır?
2. Müzik öğretmenleri müzik dersinde ana kaynak olarak 2018 8. Sınıf Müzik Kitabını ne ölçüde kullanmaktadır?
3. 2018 Müzik Dersi Öğretim Programı 8. Sınıf kazanımlarının hedeflerine ulaşma düzeyine bağlı olarak müzik öğretmenlerinin görüşleri cinsiyet, yaş, mesleki deneyim, mezun olunan lise türü, mezun olunan fakülte türü, eğitimi alınan çalgı, görev yapılan okul türü, kaynak kitap kullanma durumu ve görev yapılan bölge değişkenlerine göre farklılık göstermekte midir?

1.6. ARAŞTIRMANIN AMACI

Bilim ve araştırma birbiri ile yakından ilişkilidir. Araştırma probleminin en somutlaştığı yer amaçlardır. Amaçlar, “Ne?, Nasıl?, ve Niçin?” gibi sorularla ilgili olup, aydınlatılmak istenen değişkenleri ve bu değişkenler arasındaki ilişkileri sorgulama yeri ve açıklamalara ihtiyaç duyulan parametreler ile sebep-sonuç ilişkisinin sorgulandığı bölüm ve ifadeleridir. Problem ifadesinin iyi tanımlanması ve yanlış anlaşılmalara sebebiyet vermeyecek açık bir şekilde beyan edilmesi gerekir. Ayrıca amaçlar iyi hazırlanmış araştırma başlığının da bir açılımı olarak yansır (Lin, 1976’dan aktaran Karasar, 2018, s. 96).

Verilen bilgiler doğrultusunda araştırmada; 2018 Müzik Dersi Öğretim Programı 8. Sınıf kazanımlarının ortaokul müzik öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda hedeflerine ne ölçüde ulaştığını ve kazanımlara ait müzik öğretmeni görüşlerinin belli değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediğini ortaya koymak amaçlanmıştır.

1.7. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Araştırmada belirlenip toplanan verilerin, hangi kuramsal veya pratik sorunun çözümünde ve nasıl kullanılabileceğinin açıklanması araştırmanın önemini yansıtır.

Araştırmanın önemi, soruların niçin cevaplandırılmak istendiği, denencelerin niçin sınanmak istendiği sorularının cevabındadır” (Simon, 1969’dan aktaran Karasar, 2018, s. 101).

Bu araştırma, 2018-2019 eğitim-öğretim yılında uygulanmaya başlanan 8. Sınıf Müzik Öğretim Programının işlerliğini, bu programı bizzat kullanan müzik öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda değerlendirerek programın hangi ölçüde uygulanabildiğinin tespit edilmesi, müzik öğretmenlerine göre aksayan ve eksik yönlerinin ortaya çıkarılması, bu doğrultuda aksaklıklara öneriler getirilmesi ve gelecekte yapılacak araştırmalara ve program geliştirme çalışmalarına yardımcı olması açısından önem arz etmektedir.

1.8. VARSAYIMLAR

- Ankete katılım sağlayan öğretmenlerin, ankete verdikleri cevapları samimi olarak verdiği ve görüşlerinin gerçeği yansıttığı,
- Bu araştırmada seçilmiş olan yöntemin araştırmanın amacına, konusuna ve problemin çözümüne uygun olduğu,
- Araştırmanın örnekleminin evreni temsil ettiği,
- Araştırmayla ilgili veri toplama araçlarının, uygulama yöntemlerinin ve bu yöntemlerle toplanan verilerin geçerli ve güvenilir olduğu,
- Araştırma kapsamında toplanan verilerin gerçeği yansıttığı varsayılmıştır.

1.9. SINIRLILIKLAR

Araştırma,

- 2018 Müzik Dersi 8. Sınıf Öğretim Programı ile,
- 2018 Müzik Dersi Öğretim Programı 8. Sınıf kazanımları ile,
- Uygulanan ankete Türkiye’nin 7 bölgesindeki 70 ilden katılım sağlayan 413 müzik öğretmeni ile,
- Milli eğitimin ortaokul kademesi ile,
- Araştırma içi ayrılan zaman, kaynak ve imkânlarla sınırlıdır.

1.10. TANIMLAR

Çoklu Zekâ Kuramı: Howard Gardner’in insan beyninin 7 farklı zekâ çeşidi olduğunu ve diğer zekâlardan bağımsız ayrı yapılar halinde geliştiğini ortaya koyan zekâ kuramı.

Fonetik Sanatlar: İnsanda bulunan dil ve ses gibi malzemeleri kullanarak bundan yeni ve özgün bir şey yaratma amacıyla kulağa ve duyuma hitap edilerek yapılan sese dayalı işitsel sanatlar.

Kazanım: Öğrencinin öğrenme dönemi sonunda ne bilmesini, ne anlamasını ve/veya yapabildiğini belirleyen ve neyi yapabileceğine odaklanan ölçülebilir bilgi, beceri ve tutum.

Konfigürasyon: Öğretimin işlerlik kazanmasında, verimlilik ve etkinliğin sağlanıp geliştirilmesinde planlama, örgütlenme, güdüleme gibi etkenleri düzenleme, yapılandırma, dizileme.

Likert: Tutum ve davranış araştırmalarında kullanılan anketlerdeki niteleyici değerlendirmeleri nicel çokluklara dönüştüren basamaklı ölçek.

Naturalist Eğitim: J. J. Rousseau tarafından sistemleştirilen ve insan doğasına ve çocuk eğitimine önem verilerek uygulanan doğal ve tabii eğitim.

Paradigma: Araştırmalarda, araştırmanın çeşitli aşamalarına ilişkin deneysel tasarım, plan ve incelenen süreç ya da davranışla ilgili model.

Pragmatik Eğitim: Amerikalı eğitimci J. Dewey'in kuramdan çok uygulamaya dönük her şeyin her durumda yeniden yapılandırılması gerektiğini savunduğu öğrenci merkezli, sosyal boyutlu eğitim.

Yapılandırmacı Öğrenme Yaklaşımı: Öğrenmenin temel ilkelerine göre, hedef davranış, eğitim ve sınav durumlarıyla bağ kurarak çoğunlukla sınıf ortamında kullanılan araştırma, buluş, sunuş gibi sekiz öğrenme yöntem ve tekniği.

İKİNCİ BÖLÜM

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları, verilerin çözümlenmesinde kullanılan istatistiksel yöntem ve teknikler açıklanmıştır.

2.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ

Araştırma modeli bir araştırmanın amacına uygun ve ekonomik olarak verilerin toplanması, çözümlenebilmesi için gerekli koşulları düzenlemeye denir. Koşulların düzenlenmesinde iki model vardır: Tarama modeli ve deneme modeli. Bu temel yaklaşımlar araştırmacı tarafından amaca ve içinde bulunulan duruma göre kullanılmalıdır (Karasar, 2008, s. 79).

“Betimsel tarama modeli; olayların, objelerin, varlıkların, kurumların, grupların ve çeşitli alanların ne olduğunu betimleyen incelemelerdir. Bu tip incelemeler, mevcut durumları, şartları ve özellikleri aynen ortaya koymaya çalışır. Bu araştırmalarda ilişkiler, inanışlar görüşler, davranışlar, uygulanmaktaki süreçler; etkiler gelişmekte olan yön eğilimler üzerinde durulur. Betimleme araştırmaları mevcut olayların daha önceki olay ve şartlarla ilişkilerini de dikkate alarak, durumlar arasındaki etkileşimi açıklamaya çalışır” (Kaptan, 1973, s. 175).

Genel tarama modelleri, çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacı ile evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup, örnek ya da örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır (Karasar, 2008, s. 79).

Verilen bilgiler doğrultusunda araştırma, nitel tabanlı ve nicel verilere dayalı betimsel araştırmalardan genel tarama modeli ile yürütülmüştür.

2.2. ÇALIŞMA GRUBU

Araştırmanın çalışma grubu, Türkiye'nin yedi bölgesinden (Akdeniz, Doğu Anadolu, Ege, Güneydoğu Anadolu, İç Anadolu, Karadeniz ve Marmara) ulaşılabilen ve görüşleri alınan 413 müzik öğretmeninden oluşmaktadır. Çalışma grubuna ait demografik bilgiler tablolar halinde verilmiştir.

Tablo 5
Müzik Öğretmenlerinin Cinsiyet, Yaş ve Mesleki Deneyim Değişkenine Göre Dağılımı

Cinsiyet	f	%
Kadın	208	50.4
Erkek	205	49.6
Toplam	413	100.0
Yaş	f	%
22-25	36	8.7
26-30	128	31.0
31-35	123	29.8
36-40	71	17.2
40 üstü	55	13.3
Toplam	413	100.0
Mesleki Deneyim	Frekans (f)	Yüzde (%)
1-4 yıl	151	36.6
5-9 yıl	137	33.2
10-14 yıl	60	14.5
15-19 yıl	27	6.5
20 yıl ve üzeri	38	9.2
Toplam	413	100.0

Tablo 5’de görüldüğü gibi araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin cinsiyet değişkenine göre dağılımlarına bakıldığında toplam 413 öğretmenden 208’inin %50.4 oranla Kadın ve 205’inin %49.6 oranla Erkek olduğu görülmektedir. Bu doğrultuda araştırmaya katılan öğretmen sayısı açısından kadın ve erkek öğretmenlerin birbirine denk sayıda olduğu söylenebilir.

Müzik öğretmenlerinin yaşlarına göre dağılımlarına bakıldığında ise, toplam 413 öğretmenden 128’inin %31.0 oranla 26-30, 123’ünün %29.8 oranla 31-35, 71’inin %17.2 oranla 36-40, 55’inin %13.3 oranla 40 üstü ve 36’sının %8.7 oranla 22-25 yaş aralığında olduğu görülmektedir. Bu doğrultuda araştırmaya katılan öğretmenlerin yaş dağılımı açısından 26-35 yaş aralığında yoğunluk gösterdiği söylenebilir.

Müzik öğretmenlerinin mesleki deneyimlerine göre dağılımlarına bakıldığında toplam 413 öğretmenden 151’inin %36.6 oranla 1-4 yıl, 137’sinin %33.2 oranla 5-9 yıl, 60’ının %14.5 oranla 10-14 yıl 27’sinin %6.5 oranla 15-19 yıl ve 38’inin %9.2 oranla 20 yıl ve üzeri olduğu görülmektedir. Bu doğrultuda araştırmaya katılan öğretmenlerin, öğretmenlik mesleğindeki çalışma süresi açısından 1-9 yıl arasında yoğunluk gösterdiği söylenebilir.

Tablo 6
Müzik Öğretmenlerinin Görev Yaptığı Bölge ve Okul Türü Değişkenine Göre Dağılımı

Görev Yapılan Bölge	f	%
Akdeniz	60	14.5
Marmara	66	16.0
İç Anadolu	118	28.6
Karadeniz	38	9.2
Doğu Anadolu	40	9.6
Güney Doğu Anadolu	54	13.1
Ege	37	9.0
Toplam	413	100.0

Tablo 6'nın devamı

Görev Yapılan Okul Türü	f	%
Özel ortaokul	103	24.9
İmam hatip ortaokulu	39	9.5
Ortaokul (Devlet)	271	65.6
Toplam	413	100.0

Tablo 6'da görüldüğü gibi araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin görev yaptıkları bölgelere göre dağılımlarına bakıldığında toplam 413 öğretmenden 118'inin %28.6 oranla İç Anadolu bölgesinde, 66'sının %16.0 oranla Marmara bölgesinde, 60'ının %14.5 oranla Akdeniz bölgesinde, 54'ünün %13.1 oranla Güney Doğu Anadolu bölgesinde, 40'ının %9.6 oranla Doğu Anadolu bölgesinde, 38'inin %9.2 oranla Karadeniz bölgesinde, ve 37'sinin %9.0 oranla Ege bölgesinde görev yaptıkları görülmektedir. Bu doğrultuda araştırmaya katılan öğretmenlerin, görev yaptıkları bölgelere göre İç Anadolu bölgesinde yoğunluk gösterdiği ve en az katılımın Ege, Karadeniz ve Doğu Anadolu bölgelerinden sağlandığı söylenebilir.

Müzik öğretmenlerinin görev yapılan okul türü değişkenine göre dağılımlarına bakıldığında ise, toplam 413 öğretmenden 271'inin %65.6 oranla ortaokul (Devlet), 103'ünün %24.9 oranla özel ortaokul ve 39'unun %9.5 oranla İmam hatip ortaokulunda görev yaptıkları görülmektedir. Bu doğrultuda araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük çoğunluğunun devlet ortaokullarında görev yaptığı, ancak azımsanamayacak bir kısmın ise özel ortaokullarda görev yaptığı ve bunun sebebinin de KPSS sınavında başarıyı sağlayamayıp atanamayan öğretmenlerin açıkta kalma endişesi ile özel ortaokulları tercih etmesi olduğu söylenebilir.

Tablo 7
Müzik Öğretmenlerinin Görev Yaptığı İllere Göre Dağılımı

İller	f	%	İller	f	%
Adana	19	4,6	Karaman	1	.2
Adıyaman	8	2,0	Kars	4	1.0
Afyon	1	,2	Kayseri	1	.2
Ağrı	3	,7	Kırklareli	1	.2
Aksaray	1	,2	Kırşehir	4	1.0
Ankara	17	4,1	Kocaeli	2	.5
Antalya	7	1,7	Konya	1	.2
Ardahan	2	,5	Kütahya	4	1.0
Aydın	3	,7	Malatya	3	.7
Balıkesir	2	,5	Manisa	6	1.5
Batman	2	,5	Mardin	1	.2
Bilecik	3	,7	Mersin	6	1.5
Bingöl	1	,2	Muğla	3	.7
Bitlis	2	,5	Muş	4	1.0
Burdur	8	2,0	Nevşehir	4	1.0
Bursa	11	2,7	Niğde	2	.5
Çanakkale	2	,5	Ordu	3	.7
Çorum	11	2,7	Osmaniye	3	.7
Denizli	10	2,4	Rize	3	.7
Diyarbakır	8	2,0	Sakarya	2	.5
Düzce	1	,2	Samsun	2	.5
Edirne	3	,7	Siirt	1	.2
Elazığ	6	1,5	Sinop	1	.2
Erzincan	3	,7	Sivas	1	.2

Tablo 7'nin devamı

İller	f	%	İller	f	%
Erzurum	21	5,1	Şanlıurfa	1	.2
Eskişehir	6	1,5	Şırnak	15	3,8
Gaziantep	1	,2	Tekirdağ	4	1,0
Giresun	3	,7	Tokat	6	1,5
Hakkari	2	,5	Trabzon	4	1,0
Hatay	6	1,5	Tunceli	1	.2
Iğdır	1	,2	Uşak	19	4,6
Isparta	7	1,7	Van	1	.2
İstanbul	88	21,3	Yalova	1	.2
İzmir	20	4,8	Yozgat	1	.2
Kahramanmaraş	4	1,0	Zonguldak	4	1,0
Toplam	293	71,0	Toplam	120	29,0
Genel Toplam			413		
			100,0		

Tablo 7'de görüldüğü gibi araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin görev yaptığı illere göre dağılımına bakıldığında en yüksek katılımın %21,4 oranla 88 öğretmen ile İstanbul ilinde olduğu görülmektedir. Sırasıyla katılımın yüksek olduğu iller; %5,3 oranla 21 öğretmen ile Erzurum, %4,8 oranla 20 öğretmen ile İzmir, %4,6 oranla 19 öğretmen ile Uşak, %4,6 oranla 19 öğretmen ile Adana, %4,1 oranla 17 öğretmen ile Ankara, %3,8 oranla 15 öğretmen ile Şırnak, %2,7 oranla 11 öğretmen ile Bursa, %2,7 oranla 11 öğretmen ile Çorum ve %2,4 oranla 10 öğretmen ile Denizli olduğu görülmektedir. Amasya, Artvin, Bartın, Bayburt, Bolu, Çankırı, Gümüşhane, Karabük, Kastamonu ve Kırıkkale illerinden ise hiç katılım olmamıştır.

Tablo 8
Müzik Öğretmenlerinin Lise, Fakülte ve Çalgı Türü Değişkenine Göre Dağılımı

Mezun Olunan Lise Türü	f	%
Güzel sanatlar lisesi (müzik bölümü)	195	47,2
Diğer liseler	218	52,8
Toplam	413	100,0
Mezun Olunan Fakülte Türü	f	%
Konservatuvar (kompozisyon, çalgı, şan vb.)	89	21,5
Güzel sanatlar fakültesi ("müzikoloji" müzik bilimleri/müzik teknolojileri)	95	23,0
Eğitim fakültesi (müzik öğretmenliği)	216	52,3
Diğerleri (sanat ve tasarım fakültesi, müzik ve sahne sanatları fakültesi vb.)	13	3,2
Toplam	413	100,0
Eğitimi Alınan Çalgı Türü	f	%
Darplı (telli) çalgılar	105	25,4
Yaylı çalgılar	138	33,4
Vurmalı çalgılar	11	2,7
Üflemeli çalgılar	50	12,1
Tuşlu çalgılar	42	10,2
Diğerleri	67	16,2
Toplam	413	100,0

Tablo 8'de görüldüğü gibi araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin mezun olunan lise türü değişkenine göre dağılımlarına bakıldığında toplam 413 öğretmenden 218'inin %52,8 oranla diğer liseler ve 195'inin %47,2 oranla güzel sanatlar liseleri (müzik bölümü) şeklinde olduğu görülmektedir. Bu doğrultuda araştırmaya katılan öğretmenlerin güzel sanatlar lisesi ve diğer lise mezunu olma durumu açısından hemen hemen birbirine denk bir görünüm sergiledikleri söylenebilir.

Müzik öğretmenlerinin mezun olunan fakülte türü değişkenine göre dağılımlarına bakıldığında toplam 413 öğretmenden 216'sının %52.3 oranla eğitim fakültesi (müzik öğretmenliği), 95'inin %23.0 oranla güzel sanatlar fakültesi ("müzikoloji" müzik bilimleri/müzik teknolojileri), 89'unun %21.5 oranla konservatuvar (kompozisyon, çalgı, şan vb.) ve 13'ünün %3.2 oranla Diğerleri (sanat ve tasarım fakültesi, müzik ve sahne sanatları fakültesi vb.) olduğu görülmektedir. Bu doğrultuda araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun Eğitim Fakültesi (müzik öğretmenliği) mezunu olduğu ve formasyonu eğitim-öğretim dönemi içinde aldığı ve geriye kalan öğretmenlerin ise diğer mesleki müzik eğitimi kurumlarından mezun olduğu ve formasyonu eğitim-öğretim dönemi içinde dönemsel olarak tanınan haklarla veya haricen alan öğretmenler olduğu söylenebilir.

Müzik öğretmenlerinin eğitimini aldığı ana çalgı türü değişkenine göre dağılımlarına bakıldığında toplam 413 öğretmenden 138'inin %33.4 oranla yaylı çalgılar, 105'inin %25.4 oranla darplı (telli) çalgılar, 67'sinin %16,2 oranla diğerleri, 50'sinin %12,1 oranla üflemeli çalgılar, 42'sinin %10,2 oranla tuşlu çalgılar ve 11'inin %2,7 oranla vürmalı çalgılar olduğu görülmektedir. Bu doğrultuda araştırmaya katılan öğretmenlerin çalgı dağılımlarına bakıldığında yaylı ve telli çalgılarda yoğunluğun daha fazla olduğu, diğer çalgılardaki dağılımın ise daha az olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak yaylı ve telli çalgılarda yoğunluğun fazla olmasının sebebinin, her bölümde çalgı çeşitliliğini oluşturacak yeterli sayıda öğretim elemanının bulunmayışı olduğu ve yaylı ve telli enstrüman eğitmeni sayısının diğer enstrümanlara nazaran daha çok olmasından kaynaklandığı söylenebilir.

2.3. VERİLERİN TOPLANMASI

Araştırma için belirlenen problem durumuna katkı sağlamak ve araştırmanın kavramsal çerçevesini oluşturmak için alanyazın taranmıştır. Alanyazın taraması ile kitap, dergi, tez v.b. den ve kurumsal MEB arşivinden ilgili kaynaklara ulaşılarak bilgi toplanmaya çalışılmıştır. Bazı kaynaklara ise, online veri tabanları ile ulaşılmıştır.

Araştırmada 2018 Müzik Dersi Öğretim Programı 8. Sınıf kazanımlarının hedefine ulaşma düzeylerini belirlemek amacı ile program içinde 8. Sınıflara yönelik var olan kazanım ifadeleri, öğretmenlere uygulanacak anket ifadelerine dönüştürülmüş, alt başlıkları ile birlikte toplam 32 ifadeden oluşan bir anket hazırlanmış ve veri toplama aracı olarak hazırlanan bu anket kullanılmıştır. Anket ifadeleri, "Dinleme-Söyleme", "Müziksel Algı ve Bilgilenme", "Müziksel Yaratıcılık" ve "Müzik Kültürü" olmak üzere 4 öğrenme alanını kapsamaktadır. Oluşturulan ifadeler, zaten programa ait ifadeler olduğu ve programdaki tüm kazanımları kapsadığı için, kapsam geçerliğini sağladığı varsayılmaktadır.

Bu noktadan sonra anket yapı geçerliğine yönelik olarak, öncelikle anketin faktörleştirilebilir olup olmadığını belirlemek için Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Barlett Sphericity testine tabi tutulmuştur. Test sonuçları Tablo 9'da verilmiştir.

Tablo 9
Faktör Analizi Uygunluğuna Yönelik KMO ve Barlett Testi Sonuçları

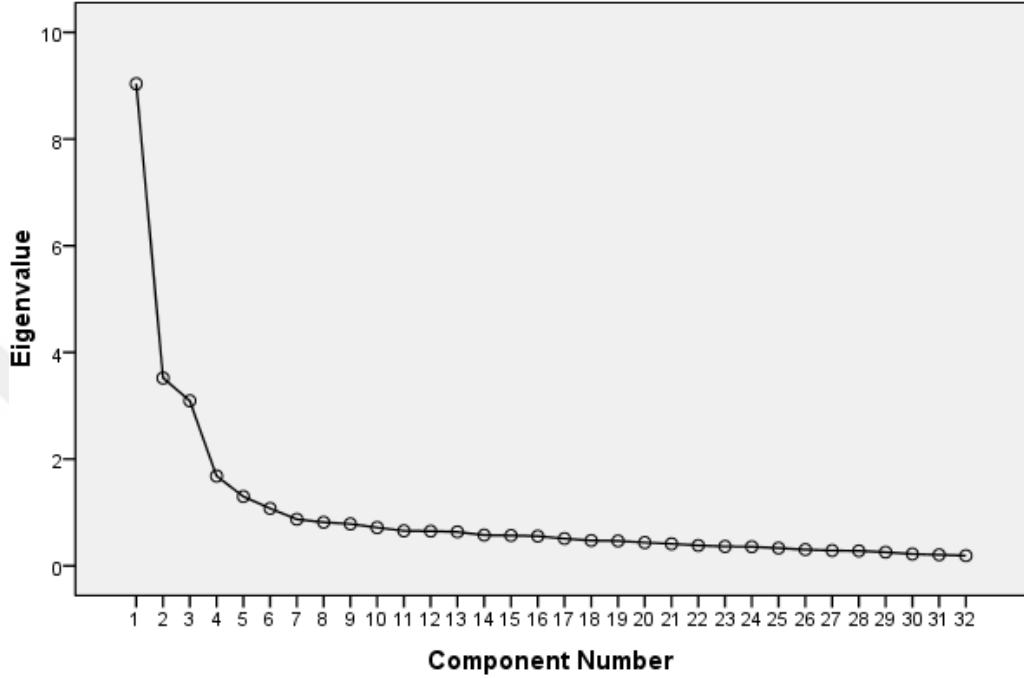
Kaiser-Meyer-Olkin Örnekleme Yeterliği Ölçümü		.894
	χ^2	6546.982
Bartlett's Sphericity Testi	Sd	496
	p	.000

Tablo 9 incelendiğinde, anket maddelerinin KMO değerinin 0.60'dan büyük çıktığı (KMO=0.894>0.60) ve Barlett testi sonucunda ki kare değerinin .05 düzeyinde anlamlı çıktığı ($\chi^2_{496}=6546.982$, $p<.05$) görülmektedir. Bu doğrultuda, anket maddelerinin faktörleştirilebilir olduğu ve faktör analizi için elverişli olduğu söylenebilir. Tablo 10'da doğrulayıcı ve açıklayıcı faktör analizi sonuçları verilmiştir.

Tablo 10
Faktör Analizi Varyans Açıklaması Sonuçları

Madde	Başlangıç Özdeğerleri			Kareli Yüklerin Ağırlıklı Toplamları			Kareli Yüklerin Döndürülmüş Toplamları		
	Toplam	%Varyans	%Yığılmalı	Toplam	%Varyans	%Yığılmalı	Toplam	%Varyans	%Yığılmalı
1	9.036	28.238	28.238	9.036	28.238	28.238	7.861	24.564	24.564
2	3.519	10.996	39.234	3.519	10.996	39.234	3.782	11.818	36.382
3	3.093	9.665	48.899	3.093	9.665	48.899	3.532	11.038	47.420
4	1.682	5.257	54.157	1.682	5.257	54.157	2.156	6.736	54.157
5	.999	4.058	58.214						
6	.975	3.360	61.574						
7	.872	2.725	64.299						
8	.816	2.549	66.848						
9	.786	2.455	69.303						
10	.716	2.237	71.540						
11	.655	2.048	73.589						
12	.650	2.031	75.620						
13	.636	1.986	77.606						
14	.576	1.799	79.404						
15	.568	1.774	81.178						
16	.556	1.737	82.915						
17	.510	1.592	84.507						
18	.474	1.480	85.987						
19	.466	1.455	87.442						
20	.435	1.360	88.802						
21	.411	1.286	90.088						
22	.382	1.193	91.281						
23	.362	1.131	92.412						
24	.357	1.115	93.527						
25	.332	1.037	94.564						
26	.303	.947	95.511						
27	.286	.893	96.404						
28	.279	.873	97.276						
29	.255	.798	98.074						
30	.220	.688	98.762						
31	.206	.645	99.408						
32	.190	.592	100.000						

Anketteki maddelerin başlangıç özdeğerlerine bakıldığında, özdeğeri 1'den büyük 4 faktörün olduğu görülmektedir. (Faktör1_{ÖD}=9.036, Faktör2_{ÖD}=3.519, Faktör3_{ÖD}=3.093, Faktör4_{ÖD}=1.682). Dört faktörün toplamda açıkladığı varyansın ise beklenen değer olan %50'den büyük olduğu görülmektedir (Varyans yüzdesi=%54.157). Yüklerin döndürülmüş toplamlarına bakıldığında ise, yine 4 faktörün tek başına açıkladığı varyansın yüksek olduğu görülmektedir (Varyans yüzdesi=%54.157).

Şekil 3. Anket Faktör Birikinti Grafiği

Şekil 3'de ankete ait maddelerin faktör birikinti grafiklerine bakıldığında, ilk faktörden sonra büyük bir düşüş görülmektedir. Dördüncü faktörden sonra ise düşüşün ortadan kalktığı ve dördüncü faktörden sonraki faktörlerin paralel bir görünüm sergilediği görülmektedir. Bu duruma bağlı olarak, dördüncü faktörden sonraki faktörlerin varyansa olan katkılarının çok düşük ve birbirine yakın olduğu ve anket maddelerinin bu dört faktörde dağılması gerektiği söylenebilir.

Bu doğrultuda maddelerin, 8. Sınıf Müzik Öğretimi Programı'ndaki kazanımlara yönelik olarak belirlenmiş 4 öğrenme alanına ait 4 faktörde ("Dinleme-Söyleme", "Müziksel Algı ve Bilgilenme", "Müziksel Yaratıcılık" ve "Müzik Kültürü") birleştiği ve anketin yapı geçerliğini sağladığı söylenebilir.

Kapsam ve yapı geçerliği ortaya konulan anketin güvenilirliğini test etmek amacıyla ise Cronbach's Alpha güvenirlik testi uygulanmıştır. (Özdamar, 2011)'a göre güvenirlik katsayısı referans aralıkları aşağıdaki gibidir.

$0.00 < \alpha < 0.40$ ise ölçek güvenilir değildir.

$0.40 < \alpha < 0.60$ ise ölçek düşük güvenilirliktedir.

$0.60 < \alpha < 0.80$ ise oldukça güvenilirdir.

$0.80 < \alpha < 1.00$ ise ölçek yüksek derecede güvenilirdir.

Tablo 11’de ankete ait Cronbach’s Alpha güvenilirlik testi sonuçları verilmiştir.

Tablo 11
Anket Cronbach’s Alpha Güvenirlik Testi Sonuçları

Maddeler	Cronbach’s Alpha
1	.905
2	.902
3	.903
4	.902
5	.902
6	.906
7	.904
8	.901
9	.909
10	.906
11	.902
12	.903
13	.903
14	.902
15	.901
16	.908
17	.901
18	.901
19	.904
20	.905
21	.901
22	.901
23	.904
24	.904
25	.903
26	.901
27	.905
28	.902
29	.901
30	.903
31	.901
32	.903
Ölçek Toplam Güvenirlik	.906

Tablo 11’de anketin hem madde bazında, hem de ölçek genelinde güvenirligi sağladığı ve yüksek derecede güvenilir olduğu görülmektedir ($0.80 < \alpha = 0.906 < 1.00$).

2018 Müzik Dersi Öğretim Programı 8. Sınıf kazanımlarının hedefine ulaşma düzeyine yönelik 5’li Likert tipinde geliştirilen ve geçerliği ve güvenirligi sağlanan anket, araştırmada veri toplama aracı olarak kullanılmıştır.

Araştırmada kazanımların hedeflerine ulaşma düzeyinin belirlenmesine yönelik olarak dikkat edilecek ortalama puan aralıkları Tablo 12’de görüldüğü gibidir.

Tablo 12
Aritmetik Ortalama Değerlendirme Aralıkları (Şen, 2011)

Kazanımların Hedefine Ulaşma Düzeyi	Referans Puan Aralıkları	Kazanım Düzeyi
Hiç	1-1.79	Düşük
Çok Az	1.80-2.59	Düşük
Kısmen	2.60-3.39	Orta
Büyük Ölçüde	3.40-4.19	Yüksek
Tamamen	4.20-5.00	Yüksek

Araştırmada Tablo 12'deki referans puan aralıkları dikkate alınarak, müzik öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda anketten elde edilen verilerin aritmetik ortalama puanları yorumlanmış ve kazanımların hedeflerine ulaşma düzeyleri belirlenmiştir.

2.4. VERİLERİN ANALİZİ

Araştırmadan elde edilen verilerin analizi için, SPSS 17.0 (The Statistical Packet for The Social Sciences) paket programı kullanılmıştır. Müzik öğretmenlerinin, 8. Sınıf Müzik Dersi Kazanımlarının hedefine ulaşma düzeyine yönelik görüşlerini ortaya koyabilmek amacıyla 5'li Likert tipte hazırlanan anket maddelerine verilen cevapların dağılımları frekans (f) ve yüzde (%) analizi kullanılarak elde edilmiştir. Bu sayede müzik öğretmenlerinin kazanımlara yönelik görüşleri elde edilmiş ve yoğunluklar saptanarak verilerin yorumlanması sağlanmıştır.

Ayrıca müzik öğretmenlerinin kazanımlara yönelik görüşleri doğrultusunda, kazanımlara ulaşma düzeylerinin belirlenmesi için, her bir kazanıma, öğrenme alanlarına göre kazanıma ve anket geneline ait aritmetik ortalama puanları belirlenmiş ve elde edilen değerler tablolaştırılarak müzik öğretmeni görüşleri doğrultusunda 8. Sınıf Müzik Dersi Kazanımlarının ne düzeyde hedeflerine ulaştığı yorumlanmıştır.

Araştırmada kazanımlara yönelik müzik öğretmeni görüşlerinin demografik değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığını ortaya koymak için hangi istatistiksel testin kullanılacağına belirlemeye yönelik Kolmogorov-Smirnov normallik testi uygulanmıştır. Normallik testi sonuçlarına göre, veriler normal dağılıyorsa *parametrik testler*, normal dağılmıyorsa *non-parametrik testlerin* kullanılmasına karar verilecektir. Tablo 13'de Kolmogorov-Smirnov testi sonuçları görülmektedir.

Tablo 13
Kolmogorov-Smirnov Normallik Testi Sonuçları

Maddeler	İstatistik	Sd	p
İstiklal Marşı'nı doğru okur (Mü8A1) kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	.274	413	.000
İstiklal Marşı'nı doğru seslendirir (Mü8A1-A) kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	.253	413	.000
İstiklal Marşı'nı yönetir (Mü8A1-B) kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	.181	413	.000
Toplum hayatımızda önemli yer tutan marşlarımızı doğru söyler (Mü8A2) kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	.250	413	.000
Türk toplum ve topluluklarının müzik kültürlerinden uygun örnekleri dinler (Mü8A3) kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	.190	413	.000
Türk müziğinin makamsal bir yapıda olduğunu fark eder (Mü8A4) kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	.188	413	.000
Müzik türlerinden örnekler seslendirir (Mü8A5-THM) kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	.296	413	.000
Müzik türlerinden örnekler seslendirir (Mü8A5-TSM) kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	.180	413	.000
Müzik türlerinden örnekler seslendirir (Mü8A5-Dini Müzik) kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	.161	413	.000
Müzik türlerinden örnekler seslendirir (Mü8A5-Mehter Müziği) kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	.201	413	.000
Müzik türlerinden örnekler seslendirir (Mü8A5-Çok Sesli Türk Müziği) kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	.183	413	.000
Müzik eserlerini hız belirteci (metronom) kullanarak uygun hızlarda seslendirir (Mü8A6) kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	.300	413	.000
Ses grupları oluşturur (Mü8A7) kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	.185	413	.000
Türk kültürüne ait müzikleri dinler (Mü8A8) kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	.227	413	.000
Müzik çalışmalarını sergiler (Mü8A9) kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	.266	413	.000
Mahallî sanatçıları araştırır (Mü8A10) kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	.204	413	.000
Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır (Mü8B1) kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	.214	413	.000
Müzikte dizileri tanıır (Mü8B2-Tonal diziler-tek diyez ve bemollü) kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	.165	413	.000
Müzikte dizileri tanıır (Mü8B2-Makamsal diziler-kürdi, acemkürdi ve muhayyerkürdi) kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	.187	413	.000
Türkülerin yaşanmış öykülerini canlandırır (Mü8C1) kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	.241	413	.000
Farklı ve tekrarlanan bölümlerden oluşan ritim kalıpları oluşturur (Mü8C2) kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	.193	413	.000
Kendi oluşturduğu ezgileri seslendirir (Mü8C3) kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	.167	413	.000
Müzikle ilgili araştırma ve çalışmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır (Mü8C4) kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	.178	413	.000
Türk müziği biçimlerini tanıır (Mü8D1) kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	.236	413	.000
Dinlediği farklı türlerdeki müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini açıklar (Mü8D2) kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	.262	413	.000
Müziğin diğer sanatlarla ilişkisini kavrar (Mü8D3) kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	.211	413	.000
Türkülerin yaşanmış öykülerini araştırır (Mü8D4) kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	.240	413	.000
Dinlediği farklı türlerdeki müziklerden hem bireysel hem de ortak sınıf arşivini geliştirir (Mü8D5) kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	.174	413	.000
Atatürk'ün güzel sanatlar içinde müziğe verdiği yeri ve önemi kavrar (Mü8D6) kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	.294	413	.000
Müziğin terapi yöntemi olarak da kullanıldığını bilir (Mü8D7) kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	.249	413	.000
Sanat, sanatçı ve sanat eseri kavramlarını açıklar (Mü8D8) kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	.214	413	.000
Müzik alanına ait ana ve yan meslekleri tanıır (Mü8D9) kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	.228	413	.000

Hipotez testlerinde anakütle parametrelerine ilişkin iddialar iki hipotez ile gösterilir. Anakütle parametresi (gerçek değer) ile örneklem istatistiğinin (tahmin değeri) birbirine eşit olduğunu ya da aralarındaki farkın sıfır olduğunu ifade eden hipotez Sıfır Hipotezi (istatistiksel hipotez, yokluk hipotezi, varsayılan hipotez) olarak adlandırılır ve H_0 ile gösterilir. Sıfır hipotezine karşıt olan ve söz konusu iki değer arasındaki farkın rassal nedenlerden meydana gelmeyecek kadar önemli (anlamli) olduğunu

gösteren hipoteze ise, Alternatif Hipotez (karşıt hipotez, araştırma hipotezi) denir ve H_1 ile gösterilir. Sıfır hipotezi kabul edilirse alternatif hipotez ret, sıfır hipotezi reddedilirse alternatif hipotez kabul edilmiş sayılır (Ergün Bülbül, 2001, s.212).

Araştırmada hipotezler, puan farklılıklarına yönelik testlerde %95 güven aralığı ve .05 anlamlılık düzeyine göre test edilmiştir. Hipotez testlerinde elde edilen p değerinin .05'ten büyük olması araştırmacının hipotezinin yanlış olduğunu ve puanlar arasında fark olmadığını; p değerinin .05'ten küçük olması ise, araştırmacının hipotezinin doğru olduğunu ve puanlar arasında fark olduğunu göstermektedir.

Buna göre, Tablo 13'de puanların .05 anlamlılık düzeyine göre birbirinden farklılık gösterdiği ve normal dağılmadığı görülmektedir ($p < .05$). Bu bilgiler ışığında araştırma verilerinin analizinde Non-Parametrik testler kullanılmıştır.

Araştırmada kazanımlara yönelik müzik öğretmenleri görüşlerinin, demografik değişkenlerden cinsiyet, mezun olunan lise türü ve MEB 8. Sınıf müzik kitabı kullanma durumu değişkenlerine göre farklılığını test etmek amacı ile non-parametric testlerden iki grup puanlarının karşılaştırılmasında kullanılan Mann-Whitney U testi uygulanmıştır. Kazanımlara yönelik müzik öğretmenleri görüşlerinin, demografik değişkenlerden yaş, mesleki tecrübe, mezun olunan fakülte türü, ana çalgı, görev yapılan okul türü ve görev yapılan bölge değişkenlerine göre farklılığını test etmek amacı ile de non-parametric testlerden ikiden fazla grup puanlarının karşılaştırılmasında kullanılan Kruskal-Wallis H testi uygulanmıştır. Ayrıca, ikiden fazla gruplarda farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını tespit etmek amacı ile Post-Hoc testi uygulanmıştır. Araştırmada hangi Post-Hoc testinin kullanılacağına karar vermek için uygulanan Levene Testi sonuçları Tablo 14'de görülmektedir.

Tablo 14
Varyansların Eşitliğine Yönelik Levene Testi Sonuçları

İstatistik Değer	Sd1	Sd2	p
1.672	4	408	.156

Tablo 14'de görüldüğü gibi varyansların eşitliğine yönelik olarak yapılan Levene testi sonucunda, varyansların eşit olduğu tespit edilmiştir ($p > .05$). Bu doğrultuda ikiden fazla grup ortalaması farklılığına yönelik olarak, varyansların eşitliği durumunda kullanılan LSD testinin kullanılmasına karar verilmiştir.

Tablolarda f , %, \bar{x} , N , Sıra Ort., Sıra Top., S_d , U , χ^2 , Ort. Farkı, SS ve p değerleri uygulanan testler doğrultusunda belirtilerek yorumlanmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUM

Araştırmanın bu bölümünde araştırmanın problem ve alt problemlerine yönelik tablolara ve yorumlarına yer verilmiştir.

3.1. BİRİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR VE YORUM

3.1.1. Dinleme-Söyleme Öğrenme Alanındaki Kazanımlara Ulaşma Düzeyine Yönelik Müzik Öğretmeni Görüşleri

Tablo 15

Dinleme-Söyleme Öğrenme Alanındaki Mü.8.A.1. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

İstiklal Marşı'nı doğru söyler (Mü.8.A.1.)		
İstiklal Marşı'nı doğru okur Mü.8.A.1. (a)		
Seçenekler	f	Yüzde %
Tamamen	184	44.6
Büyük Ölçüde	149	36.1
Kısmen	70	16.9
Çok Az	10	2.4
Toplam	413	100.0
İstiklal Marşı'nı doğru seslendirir Mü.8.A.1. (b)		
Tamamen	66	16.0
Büyük Ölçüde	184	44.6
Kısmen	129	31.2
Çok Az	30	7.2
Hiç	4	1.0
Toplam	413	100.0
İstiklal Marşı'nı doğru yönetir Mü.8.A.1. (c)		
Tamamen	Tamamen	Tamamen
Büyük Ölçüde	Büyük Ölçüde	Büyük Ölçüde
Kısmen	Kısmen	Kısmen
Çok Az	Çok Az	Çok Az
Hiç	Hiç	Hiç
Toplam	Toplam	Toplam

Tablo 15’de Müzik öğretmeni görüşleri doğrultusunda 2018 ortaokul müzik dersi programında yer alan 8. sınıf kazanımlarından Mü.8.A.1. “İstiklal Marşı’nı doğru söyler” kazanımı içinde yer alan Mü.8.A.1. (a) “İstiklal Marşı’nı doğru okur” kazanımının %80.7 oranla 333 öğretmen tarafından gerçekleştiği, %19.3 oranla 80 öğretmen tarafından ise kısmen gerçekleştiği ya da gerçekleşmediği, Mü.8.A.1. (b) “İstiklal Marşı’nı doğru seslendirir” kazanımının %60.6 oranla 250 öğretmen tarafından gerçekleştiği, %39.4 oranla 163 öğretmen tarafından ise kısmen gerçekleştiği ya da gerçekleşmediği ve Mü.8.A.1. (c) “İstiklal Marşı’nı doğru yönetir” kazanımının %25.2 oranla 104 öğretmen tarafından gerçekleştiği, %74.8 oranla 309 öğretmen tarafından ise kısmen gerçekleştiği ya da gerçekleşmediği belirtilmiştir. Bu bilgiler doğrultusunda ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin İstiklal Marşı’nı büyük ölçüde doğru okuduğu, öğrencilerin büyük bir kısmının İstiklal Marşı’nı doğru seslendirmesine rağmen, yine büyük bir kısmının ise doğru seslendiremediği

ve öğrencilerin çoğunun İstiklal Marşı'nı yönetmede problem yaşadığı söylenebilir. Bu açıdan bu kazanımın okuma ve seslendirme açısından amacına ulaştığı, ancak yönetme açısından amacına ulaşmadığı görülmektedir.

Tablo 16

Dinleme-Söyleme Öğrenme Alanındaki Mü.8.A.2. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

Toplum hayatımızda önemli yer tutan marşlarımızı doğru söyler (Mü.8.A.2.)		
Seçenekler	f	%
Tamamen	101	24.4
Büyük Ölçüde	184	44.6
Kısmen	103	24.9
Çok Az	23	5.6
Hiç	2	.5
Toplam	413	100.0

Tablo 16'da Müzik öğretmeni görüşleri doğrultusunda 2018 ortaokul müzik dersi programında yer alan 8. sınıf kazanımlarından “Toplum hayatımızda önemli yer tutan marşlarımızı doğru söyler” kazanımının %69.0 oranla 285 öğretmen tarafından gerçekleştiği, %31.0 oranla 128 öğretmen tarafından ise kısmen gerçekleştiği ya da gerçekleşmediği belirtilmiştir. Bu bilgiler doğrultusunda ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin marşlarımızı büyük oranla doğru söylediği, bir kısmının ise doğru söyleyemediği ifade edilebilir. Bu açıdan bu kazanımın çoğunlukla amacına ulaştığı görülmektedir.

Tablo 17

Dinleme-Söyleme Öğrenme Alanındaki Mü. 8.A.3. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

Türk toplum ve topluluklarının müzik kültürlerinden uygun örnekleri dinler (Mü.8.A.3.)		
Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Tamamen	39	9.4
Büyük Ölçüde	127	30.8
Kısmen	149	36.1
Çok Az	85	20.6
Hiç	13	3.1
Toplam	413	100.0

Tablo 17'de Müzik öğretmeni görüşleri doğrultusunda 2018 ortaokul müzik dersi programında yer alan 8. sınıf kazanımlarından Mü. 8.A.3. “Türk toplum ve topluluklarının müzik kültürlerinden uygun örnekleri dinler” kazanımının %40.2 oranla 166 öğretmen tarafından gerçekleştiği, %59.8 oranla 247 öğretmen tarafından ise kısmen gerçekleştiği ya da gerçekleşmediği belirtilmiştir. Bu bilgiler doğrultusunda 8. sınıf öğrencilerinin Türk toplum ve topluluklarının müzik kültürlerinden uygun örnekleri büyük oranda dinlemediği, diğer kısmın ise ortalamanın altında dinlediği ifade edilebilir. Bu açıdan bu kazanımın tam olarak amacına ulaşmadığı görülmektedir.

Tablo 18

Dinleme-Söyleme Öğrenme Alanındaki Mü.8.A.4. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

Türk müziğinin makamsal bir yapıda olduğunu fark eder (Mü.8.A.4.)		
Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Tamamen	38	9.2
Büyük Ölçüde	127	30.8
Kısmen	129	31.2
Çok Az	85	20.6
Hiç	34	8.2
Toplam	413	100.0

Tablo 18’de Müzik öğretmeni görüşleri doğrultusunda 2018 ortaokul müzik dersi programında yer alan 8. sınıf kazanımlarından Mü.8.A.4. “Türk müziğinin makamsal bir yapıda olduğunu fark eder” kazanımının %40.0 oranla 165 öğretmen tarafından gerçekleştiği, %60.0 oranla 248 öğretmen tarafından ise kısmen gerçekleştiği ya da gerçekleşmediği belirtilmiştir. Bu bilgiler doğrultusunda ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin Türk müziğinde ki makamsal yapıyı çoğunlukla fark edemediği, diğer kısmın ise fark edebildiği ifade edilebilir. Bu açıdan bu kazanımın amacına ulaşmadığı görülmektedir.

Tablo 19

Dinleme-Söyleme Öğrenme Alanındaki Mü.8.A.5. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

Yurdumuza ait müzik türlerinden eserler seslendirir (Mü.8.A.5.)		
THM-Mü.8.A.5. (a)		
Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Tamamen	87	21.1
Büyük Ölçüde	219	53.0
Kısmen	84	20.3
Çok Az	19	4.6
Hiç	4	1.0
Toplam	413	100.0
TSM-Mü.8.A.5. (b)		
Tamamen	20	4.8
Büyük Ölçüde	91	22.0
Kısmen	148	35.8
Çok Az	122	29.6
Hiç	32	7.8
Toplam	413	100.0
Dini müzik-Mü.8.A.5. (c)		
Tamamen	40	9.7
Büyük Ölçüde	86	20.8
Kısmen	98	23.7
Çok Az	87	21.1
Hiç	102	24.7
Toplam	413	100.0
Mehter müziği-Mü.8.A.5. (b)		
Tamamen	20	4.8
Büyük Ölçüde	81	19.6
Kısmen	87	21.1
Çok Az	88	21.3
Hiç	137	33.2
Toplam	413	100.0
Çok sesli Türk müziği-Mü.8.A.5. (c)		
Tamamen	22	5.3
Büyük Ölçüde	53	12.8
Kısmen	106	25.7
Çok Az	106	25.7
Hiç	126	30.5
Toplam	413	100.0

Tablo 19’da Müzik öğretmeni görüşleri doğrultusunda 2018 ortaokul müzik dersi programında yer alan 8. sınıf kazanımlarından Mü.8.A.5. “Yurdumuza ait müzik türlerinden eserler seslendirir” kazanımı içinde “THM” kazanımının %71.1 oranla 306 öğretmen tarafından gerçekleştirildiği, %28.9 oranla 107 öğretmen tarafından ise kısmen gerçekleştirildiği ya da gerçekleştirmediği, “TSM” kazanımının %26.8 oranla 111 öğretmen tarafından gerçekleştirildiği, %72.2 oranla 302 öğretmen tarafından ise kısmen gerçekleştirildiği ya da gerçekleştirmediği, “Dini müzik” kazanımının %30.5 oranla 126 öğretmen tarafından gerçekleştirildiği, %69.5 oranla 287 öğretmen tarafından ise kısmen gerçekleştirildiği ya da gerçekleştirmediği, “Mehter müziği” kazanımının %24.4 oranla 101 öğretmen tarafından gerçekleştirildiği, %75.6 oranla 312 öğretmen tarafından ise kısmen gerçekleştirildiği ya da gerçekleştirmediği ve “Çok sesli Türk müziği” kazanımının %18.1 oranla 75 öğretmen tarafından gerçekleştirildiği, %81.9 oranla 338 öğretmen tarafından ise kısmen gerçekleştirildiği ya da gerçekleştirmediği belirtilmiştir. Bu bilgiler doğrultusunda ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin Yurdumuza ait müzik türlerinden THM türünü yüksek bir oranla seslendirebildiği, TSM, dini müzik ve mehter müziğini büyük ölçüde seslendiremediği ve çok yüksek bir oranla da çok sesli Türk müziği türünü seslendiremediği söylenebilir. Bu açıdan bu kazanımın THM türünde amacına ulaştığı, diğer türlerde amacına ulaşmadığı genel anlamda kazanımın hedefine ulaşmadığı görülmektedir.

Tablo 20

Dinleme-Söyleme Öğrenme Alanındaki Mü.8.A.6. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

Müzik eserlerini hız belirteci (metronom) kullanarak uygun hızlarda seslendirir (Mü.8.A.6.)		
Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Tamamen	87	21.1
Büyük Ölçüde	205	49.6
Kısmen	73	17.7
Çok Az	35	8.5
Hiç	13	3.1
Toplam	413	100.0

Tablo 20’de Müzik öğretmeni görüşleri doğrultusunda 2018 ortaokul müzik dersi programında yer alan 8. sınıf kazanımlarından Mü.8.A.6. “Müzik eserlerini hız belirteci (metronom) kullanarak uygun hızlarda seslendirir” kazanımının %70.7 oranla 292 öğretmen tarafından gerçekleştirildiği, %29.3 oranla 121 öğretmen tarafından ise kısmen gerçekleştirildiği ya da gerçekleştirmediği belirtilmiştir. Bu bilgiler doğrultusunda ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin müzik eserlerini metronom kullanarak uygun hızlarda büyük oranda seslendirebildiği, diğer kısmının ise seslendiremediği ifade edilebilir. Bu açıdan bu kazanımın çoğunlukla amacına ulaştığı görülmektedir.

Tablo 21

Dinleme-Söyleme Öğrenme Alanındaki Mü.8.A.7. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

Ses grupları oluşturur (Mü.8.A.7.)		
Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Tamamen	93	22.5
Büyük Ölçüde	125	30.3
Kısmen	134	32.4
Çok Az	44	10.7
Hiç	17	4.1
Toplam	413	100.0

Tablo 21’de Müzik öğretmeni görüşleri doğrultusunda 2018 ortaokul müzik dersi programında yer alan 8. sınıf kazanımlarından Mü.8.A.7. “Ses grupları oluşturur” kazanımının %52.8 oranla 218 öğretmen tarafından gerçekleştirildiği, %47.2 oranla 195 öğretmen tarafından ise kısmen gerçekleştirildiği ya da gerçekleştirmediği belirtilmiştir. Bu bilgiler doğrultusunda ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin ses grupları oluşturabildikleri ve ortalamaya yakın azımsanamayacak bir kısmın ise ses grupları oluşturamadıkları ifade edilebilir. Bu açıdan bu kazanımın amacına ulaştığı görülmektedir.

Tablo 22

Dinleme-Söyleme Öğrenme Alanındaki Mü.8.A.8. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

Türk kültürüne ait müzikleri dinler (Mü.8.A.8.)		
Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Tamamen	55	13.3
Büyük Ölçüde	163	39.5
Kısmen	146	35.4
Çok Az	41	9.9
Hiç	8	1.9
Toplam	413	100.0

Tablo 22’de Müzik öğretmeni görüşleri doğrultusunda 2018 ortaokul müzik dersi programında yer alan 8. sınıf kazanımlarından Mü.8.A.8. “Türk kültürüne ait müzikleri dinler” kazanımının %52.8 oranla 218 öğretmen tarafından gerçekleştirildiği, %47.2 oranla 195 öğretmen tarafından ise kısmen gerçekleştirildiği ya da gerçekleştirmediği belirtilmiştir. Bu bilgiler doğrultusunda ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin Türk kültürüne ait müzikleri dinlediği ortalamaya yakın azımsanamayacak bir kısmın ise dinlemediği ifade edilebilir. Bu açıdan bu kazanımın amacına ulaştığı görülmektedir.

Tablo 23

Dinleme-Söyleme Öğrenme Alanındaki Mü.8.A.9. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

Müzik çalışmalarını sergiler (Mü.8.A.9.)		
Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Tamamen	111	26.8
Büyük Ölçüde	183	44.3
Kısmen	80	19.4
Çok Az	33	8.0
Hiç	6	1.5
Toplam	413	100.0

Tablo 23’de Müzik öğretmeni görüşleri doğrultusunda 2018 ortaokul müzik dersi programında yer alan 8. sınıf kazanımlarından Mü.8.A.9. “Müzik çalışmalarını sergiler” kazanımının %71.8 oranla 294 öğretmen tarafından gerçekleştirildiği, %28.2 oranla 119 öğretmen tarafından ise kısmen gerçekleştirildiği ya da gerçekleştirmediği belirtilmiştir. Bu bilgiler doğrultusunda ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin müzik çalışmalarını yüksek bir oranla sergilediği, diğer kısmın ise sergileyemedikleri ifade edilebilir. Bu açıdan bu kazanımın çoğunlukla amacına ulaştığı görülmektedir.

Tablo 24

Dinleme-Söyleme Öğrenme Alanındaki Mü.8.A.10. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

Mahalli sanatçıları araştırır (Mü.8.A.10.)		
Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Tamamen	67	16.2
Büyük Ölçüde	127	30.8
Kısmen	96	23.2
Çok Az	78	18.9
Hiç	45	10.9
Toplam	413	100.0

Tablo 24’de Müzik öğretmeni görüşleri doğrultusunda 2018 ortaokul müzik dersi programında yer alan 8. sınıf kazanımlarından Mü.8.A.10. “Mahalli sanatçıları araştırır” kazanımının %47.0 oranla 194 öğretmen tarafından gerçekleştirildiği, %53.0 oranla 219 öğretmen tarafından ise kısmen gerçekleştirildiği ya da gerçekleştirmediği belirtilmiştir. Bu bilgiler doğrultusunda ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin mahalli sanatçıları ortalamanın üstünde bir oranla araştırmadığı, diğer kısmın ise ortalamaya yakın bir oranla araştırdığı söylenebilir. Bu açıdan bu kazanımın amacına ulaşmadığı görülmektedir.

3.1.2. Müziksel Algı ve Bilgilenme Öğrenme Alanındaki Kazanımlara Ulaşma Düzeyine Yönelik Müzik Öğretmeni Görüşleri

Tablo 25

Müziksel Algı ve Bilgilenme Alanındaki Mü.8.B.1. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır (Mü.8.B.1.)		
Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Tamamen	37	9.0
Büyük Ölçüde	144	34.9
Kısmen	125	30.3
Çok Az	91	22.0
Hiç	16	3.8
Toplam	413	100.0

Tablo 25’de Müzik öğretmeni görüşleri doğrultusunda 2018 ortaokul müzik dersi programında yer alan 8. sınıf kazanımlarından Mü.8.B.1. “Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır” kazanımının %43.9 oranla 181 öğretmen tarafından gerçekleştirildiği, %56.1 oranla 232 öğretmen tarafından ise kısmen gerçekleştirildiği ya da gerçekleştirmediği belirtilmiştir. Bu bilgiler doğrultusunda ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin temel müzik yazı ve öğelerini

çoğunlukla kullanmadığı, diğer kısmın ise kullandığı söylenebilir. Bu açıdan bu kazanımın amacına ulaşmadığı görülmektedir.

Tablo 26

Müziksel Algı ve Bilgilenme Alanındaki Mü.8.B.2. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

Müzikte dizileri tanır (Mü. 8.B.2.)		
Tonal diziler (tek diyezli ve tek bemollü) Mü.8.B.2. (a)		
Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Tamamen	39	9.5
Büyük Ölçüde	86	20.8
Kısmen	119	28.8
Çok Az	104	25.2
Hiç	65	15.7
Toplam	413	100.0
Makamsal diziler (kürdi, acemkürdi ve muhayyerkürdi) Mü.8.B.2. (b)		
Tamamen	23	5.6
Büyük Ölçüde	69	16.7
Kısmen	151	36.6
Çok Az	115	27.8
Hiç	55	13.3
Toplam	413	100.0

Tablo 26’da Müzik öğretmeni görüşleri doğrultusunda 2018 ortaokul müzik dersi programında yer alan 8. sınıf kazanımlarından Mü.8.B.2. “Müzikte dizileri tanır” kazanımı içinde “tonal dizileri tanıma (tek diyezli ve tek bemollü)” kazanımının %30.3 oranla 125 öğretmen tarafından gerçekleştirildiği, %69.7 oranla 288 öğretmen tarafından ise kısmen gerçekleştirildiği ya da gerçekleştirmediği, “makamsal diziler (kürdi, acemkürdi ve muhayyerkürdi)” kazanımının %22.3 oranla 92 öğretmen tarafından gerçekleştirildiği, %77.7 oranla 321 öğretmen tarafından ise kısmen gerçekleştirildiği ya da gerçekleştirmediği belirtilmiştir. Bu bilgiler doğrultusunda ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin tonal (tek diyezli, tek bemollü) ve makamsal dizileri (kürdi, acemkürdi, muhayyerkürdi) büyük bir oranla tanımadığı, diğer kısmın ise tanıdığı söylenebilir. Bu açıdan bu kazanımın hedefine ulaşmadığı görülmektedir.

3.1.3. Müziksel Yaratıcılık Öğrenme Alanındaki Kazanımlara Ulaşma Düzeyine Yönelik Müzik Öğretmeni Görüşleri

Tablo 27

Müziksel Yaratıcılık Alanındaki Mü.8.C.1. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

Türkülerin yaşanmış öykülerini canlandırır (Mü.8.C.1.)		
Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Tamamen	80	19.4
Büyük Ölçüde	168	40.7
Kısmen	115	27.8
Çok Az	40	9.7
Hiç	10	2.4
Toplam	413	100.0

Tablo 27’de Müzik öğretmeni görüşleri doğrultusunda 2018 ortaokul müzik dersi programında yer alan 8. sınıf kazanımlarından Mü.8.C.1. “Türkülerin yaşanmış öykülerini

canlandırır” kazanımının %60.1 oranla 248 öğretmen tarafından gerçekleştirildiği, %39.9 oranla 165 öğretmen tarafından ise kısmen gerçekleştirildiği ya da gerçekleştirmediği belirtilmiştir. Bu bilgiler doğrultusunda ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin türkülerin yaşanmış öykülerini büyük oranda canlandırdığı, diğer kısmın ise canlandıramadığı söylenebilir. Bu açıdan bu kazanımın amacına ulaştığı görülmektedir.

Tablo 28

Müziksel Yaratıcılık Alanındaki Mü.8.C.2. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

Farklı ve tekrarlanan bölümlerden oluşan ritim kalıpları oluşturur (Mü.8.C.2.)		
Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Tamamen	49	11.9
Büyük Ölçüde	134	32.4
Kısmen	145	35.1
Çok Az	69	16.7
Hiç	16	3.9
Toplam	413	100.0

Tablo 28’de Müzik öğretmeni görüşleri doğrultusunda 2018 ortaokul müzik dersi programında yer alan 8. sınıf kazanımlarından Mü.8.C.2. “Farklı ve tekrarlanan bölümlerden oluşan ritim kalıpları oluşturur” kazanımının %44.3 oranla 183 öğretmen tarafından gerçekleştirildiği, %55.7 oranla 230 öğretmen tarafından ise kısmen gerçekleştirildiği ya da gerçekleştirmediği belirtilmiştir. Bu bilgiler doğrultusunda ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin çoğunlukla ritim kalıplarını oluşturamadığı, diğer kısmının ise oluşturabildiği söylenebilir. Bu açıdan bu kazanımın amacına ulaşmadığı görülmektedir.

Tablo 29

Müziksel Yaratıcılık Alanındaki Mü.8.C.3. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

Kendi oluşturduğu ezgileri seslendirir (Mü.8.C.3.)		
Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Tamamen	19	4.6
Büyük Ölçüde	78	18.9
Kısmen	113	27.4
Çok Az	100	24.2
Hiç	103	24.9
Toplam	413	100.0

Tablo 29’da Müzik öğretmeni görüşleri doğrultusunda 2018 ortaokul müzik dersi programında yer alan 8. sınıf kazanımlarından Mü.8.C.3. “Kendi oluşturduğu ezgileri seslendirir” kazanımının %23.5 oranla 97 öğretmen tarafından gerçekleştirildiği, %76.5 oranla 316 öğretmen tarafından ise kısmen gerçekleştirildiği ya da gerçekleştirmediği belirtilmiştir. Bu bilgiler doğrultusunda ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin, oluşturdukları ezgileri çoğunlukla seslendiremediği, diğer kısmının ise ezgileri seslendirebildiği söylenebilir. Bu açıdan bu kazanımın amacına ulaşmadığı görülmektedir.

Tablo 30

Müziksel Yaratıcılık Alanındaki Mü.8.C.4. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

Müzikle ilgili araştırma ve çalışmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır (Mü.8.C.4.)		
Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Tamamen	44	10.7
Büyük Ölçüde	99	24.0
Kısmen	77	18.6
Çok Az	74	17.9
Hiç	119	28.8
Toplam	413	100.0

Tablo 30’da Müzik öğretmeni görüşleri doğrultusunda 2018 ortaokul müzik dersi programında yer alan 8. sınıf kazanımlarından Mü.8.C.4. “Müzikle ilgili araştırma ve çalışmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır” kazanımının %34.7 oranla 143 öğretmen tarafından gerçekleştirildiği, %65.3 oranla 270 öğretmen tarafından ise kısmen gerçekleştirildiği ya da gerçekleştirmediği belirtilmiştir. Bu bilgiler doğrultusunda ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin müzik ile ilgili araştırma ve çalışmalarında bilişim teknolojilerinden çoğunlukla yararlanamadığı ve diğer kısmının ise yararlanabildiği söylenebilir. Bu açıdan bu kazanımın amacına ulaşmadığı görülmektedir.

3.1.4. Müzik Kültürü Öğrenme Alanındaki Kazanımlara Ulaşma Düzeyine Yönelik Müzik Öğretmeni Görüşleri

Tablo 31

Müzik Kültürü Alanındaki Mü.8.D.1. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

Türk müziği biçimlerini tanıır (Mü.8.D.1.)		
Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Tamamen	16	3.9
Büyük Ölçüde	116	28.1
Kısmen	171	41.4
Çok Az	70	16.9
Hiç	40	9.7
Toplam	413	100.0

Tablo 31’de Müzik öğretmeni görüşleri doğrultusunda 2018 ortaokul müzik dersi programında yer alan 8. sınıf kazanımlarından Mü.8.D.1. “Türk müziği biçimlerini tanıır” kazanımının %32.0 oranla 132 öğretmen tarafından gerçekleştirildiği, %68.0 oranla 281 öğretmen tarafından ise kısmen gerçekleştirildiği ya da gerçekleştirmediği belirtilmiştir. Bu bilgiler doğrultusunda ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin Türk müziği biçimlerini büyük bir oranla tanımadıkları, diğer kısmının ise tanıyabildikleri söylenebilir. Bu açıdan bu kazanımın amacına ulaşmadığı görülmektedir.

Tablo 32

Müzik Kültürü Alanındaki Mü.8.D.2. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

Dinlediği farklı türdeki müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini açıklar (Mü.8.D.2.)		
Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Tamamen	83	20.1
Büyük Ölçüde	186	45.0
Kısmen	106	25.7
Çok Az	29	7.0
Hiç	9	2.2
Toplam	413	100.0

Tablo 32’de Müzik öğretmeni görüşleri doğrultusunda 2018 ortaokul müzik dersi programında yer alan 8. sınıf kazanımlarından Mü.8.D.2. “Dinlediği farklı türdeki müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini açıklar” kazanımının %65.1 oranla 269 öğretmen tarafından gerçekleştiği, %34.9 oranla 144 öğretmen tarafından ise kısmen gerçekleştiği ya da gerçekleşmediği belirtilmiştir. Bu bilgiler doğrultusunda ortaokul 8. sınıf duygu ve düşüncelerini büyük bir oranla açıklayabildiği, göz ardı edilemeyecek kadar olan kısmın ise açıklayamadığı söylenebilir. Bu açıdan bu kazanımın çoğunlukla amacına ulaştığı görülmektedir.

Tablo 33

Müzik Kültürü Alanındaki Mü.8.D.3. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

Müziğin diğer sanatlarla ilişkisini kavrar (Mü.8.D.3.)		
Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Tamamen	89	21.5
Büyük Ölçüde	149	36.1
Kısmen	130	31.5
Çok Az	37	9.0
Hiç	8	1.9
Toplam	413	100.0

Tablo 33’de Müzik öğretmeni görüşleri doğrultusunda 2018 ortaokul müzik dersi programında yer alan 8. sınıf kazanımlarından Mü.8.D.3. “Müziğin diğer sanatlarla ilişkisini kavrar” kazanımının %57.6 oranla 238 öğretmen tarafından gerçekleştiği, %42.4 oranla 175 öğretmen tarafından ise kısmen gerçekleştiği ya da gerçekleşmediği belirtilmiştir. Bu bilgiler doğrultusunda ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin müziğin diğer sanat dalları ile ilişkisini kavrayabildiği, diğer kısmının ise kavrayamadığı söylenebilir. Bu açıdan bu kazanımın amacına ulaştığı görülmektedir.

Tablo 34

Müzik Kültürü Alanındaki Mü.8.D.4. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

Türkülerin yaşanmış öykülerini araştırır (Mü.8.D.4.)		
Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Tamamen	127	30.8
Büyük Ölçüde	158	38.3
Kısmen	79	19.1
Çok Az	48	11.6
Hiç	1	.2
Toplam	413	100.0

Tablo 34’de Müzik öğretmeni görüşleri doğrultusunda 2018 ortaokul müzik dersi programında yer alan 8. sınıf kazanımlarından Mü.8.D.4. “Türkülerin yaşanmış öykülerini araştırır” kazanımının %69.1 oranla 285 öğretmen tarafından gerçekleştirildiği, %38.9 oranla 128 öğretmen tarafından ise kısmen gerçekleştirildiği ya da gerçekleştirmediği belirtilmiştir. Bu bilgiler doğrultusunda ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin türkülerin yaşanmış öykülerini büyük bir oranla araştırdığı, diğer bir kısmın ise araştırmadığı söylenebilir. Bu açıdan bu kazanımın çoğunlukla amacına ulaştığı görülmektedir.

Tablo 35

Müzik Kültürü Alanındaki Mü.8.D.5. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

Dinlediği farklı türdeki müziklerden hem bireysel hem de ortak sınıf arşivini geliştirir (Mü.8.D.5.)		
Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Tamamen	34	8.2
Büyük Ölçüde	101	24.5
Kısmen	101	24.5
Çok Az	105	25.4
Hiç	72	17.4
Toplam	413	100.0

Tablo 35’de Müzik öğretmeni görüşleri doğrultusunda 2018 ortaokul müzik dersi programında yer alan 8. sınıf kazanımlarından Mü.8.D.5. “Dinlediği farklı türdeki müziklerden hem bireysel hem de ortak sınıf arşivini geliştirir” kazanımının %32.7 oranla 135 öğretmen tarafından gerçekleştirildiği, %67.3 oranla 278 öğretmen tarafından ise kısmen gerçekleştirildiği ya da gerçekleştirmediği belirtilmiştir. Bu bilgiler doğrultusunda ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin müzik sınıf arşivini çoğunlukla geliştiremediği, diğer bir kısmın ise geliştirebildiği söylenebilir. Bu açıdan bu kazanımın amacına ulaşmadığı görülmektedir.

Tablo 36

Müzik Kültürü Alanındaki Mü.8.D.6. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

Atatürk’ün güzel sanatlar içinde müziğe verdiği yeri ve önemi kavrar (Mü.8.D.6.)		
Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Tamamen	207	50.0
Büyük Ölçüde	139	33.7
Kısmen	49	11.9
Çok Az	14	3.4
Hiç	4	1.0
Toplam	413	100.0

Tablo 36’da Müzik öğretmeni görüşleri doğrultusunda 2018 ortaokul müzik dersi programında yer alan 8. sınıf kazanımlarından Mü.8.D.6. “Atatürk’ün güzel sanatlar içinde müziğe verdiği yeri ve önemi kavrar” kazanımının %83.7 oranla 346 öğretmen tarafından gerçekleştirildiği, %16.3 oranla 67 öğretmen tarafından ise kısmen gerçekleştirildiği ya da gerçekleştirmediği belirtilmiştir. Bu bilgiler doğrultusunda ortaokul 8. sınıf öğrencileri Atatürk’ün güzel sanatlar içinde müziğe verdiği yeri ve önemi çok yüksek bir oranla kavradığı, bir kısmının ise kavrayamadığı söylenebilir. Bu açıdan bu kazanımın çoğunlukla amacına ulaştığı görülmektedir.

Tablo 37

Müzik Kültürü Alanındaki Mü.8.D.7. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

Müziğin terapi yöntemi olarak da kullanıldığını bilir (Mü.8.D.7.)		
Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Tamamen	89	21.6
Büyük Ölçüde	178	43.1
Kısmen	111	26.9
Çok Az	27	6.5
Hiç	8	1.9
Toplam	413	100.0

Tablo 37’de Müzik öğretmeni görüşleri doğrultusunda 2018 ortaokul müzik dersi programında yer alan 8. sınıf kazanımlarından Mü.8.D.7. “Müziğin terapi yöntemi olarak da kullanıldığını bilir” kazanımının %64.7 oranla 267 öğretmen tarafından gerçekleştirildiği, %35.3 oranla 146 öğretmen tarafından ise kısmen gerçekleştirildiği ya da gerçekleştirmediği belirtilmiştir. Bu bilgiler doğrultusunda ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin müziğin terapi yöntemi olarak da kullanıldığını çoğunlukla bildiği, bir kısmının ise bilmediği söylenebilir. Bu açıdan bu kazanımın amacına ulaştığı görülmektedir.

Tablo 38

Müzik Kültürü Alanındaki Mü.8.D.8. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

Sanat, sanatçı ve sanat eseri kavramlarını açıklar (Mü.8.D.8.)		
Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Tamamen	85	20.6
Büyük Ölçüde	147	35.6
Kısmen	121	29.3
Çok Az	53	12.8
Hiç	7	1.7
Toplam	413	100.0

Tablo 38’de Müzik öğretmeni görüşleri doğrultusunda 2018 ortaokul müzik dersi programında yer alan 8. sınıf kazanımlarından Mü.8.D.8. “Sanat, Sanatçı ve sanat eseri kavramlarını açıklar” kazanımının %56.2 oranla 232 öğretmen tarafından gerçekleştirildiği, %43.8 oranla 181 öğretmen tarafından ise kısmen gerçekleştirildiği ya da gerçekleştirmediği belirtilmiştir. Bu bilgiler doğrultusunda ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin kavramları

çoğunlukla açıkladığı, bir kısmının ise açıklayamadığı söylenebilir. Bu açıdan bu kazanımın amacına ulaştığı görülmektedir.

Tablo 39

Müzik Kültürü Alanındaki Mü.8.D.9. Kazanımının Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

Müzik alanına ait ana ve yan meslekleri tanır (Mü. 8.D.9.)		
Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Tamamen	136	32.9
Büyük Ölçüde	157	38.0
Kısmen	91	22.1
Çok Az	24	5.8
Hiç	5	1.2
Toplam	413	100.0

Tablo 39’da Müzik öğretmeni görüşleri doğrultusunda 2018 ortaokul müzik dersi programında yer alan 8. sınıf kazanımlarından Mü.8.D.9. “Müzik alanına ait ana ve yan meslekleri tanır” kazanımının %70.9 oranla 293 öğretmen tarafından gerçekleştiği, %29.1 oranla 120 öğretmen tarafından ise kısmen gerçekleştiği ya da gerçekleşmediği belirtilmiştir. Bu bilgiler doğrultusunda ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin müzik alanına ait ana ve yan meslekleri çoğunlukla tanıdığı, bir kısmının ise tanımadığı söylenebilir. Bu açıdan bu kazanımın çoğunlukla amacına ulaştığı görülmektedir.

Tablo 40

Müzik Öğretmenlerinin Görüşlerine Göre Müzik Dersi 8. Sınıf Kazanımlarının Hedefine Ulaşma Düzeyi Ortalama Puanları

Alan	Kazanım	\bar{x} Kazanım	\bar{x} Alan
Dinleme, Söyleme, Öğrenme	1 İstiklal Marşı'nı doğru okur Mü.8.A.1. (a)	4,23	3.31
	2 İstiklal Marşı'nı doğru seslendirir Mü.8.A.1. (b)	3,67	
	3 İstiklal Marşı'nı doğru yönetir Mü.8.A.1. (c)	2,67	
	4 Toplum hayatımızda önemli yer tutan marşlarımızı doğru söyler (Mü.8.A.2.)	3,87	
	5 Türk toplum ve topluluklarının müzik kültürlerinden uygun örnekleri dinler (Mü.8.A.3.)	3,23	
	6 Türk müziğinin makamsal bir yapıda olduğunu fark eder (Mü.8.A.4.)	3,12	
	7 Yurdumuza ait müzik türlerinden eserler seslendirir THM-Mü.8.A.5. (a)	3,89	
	8 Yurdumuza ait müzik türlerinden eserler seslendirir TSM-Mü.8.A.5. (b)	2,87	
	9 Yurdumuza ait müzik türlerinden eserler seslendirir Dini müzik-Mü.8.A.5. (c)	2,70	
	10 Yurdumuza ait müzik türlerinden eserler seslendirir Mehter müziği-Mü.8.A.5. (d)	2,42	
	11 Yurdumuza ait müzik türlerinden eserler seslendirir Çok sesli Türk müziği-Mü.8.A.5. (e)	2,37	
	12 Müzik eserlerini hız belirteci (metronom) kullanarak uygun hızlarda seslendirir (Mü.8.A.6.)	3,77	
	13 Ses grupları oluşturur (Mü.8.A.7.)	3,56	
	14 Türk kültürüne ait müzikleri dinler (Mü.8.A.8.)	3,52	
	15 Müzik çalışmalarını sergiler (Mü.8.A.9.)	3,87	
	16 Mahalli sanatçıları araştırır (Mü.8.A.10.)	3,23	
Müziksel Algı ve Bilgilenme	17 Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır (Mü.8.B.1.)	3,23	2.93
	18 Müzikte dizileri tanır-Tonal diziler (tek diyezli ve tek bemollü) Mü.8.B.2. (a)	2,83	
	19 Müzikte dizileri tanır-Makamsal diziler (kürdi, acemkürdi ve muhayyerkürdi) Mü.8.B.2. (b)	2,73	
Müziksel Yaratıcılık	20 Türkülerin yaşanmış öykülerini canlandırır (Mü.8.C.1.)	3,65	3.05
	21 Farklı ve tekrarlanan bölümlerden oluşan ritim kalıpları oluşturur (Mü.8.C.2.)	3,32	
	22 Kendi oluşturduğu ezgileri seslendirir (Mü.8.C.3.)	2,54	
	23 Müzikle ilgili araştırma ve çalışmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır (Mü.8.C.4.)	2,70	

Tablo 40'ın devamı

Alan	Kazanım	\bar{x} Kazanım	\bar{x} Alan
Müzik Kültürü	24 Türk müziği biçimlerini tanıır (Mü.8.D.1.)	3,00	
	25 Dinlediği farklı türdeki müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini açıklar (Mü.8.D.2.)	3,74	
	26 Müziğin diğer sanatlarla ilişkisini kavrar (Mü.8.D.3.)	3,66	
	27 Türkülerin yaşanmış öykülerini araştırır (Mü.8.D.4.)	3,88	
	28 Dinlediği farklı türdeki müziklerden bireysel ve ortak sınıf arşivini geliştirir (Mü.8.D.5.)	2,81	3.63
	29 Atatürk'ün güzel sanatlar içinde müziğe verdiği yeri ve önemi kavrar (Mü.8.D.6.)	4,29	
	30 Müziğin terapi yöntemi olarak da kullanıldığını bilir (Mü.8.D.7.)	3,76	
	31 Sanat, sanatçı ve sanat eseri kavramlarını açıklar (Mü.8.D.8.)	3,61	
	32 Müzik alanına ait ana ve yan meslekleri tanıır (Mü. 8.D.9 .)	3,96	
	Müzik Dersi 8. Sınıf Kazanımları Genel Ortalaması		3.33

Müzik öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda Müzik Dersi 8. Sınıf kazanımlarının ortalama puanlarına bakıldığında, kazanımlardan Dinleme, Söyleme, Öğrenme alanına ait 10 ve 11 numaralı kazanımların hedefine ulaşma düzeyinin düşük; 3, 5, 6, 8, 9 ve 16 numaralı kazanımların hedefine ulaşma düzeyinin orta (kısmen); 1, 2, 4, 7, 12, 13, 14 ve 15 numaralı kazanımların hedefine ulaşma düzeyinin yüksek olduğu ve Dinleme, Söyleme, Öğrenme alanının genel ortalamasına bakıldığında ise, bu alan kazanımlarının orta düzeyde (kısmen) hedefine ulaştığı söylenebilir.

Müziksel Algı ve Bilgilenme alanına ait 17, 18 ve 19 numaralı kazanımların ortalama puanlarına ve Müziksel Algı ve Bilgilenme alanının genel ortalamasına bakıldığında bu alan kazanımlarının orta düzeyde (kısmen) hedefine ulaştığı söylenebilir.

Müziksel Yaratıcılık alanına ait kazanımlardan 22 numaralı kazanımın hedefine ulaşma düzeyinin düşük; 21 ve 23 numaralı kazanımın hedefine ulaşma düzeyinin orta (kısmen); 20 numaralı kazanımın hedefine ulaşma düzeyinin yüksek olduğu ve Müziksel Yaratıcılık alanının genel ortalamasına bakıldığında ise, bu alan kazanımlarının orta düzeyde (kısmen) hedefine ulaştığı söylenebilir.

Müzik Kültürü alanına ait kazanımlardan 24 ve 28 numaralı kazanımların hedefine ulaşma düzeyinin orta (kısmen) olduğu, 25, 26, 27, 29, 30, 31 ve 32 numaralı kazanımların hedefine ulaşma düzeyinin yüksek olduğu ve Müzik Kültürü alanının genel ortalamasına bakıldığında ise, bu alan kazanımlarının hedefine ulaşma düzeyinin yüksek olduğu söylenebilir.

Müzik öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda Müzik Dersi 8. Sınıf programının tüm öğrenme alanları ve kazanımlar açısından genel olarak hedefine ulaşma düzeyinin ise orta düzeyde (kısmen) olduğu söylenebilir.

Bu bulgular doğrultusunda öğrencilerin, Mehter Müziği ve Çok Sesli Türk Müziği seslendirmede başarılı olamadığı, kendi müziklerini oluşturma ve seslendirmede de başarıya ulaşamadıkları; İstiklal Marşını yönetme, Türk topluluklarına ait örnekleri dinleme, Türk müziğinin makamsallığını farketme, TSM ve Dini Müzik örneklerini seslendirme, mahalli sanatçıları araştırma, temel müzik yazı ve öğelerini kullanma, müzikte tonal ve makamsal dizileri tanıma, ritim kalıpları oluşturma, bilişim teknolojilerinden faydalanma, Türk müziği biçimlerini tanıma ve bireysel ve ortak arşiv geliştirme kazanımlarına ulaşmada kısmen başarı elde ettikleri ve İstiklal Marşını doğru okuyup seslendirme, marşları doğru söyleme, eserleri metronomla seslendirme, ses grupları oluşturma, Türk kültürüne ait müzikler dinleme, müzik çalışmalarını sergileme, Türkülerin öykülerini araştırma ve canlandırma, dinlediği müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini açıklama, müziğin diğer sanatlarla ilişkisini kavrama, Atatürk'ün müziğe verdiği önemi kavrama, müziğin terapi olarak kullanımını bilme, sanat, sanatçı ve sanat eseri kavramlarını açıklama, müziğe ait ana ve yan meslekleri tanıma kazanımlarına ulaşmada ise başarı elde ettikleri söylenebilir.

3.2. İKİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR VE YORUM

Tablo 41
Müzik Öğretmenlerinin Müzik Dersinde Ana Kaynak Olarak 2018 MEB 8. Sınıf Müzik Kitabı Kullanım Durumu

Müzik Dersinde Ana Kaynak Olarak MEB'in 8. Sınıf Müzik Kitabını Kullanma Durumu	f	%
Evet	320	77.5
Hayır	93	22.5
Toplam	413	100.0

Tablo 41'de görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğretmenlerin müzik dersinde ana kaynak olarak MEB'in 8. sınıf müzik kitabını kullanma durumuna göre dağılımlarına bakıldığında toplam 413 öğretmenden 320'sinin %77,5 oranla Evet, 93'ünün %22,5 oranla Hayır cevabını verdiği görülmektedir. Bu doğrultuda araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük çoğunluğunun müzik dersinde ana kaynak olarak MEB'in 8. sınıf müzik kitabını kullandığı, ancak bir kısım öğretmenin ise bu kitabı ana kaynak olarak kullanmadığı söylenebilir.

3.3. ÜÇÜNCÜ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR VE YORUM

Tablo 42
Kazanımlara İlişkin Müzik Öğretmeni Görüşlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılığına Yönelik Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Cinsiyet	N	Sıra Ort.	Sıra Top.	U	p
Bayan	208	190.64	39652.50	17916.500	.005
Erkek	205	223.60	45838.50		

Tablo 42’de 208 kişiden oluşan bayan ve 205 kişiden oluşan erkek müzik öğretmenlerinin Müzik Dersi 8. Sınıf Kazanımlarının hedeflerine ulaşma düzeyine yönelik görüşlerinin farklılıklarına bakıldığında, bayan ve erkek müzik öğretmenlerinin görüşleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olduğu görülmektedir ($p<.05$).

Müzik öğretmenlerinin sıra ortalamaları ve sıra toplamları incelendiğinde, erkek öğretmenlerin sıra ortalama ve sıra toplamı değerlerinin, bayan öğretmenlere göre daha yüksek olduğu görülmektedir.

Bu bulgu doğrultusunda, erkek öğretmenlerin 8. Sınıf kazanımlarının hedeflerine ulaşma düzeyini bayan öğretmenlere göre daha yüksek bulduğu söylenebilir.

Tablo 43

Kazanımlara İlişkin Müzik Öğretmeni Görüşlerinin Yaş Değişkenine Göre Farklılığına Yönelik Kruskal-Wallis H Testi Sonuçları

Yaş	N	Sıra Ort.	Sd	χ^2	p
22-25	36	224.97			
26-30	128	218.32			
31-35	123	209.97	4	6.069	.194
36-40	71	195.03			
40 ve üstü	55	177.72			

Tablo 43’de yaş gruplarına göre, müzik öğretmenlerinin Müzik Dersi 8. Sınıf Kazanımlarının hedeflerine ulaşma düzeyine yönelik görüşlerinin farklılıklarına bakıldığında, yaş gruplarının ortalama puanları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir ($p>.05$).

Müzik öğretmenlerinin sıra ortalamaları incelendiğinde, öğretmenlerin yaş gruplarına ait sıra ortalama değerlerinin, birbirine yakın olduğu görülmektedir.

Bu bulgu doğrultusunda yaş değişkenine göre, müzik öğretmenlerinin Müzik Dersi 8. Sınıf Kazanımlarının hedeflerine ulaşma düzeyine yönelik görüşleri arasında herhangi bir farklılık olmadığı söylenebilir.

Tablo 44

Kazanımlara İlişkin Müzik Öğretmeni Görüşlerinin Mesleki Deneyim Değişkenine Göre Farklılığına Yönelik Kruskal-Wallis H Testi Sonuçları

Mesleki Deneyim	N	Sıra Ort.	Sd	χ^2	p
1-4 yıl	151	222.20			
5-9 yıl	137	213.45			
10-14 yıl	60	206.05	4	13.399	.009
15-19 yıl	27	156.76			
20 yıl ve üstü	38	160.54			

Tablo 44’de mesleki deneyime göre, müzik öğretmenlerinin Müzik Dersi 8. Sınıf Kazanımlarının hedeflerine ulaşma düzeyine yönelik görüşlerinin farklılıklarına

bakıldığında, ortalama puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olduğu görülmektedir ($p<.05$).

Farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını istatistiksel olarak ortaya koymak için uygulanan LSD testi sonuçları Tablo 46’da görülmektedir.

Tablo 45

Kazanımlara İlişkin Müzik Öğretmeni Görüşlerinin Mesleki Deneyim Değişkenine Göre Farklılığına Yönelik LSD Testi Sonuçları

Mesleki Deneyim (a)	Mesleki Deneyim (b)	Ortalama Farkı (a-b)	SS	p
15-19 yıl	1-4 yıl	-.26535	.10965	.016
	5-9 yıl	-.23461	.11050	.034
20 yıl ve üstü	1-4 yıl	-.25724	.09524	.007
	5-9 yıl	-.22651	.09622	.019

Tablo 45 incelendiğinde, LSD testi sonucunda farklılığın 15 ve üstü yıl mesleki deneyime sahip müzik öğretmenlerinden kaynaklandığı bulunmuştur ($p<.05$). Müzik öğretmenlerinin sıra ortalamaları incelendiğinde de, 15 ve üstü yıl mesleki deneyime sahip öğretmenlerin sıra ortalama değerlerinin farklılık gösterdiği görülmektedir. Bu bulgu doğrultusunda, mesleki deneyimi 15 yıl ve üstü olan müzik öğretmenlerine göre 8. Sınıf müzik dersi kazanımlarının hedeflerine ulaşma düzeyinin daha az olduğu söylenebilir.

Tablo 46

Kazanımlara İlişkin Müzik Öğretmeni Görüşlerinin Görev Yapılan Bölge Değişkenine Göre Farklılığına Yönelik Kruskal-Wallis H Testi Sonuçları

Görev Yapılan Bölge	N	Sıra Ort.	Sd	χ^2	p
Akdeniz	60	207.93			
Marmara	66	178.11			
İç Anadolu	118	206.20			
Karadeniz	38	186.88	6	14.863	.021
Doğu Anadolu	40	190.13			
Güney Doğu Anadolu	54	238.88			
Ege	37	251.96			

Tablo 46’da görev yapılan bölgeye göre, müzik öğretmenlerinin Müzik Dersi 8. Sınıf Kazanımlarının hedeflerine ulaşma düzeyine yönelik görüşlerinin farklılıklarına bakıldığında, ortalama puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olduğu görülmektedir ($p<.05$).

Farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını istatistiksel olarak ortaya koymak için uygulanan LSD testi sonuçları Tablo 48’de görülmektedir.

Tablo 47

Kazanımlara İlişkin Müzik Öğretmeni Görüşlerinin Görev Yapılan Bölge Değişkenine Göre Farklılığına Yönelik LSD Testi Sonuçları

Görev Yapılan Bölge (a)	Görev Yapılan Bölge (b)	Ortalama Farkı (a-b)	SS	p
Güney Doğu Anadolu	Marmara	.23322	.09619	.016
	Akdeniz	.21617	.10958	.049
	Marmara	.33544	.10766	.002
Ege	İç Anadolu	.24178	.09877	.015
	Karadeniz	.31050	.12107	.011
	Doğu Anadolu	.30680	.11957	.011

Tablo 47 incelendiğinde, LSD testi sonucunda farklılığın Güney Doğu Anadolu ve Ege bölgelerinde görev yapan müzik öğretmenlerinden kaynaklandığı bulunmuştur ($p<.05$). Müzik öğretmenlerinin sıra ortalamaları incelendiğinde de, Güney Doğu Anadolu ve Ege bölgelerinde görev yapan öğretmenlerin sıra ortalama değerlerinin farklılık gösterdiği görülmektedir. Bu bulgu doğrultusunda, Güney Doğu Anadolu ve Ege bölgelerinde görev yapan müzik öğretmenlerine göre 8. Sınıf müzik dersi kazanımlarının hedeflerine ulaşma düzeyinin daha yüksek olduğu söylenebilir.

Tablo 48

Kazanımlara İlişkin Müzik Öğretmeni Görüşlerinin Görev Yapılan Okul Türü Değişkenine Göre Farklılığına Yönelik Kruskal-Wallis H Testi Sonuçları

Görev Yapılan Okul Türü	N	Sıra Ort.	Sd	χ^2	p
Özel Ortaokul	103	173.34			
İmam Hatip Ortaokulu	39	238.00	2	12.144	.002
Devlet Ortaokulu	271	215.33			

Tablo 48’de görev yapılan okul türüne göre, müzik öğretmenlerinin Müzik Dersi 8. Sınıf Kazanımlarının hedeflerine ulaşma düzeyine yönelik görüşlerinin farklılıklarına bakıldığında, ortalama puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olduğu görülmektedir ($p<.05$).

Farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını istatistiksel olarak ortaya koymak için uygulanan LSD testi sonuçları Tablo 50’de görülmektedir.

Tablo 49

Kazanımlara İlişkin Müzik Öğretmeni Görüşlerinin Görev Yapılan Okul Türü Değişkenine Göre Farklılığına Yönelik LSD Testi Sonuçları

Görev Yapılan Okul Türü (a)	Görev Yapılan Okul Türü (b)	Ortalama Farkı (a-b)	SS	p
Özel Ortaokul	İmam Hatip Ortaokulu	-.27815	.09829	.005
	Devlet Ortaokulu	-.19875	.06052	.001

Tablo 49 incelendiğinde, LSD testi sonucunda farklılığın özel ortaokullarda görev yapan müzik öğretmenlerinden kaynaklandığı bulunmuştur ($p<.05$). Müzik öğretmenlerinin sıra ortalamaları incelendiğinde de, özel ortaokullarda görev yapan öğretmenlerin sıra ortalama değerlerinin farklılık gösterdiği görülmektedir. Bu bulgu doğrultusunda, özel ortaokullarda görev yapan müzik öğretmenlerine göre 8. Sınıf müzik dersi kazanımlarının hedeflerine ulaşma düzeyinin daha düşük olduğu söylenebilir.

Tablo 50

Kazanımlara İlişkin Müzik Öğretmeni Görüşlerinin Mezun Olunan Lise Türü Değişkenine Göre Farklılığına Yönelik Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Mezun Olunan Lise Türü	N	Sıra Ort.	Sıra Top.	U	p
Güzel Sanatlar Lisesi	195	208.02	40564.00	21056.000	.869
Diğer Liseler	218	206.09	44927.00		

Tablo 50’de Güzel Sanatlar Lisesi ve diğer lise mezunu müzik öğretmenlerinin Müzik Dersi 8. Sınıf Kazanımlarının hedeflerine ulaşma düzeyine yönelik görüşlerinin farklılıklarına bakıldığında, Güzel Sanatlar Lisesi ve diğer lise mezunu müzik öğretmenlerinin görüşleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir ($p>.05$).

Müzik öğretmenlerinin sıra ortalamaları ve sıra toplamları incelendiğinde, Güzel Sanatlar Lisesi mezunu öğretmenlerin sıra ortalama ve sıra toplamı değerlerinin, diğer lise mezunu öğretmenlere denk olduğu görülmektedir.

Bu bulgu doğrultusunda, mezun olunan lise türünün müzik öğretmenlerinin 8. Sınıf kazanımlarının hedeflerine ulaşma düzeyine yönelik görüşleri üstünde bir etkisi olmadığı söylenebilir.

Tablo 51

Kazanımlara İlişkin Müzik Öğretmeni Görüşlerinin Mezun Olunan Fakülte Değişkenine Göre Farklılığına Yönelik Kruskal-Wallis H Testi Sonuçları

Mezun Olunan Fakülte	N	Sıra Ort.	Sd	χ^2	p
Konservatuvar	89	190.25	3	6.383	.094
Güzel Sanatlar	95	222.76			
Eğitim	216	210.31			
Diğer Sanat Fakülteleri	13	151.54			

Tablo 51’de mezun olunan fakülteye göre, müzik öğretmenlerinin Müzik Dersi 8. Sınıf Kazanımlarının hedeflerine ulaşma düzeyine yönelik görüşlerinin farklılıklarına bakıldığında, ortalama puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir ($p>.05$).

Bu bulgu doğrultusunda, mezun olunan fakültenin müzik öğretmenlerinin 8. Sınıf kazanımlarının hedeflerine ulaşma düzeyine yönelik görüşleri üstünde bir etkisi olmadığı söylenebilir.

Tablo 52

Kazanımlara İlişkin Müzik Öğretmeni Görüşlerinin Bireysel Çalgı Değişkenine Göre Farklılığına Yönelik Kruskal-Wallis H Testi Sonuçları

Bireysel Çalgı	N	Sıra Ort.	Sd	χ^2	p
Darplı (Telli) Çalgılar	105	219.20	5	4.500	.480
Yaylı Çalgılar	138	200.56			
Vurmalı Çalgılar	11	150.77			
Üflemeli Çalgılar	50	211.57			
Tuşlu Çalgılar	42	196.93			
Diğerleri	67	213.28			

Tablo 52’de bireysel çalgıya göre, müzik öğretmenlerinin Müzik Dersi 8. Sınıf Kazanımlarının hedeflerine ulaşma düzeyine yönelik görüşlerinin farklılıklarına

bakıldığında, ortalama puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir ($p>.05$).

Bu bulgu doğrultusunda, bireysel çalgının müzik öğretmenlerinin 8. Sınıf kazanımlarının hedeflerine ulaşma düzeyine yönelik görüşleri üstünde bir etkisi olmadığı söylenebilir.

Tablo 53

Kazanımlara İlişkin Müzik Öğretmeni Görüşlerinin MEB'in 8. Sınıf Müzik Kitabını Kullanma Durumu Değişkenine Göre Farklılığına Yönelik Mann-Whitney U Testi Sonuçları

MEB Müzik Kitabı Kullanma Durumu	N	Sıra Ort.	Sıra Top.	U	p
Evet	320	205.70	65823.50	14463.500	.681
Hayır	93	211.48	19667.50		

Tablo 53'de MEB 8. Sınıf müzik kitabını kullanan ve kullanmayan müzik öğretmenlerinin Müzik Dersi 8. Sınıf Kazanımlarının hedeflerine ulaşma düzeyine yönelik görüşlerinin farklılıklarına bakıldığında, müzik kitabını kullanan ve kullanmayan müzik öğretmenlerinin görüşleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir ($p>.05$).

Müzik öğretmenlerinin sıra ortalamaları ve sıra toplamları incelendiğinde, müzik kitabını kullanan ve kullanmayan müzik öğretmenlerin sıra ortalaması değerlerinin denk olduğu görülmektedir.

Bu bulgu doğrultusunda, MEB 8. Sınıf müzik kitabını kullanma durumunun müzik öğretmenlerinin 8. Sınıf kazanımlarının hedeflerine ulaşma düzeyine yönelik görüşleri üstünde bir etkisi olmadığı söylenebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

4.1. SONUÇLAR

Araştırmada elde edilen bulgular doğrultusunda müzik öğretmenlerinin MEB'in 8. sınıf müzik kitabını kullanma durumlarına yönelik olarak,

- Öğretmenlerin büyük çoğunluğunun müzik dersinde ana kaynak olarak MEB'in 8. sınıf müzik kitabını kullandığı, ancak bir kısım öğretmenin ise bu kitabı ana kaynak olarak kullanmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Öğrenme alanları doğrultusunda Milli eğitim 8. Sınıf müzik dersi kazanımlarına ilişkin olarak, Dinleme-Söyleme öğrenme alanı müzik öğretmeni görüşlerine göre 8. sınıf öğrencilerinin,

- İstiklal Marşı'nı büyük ölçüde doğru okuduğu, öğrencilerin büyük bir kısmının İstiklal Marşı'nı doğru seslendirmesine rağmen, yine büyük bir kısmının ise doğru seslendiremediği ve öğrencilerin çoğunun İstiklal Marşı'nı yönetmede problem yaşadığı ve bu kazanımın okuma ve seslendirme açısından amacına ulaştığı, ancak yönetme açısından amacına ulaşmadığı,
- Marşlarımızı büyük oranla doğru söylediği ve bu kazanımın çoğunlukla amacına ulaştığı,
- Türk toplum ve topluluklarının müzik kültürlerinden uygun örnekleri büyük oranda dinlemediği, bir kısım öğrencinin ise ortalamanın altında dinlediği ve bu kazanımın tam olarak amacına ulaşmadığı,
- Türk müziğindeki makamsal yapıyı çoğunlukla fark edemediği ve bu kazanımın amacına ulaşmadığı,
- Yurdumuza ait müzik türlerinden THM türünü yüksek bir oranla seslendirebildiği, TSM, dini müzik ve mehter müziğini büyük ölçüde seslendiremediği ve çok yüksek bir oranla da çok sesli Türk müziği türünü seslendiremediği ve bu kazanımın THM türünde amacına ulaştığı, diğer türlerde amacına ulaşmadığı,
- Müzik eserlerini metronom kullanarak uygun hızlarda büyük oranda seslendirebildiği ve bu kazanımın çoğunlukla amacına ulaştığı,
- Ses grupları oluşturabildikleri ve bu kazanımın amacına ulaştığı,
- Türk kültürüne ait müzikleri dinlediği ortalamaya yakın azımsanamayacak bir kısmın ise dinlemediği ifade edilebilir. Bu açıdan bu kazanımın amacına ulaştığı görülmektedir.

- Müzik çalışmalarını yüksek bir oranla sergilediği ve bu kazanımın çoğunlukla amacına ulaştığı,
- Mahalli sanatçıları ortalamanın üstünde bir oranla araştırmadığı ve bu kazanımın amacına ulaşmadığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Müziksel Algı ve Bilgilenme öğrenme alanı müzik öğretmeni görüşlerine göre 8. sınıf öğrencilerinin,

- Temel müzik yazı ve öğelerini çoğunlukla kullanmadığı ve bu kazanımın amacına ulaşmadığı,
- Tonal (tek diyezli, tek bemollü) ve makamsal dizileri (kürdi, acemkürdi, muhayyerkürdi) büyük bir oranla tanımadığı ve bu kazanımın amacına ulaşmadığı sonuçlarına varılmıştır.

Müziksel Yaratıcılık öğrenme alanı müzik öğretmeni görüşlerine göre 8. sınıf öğrencilerinin,

- Türkülerin yaşanmış öykülerini büyük oranda canlandırdığı ve bu kazanımın amacına ulaştığı,
- Çoğunlukla ritim kalıplarını oluşturamadığı ve bu kazanımın amacına ulaşmadığı,
- Oluşturdukları ezgileri çoğunlukla seslendiremediği ve bu kazanımın amacına ulaşmadığı,
- Müzik ile ilgili araştırma ve çalışmalarında bilişim teknolojilerinden çoğunlukla yararlanmadığı ve bu kazanımın amacına ulaşmadığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Müzik Kültürü öğrenme alanı müzik öğretmeni görüşlerine göre 8. sınıf öğrencilerinin,

- Türk müziği biçimlerini büyük bir oranda tanımadıkları ve bu kazanımın amacına ulaşmadığı,
- Duygu ve düşüncelerini büyük bir oranla açıklayabildiği ve bu kazanımın çoğunlukla amacına ulaştığı,
- Müziğin diğer sanat dalları ile ilişkisini kavrayabildiği ve bu kazanımın amacına ulaştığı,
- Türkülerin yaşanmış öykülerini büyük bir oranla araştırdığı ve bu kazanımın çoğunlukla amacına ulaştığı,
- Müzik sınıf arşivini çoğunlukla geliştiremediği ve bu kazanımın amacına ulaşmadığı,
- Atatürk'ün güzel sanatlar içinde müziğe verdiği yeri ve önemi kavradığı ve bu kazanımın çoğunlukla amacına ulaştığı,
- Müziğin terapi yöntemi olarak da kullanıldığını çoğunlukla bildiği ve bu kazanımın amacına ulaştığı,
- Kavramları çoğunlukla açıkladığı ve bu kazanımın amacına ulaştığı,

- Müzik alanına ait ana ve yan meslekleri çoğunlukla tanıdığı ve bu kazanımın çoğunlukla amacına ulaştığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Müzik öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda 8. Sınıf müzik dersi kazanımlarının hedefine ulaşma düzeyine yönelik olarak,

- Mehter Müziği ve Çok Sesli Türk Müziği seslendirmede ve kendi müziklerini oluşturma ve seslendirme kazanımlarında, 8. Sınıf müzik dersi kazanımlarının hedefine ulaşma düzeyinin düşük düzeyde olduğu,
- İstiklal Marşını yönetme, Türk topluluklarına ait örnekleri dinleme, Türk müziğinin makamsallığını farketme, TSM ve Dini Müzik örneklerini seslendirme, mahalli sanatçıları araştırma, temel müzik yazı ve öğelerini kullanma, müzikte tonal ve makamsal dizileri tanıma, ritim kalıpları oluşturma, bilişim teknolojilerinden faydalanma, Türk müziği biçimlerini tanıma ve bireysel ve ortak arşiv geliştirme kazanımlarında, 8. Sınıf müzik dersi kazanımlarının hedefine ulaşma düzeyinin orta (kısmen) düzeyde olduğu,
- İstiklal Marşını doğru okuyup seslendirme, marşları doğru söyleme, eserleri metronomla seslendirme, ses grupları oluşturma, Türk kültürüne ait müzikler dinleme, müzik çalışmalarını sergileme, Türkülerin öykülerini araştırma ve canlandırma, dinlediği müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini açıklama, müziğin diğer sanatlarla ilişkisini kavrama, Atatürk'ün müziğe verdiği önemi kavrama, müziğin terapi olarak kullanımını bilme, sanat, sanatçı ve sanat eseri kavramlarını açıklama, müziğe ait ana ve yan meslekleri tanıma kazanımlarında, 8. Sınıf müzik dersi kazanımlarının hedefine ulaşma düzeyinin yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Müzik öğretmenlerinin 8. Sınıf müzik dersi kazanımlarının hedefine ulaşma düzeyine yönelik görüşlerinin demografik değişkenlere göre farklılığına yönelik olarak,

- Erkek öğretmenlerin 8. Sınıf müzik dersi kazanımlarının hedeflerine ulaşma düzeyini bayan öğretmenlere göre daha yüksek bulduğu,
- Mesleki deneyimi 15 yıl ve üstü olan müzik öğretmenlerine göre 8. Sınıf müzik dersi kazanımlarının hedeflerine ulaşma düzeyinin daha az olduğu,
- Güney Doğu Anadolu ve Ege bölgelerinde görev yapan müzik öğretmenlerine göre 8. Sınıf müzik dersi kazanımlarının hedeflerine ulaşma düzeyinin daha yüksek olduğu,
- Özel ortaokullarda görev yapan müzik öğretmenlerine göre 8. Sınıf müzik dersi kazanımlarının hedeflerine ulaşma düzeyinin daha düşük olduğu,
- Yaşın, mezun olunan lise türünün, mezun olunan fakültenin, bireysel çalgının ve MEB 8. Sınıf müzik kitabını kullanma durumunun, müzik öğretmenlerinin 8. Sınıf kazanımlarının

hedeflerine ulaşma düzeyine yönelik görüşleri üstünde bir etkisi olmadığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

4.2. ÖNERİLER

Araştırmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda geliştirilen öneriler şu şekildedir.

- Müzik öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda hedefe ulaşma düzeyinin düşük ya da orta düzeyde bulunduğu kazanımların tam anlamıyla hedefine ulaşabilmesi için, ülkemiz eğitim politikaları içinde müzik eğitime gerekli önemin verilmesi, ilkokuldan başlayarak çocuğa daha sağlam bir müzik kültürü ve bilgisinin kazandırılması gerektiği düşünülmektedir.
- Öğretim programları hazırlanırken, ülkenin ve bireylerin içinde bulunduğu şartlar göz önünde bulundurularak daha gerçekçi ve hedefine ulaşma düzeyi yüksek programlar düşünülmesi ve geliştirilmesi gerektiği düşünülmektedir.
- Özellikle Milli Eğitime bağlı okullarda müzik dersine yönelik fiziki ortamların geliştirilmesinin ve özellikle okul idarecilerinin müzik dersine karşı tutumlarının olumlu yönde değiştirilmesinin öğretim programı kazanımlarının hedeflerine daha kolay ulaşmasında katkı sağlayacağı düşünülmektedir.
- Özellikle müzik gibi sanat derslerine yönelik olarak toplumumuzda var olan “boş ve gereksiz bir ders” düşüncesinin değiştirilmesi ve müziğin bireylerin sosyal, bilişsel ve analitik düşünce ve yaşantılarını olumlu yönde etkilediği bilincinin yerleştirilmesinin hedeflenen kazanımlara ulaşmada yararı olacağı düşünülmektedir.
- Bu ve benzeri çalışmaların Milli Eğitimin tüm kademelerinde yapılacak benzer çalışmalarla desteklenmesinin, gerçekleşen ve gerçekleşmeyen kazanımların tespit edilmesine imkân sağlayarak, oluşturulacak yeni öğretim programlarında hedeflenen kazanımların daha gerçekçi şekilde düşünülmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.
- Öğretim programları belirlenirken oluşturulacak komisyonların, Türkiye genelindeki üniversitelerde görev yapan tüm alan uzmanlarından, bu programları birebir uygulayan müzik öğretmenlerinden ve Milli Eğitim Bakanlığı uzmanlarından seçilen geniş bir yelpazede yapılandırılmasının, oluşturulacak öğretim programının sağlıklı ve objektif olarak düzenlenmesinde yararı olacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Akkol, M. L. (2014). *Türkiye’de müzik eğitiminin sosyolojik çözümlemesi: Gazi Üniversitesi Müzik Öğretmenliği Bölümünde sosyolojik bir araştırma* (Doktora Tezi). Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 363039).
- Akkuzu, D. Y. (2016). *Ortaöğretim 12. sınıf müzik dersi öğretim programının işlevselliğine ilişkin öğretmen görüşleri (Erzurum ili örneği)* (Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 433836).
- Aksu, C. (2005). Eğitimde program geliştirme bağlamında müzik eğitimimiz. *Sanat Dergisi*, 0(8), 11-24. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/pub/ataunigsfd/issue/2596/33386>
- Aksu, C. (2007). *İlköğretim 8. sınıf müzik programının hedeflerine ulaşma düzeyinin değerlendirilmesi* (Doktora Tezi). Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 205821).
- Aksu, C. (2018). *Cumhuriyet dönemi örgün temel müzik eğitiminde müzik öğretim programları (1924-2017) ve müzik eğitiminde yapılandırmacılık*. Ankara: Nobel Yayınevi.
- Akyüz, Y. (2018). *Türk eğitim tarihi (30. Baskı)*. Ankara: Pegem Akademi.
- Albuz, A., & Demirci, B. (2018). 2006 ilköğretim müzik dersi öğretim programı ile 2018 ilkokul ve ortaokul müzik dersi öğretim programının karşılaştırılmalı kuramsal çerçeve analizi. *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 41, 86-95. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/560428>
- Alkar, R. (2008). *İlköğretim müzik eğitimi dersinde 2007-2008 eğitim öğretim yılında okutulan öğrenci çalışma kitaplarındaki şarkıların müziksel amaçlar bakımından analizi* (Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 215769).
- Altunya, E. (2001). *Türkiye’de Cumhuriyet döneminde uygulanan ilkokul müzik dersi programlarının, çağdaş program geliştirme ilkelerine göre değerlendirilmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 101728).

- Apaydın, S. (2019). *Müzik kaynak kitaplarının 2017 ilköğretim müzik dersi öğretim programına uygunluğunun öğretmen görüşleri doğrultusunda incelenmesi (Van ili örneği)* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimler Enstitüsü, Ankara. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 551244).
- Aras, T. (2010). *2006 ilköğretim müzik dersi 6. sınıf öğretim programı içerisinde yer alan müziksel algı ve bilgilenme ile müziksel yaratıcılık öğrenme alanları arasındaki ilişkisel durumun değerlendirmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 279274).
- Armstrong, T. (2003). *Multiple intelligences of reading and writing*. USA: Association For Supervision&Curriculum Development.
- Aşık Gökçe, H. N. (2018). *Ortaöğretim müzik dersi öğretim programındaki müziksel algı ve bilgilenme öğrenme alanının uygulanabilirliği* (Yüksek Lisans Tezi). Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Burdur. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 525211).
- Bağrıaçık, B. (2013). *Ortaöğretim 9. sınıf müzik dersi öğretim programının amaçlarına ulaşma düzeyine ilişkin öğretmen görüşleri (Konya ili örneği)* (Yüksek Lisans Tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 348750).
- Barış, D. A. (2002). *Müzik eğitimi alan ve almayan lise öğrencilerinin benlik tasarımı düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi* (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 125797).
- Baz, M. (2019). *İlkokul sınıf ve ortaokul müzik öğretmenlerinin 2018 müzik dersi öğretim programı hakkındaki görüşleri* (Yüksek Lisans Tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 552735).
- Beşer, U. (2010). *Müzik eğitiminde teknoloji kullanımının müzik eğitimcileri açısından değerlendirilmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 273150).
- Binbaşıoğlu, C. (2000). *Ailede ve okulda eğitim sorunları*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Büyükkaragöz, S. (1997). *Program geliştirme*. Konya: Öz Eğitim Yayınları.

- Can, Ö. (2015). *Yenilenen 3. ve 4. sınıf fen bilimleri öğretim programının öğretmen görüşlerine göre incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uşak. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 426478).
- Canbay, A. (2007). *İlköğretim müzik dersi öğretim programı 'müzikte örgü, doku, biçim, tür' ünitesi ve uygulamalarının değerlendirilmesi* (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 207070).
- Cesur, D. (2012). *Ortaöğretim müzik dersinin işlevselliği* (Yüksek Lisans Tezi). Ondokuzmayıs Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Samsun. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 314747).
- Çağlak, A. (2016). *2009 yılında kabul edilen ortaöğretim müzik programının müzik öğretmenleri görüşleri doğrultusunda incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 429382).
- Çetinkaya, İ. (2011). *Güzel sanatlar ve spor liseleri müzik bölümlerinde uygulanan viyola dersi öğretim programında yer alan 9. sınıf düzeyindeki devinışsel kazanımlara, öğrenci ve öğretmen görüşlerine göre ulaşma durumları* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 290687).
- Çilingir, V. (2012). *Sınıf öğretmenlerinin ilköğretim müzik dersi öğretim programı (2006) kazanımlarına ilişkin görüşlerinin çeşitli değişkenler açısından irdelenmesi (Aydın ili örneği)* (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 331667).
- Çuhadar, H. (2016). Müzik ve müzik eğitimi. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 25(1), 217-230.
- Demirci, B. (2009). *2006 ilköğretim müzik dersi 6. sınıf öğretim programı, öğretmen kılavuz kitabı ve öğrenci çalışma kitaplarının uygulamadaki görünümüne yönelik değerlendirilmesi* (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 278297).
- Demirci, Z. F. (2012). *Türkiye'de görme engelliler ortaokullarında öğretmen görüşlerine göre müzik dersi kazanımlarının gerçekleştirilme durumu* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 331677).

- Demirel, Ö. (1999). *Öğretme sanatı*. Ankara: Pegem Yayınları.
- Demirel, Ö. (2000). *Planlamadan uygulamaya öğretme sanatı*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Demirel, Ö. (2004). *Eğitimde program geliştirme*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Demirel, Ö. (2017). *Öğretme sanatı (23. Baskı)*. Ankara: Pegem Akademi.
- Demirel, S. (2017). *Türkiye ve Kosova ilköğretim 6, 7, 8. sınıf müzik dersi öğretim programlarının karşılaştırılması* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 450251).
- Demirtaş, S. (2011). *İlköğretim 7. sınıf müzik dersinde şarkıların piyano eşlikli öğretilmesinin öğrenci kazanımlarına etkileri* (Yüksek Lisans Tezi). Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 286638).
- Doğan, C. Ç. (2011). *Türkiye'deki ilköğretim düzeyindeki eğitilebilir zihinsel engelliler için müzik eğitiminin durumu ve öğretim programı model önerisi* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 290572).
- Erden, M. (1998A). *Eğitimde program değerlendirme. (3.baskı)*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Erden, M. (1998B). *Öğretmenlik mesleğine giriş*. İstanbul: Alkım Yayınları.
- Erden, M. (2017). *Eğitim bilimlerine giriş*. Ankara: Arkadaş Yayınevi.
- Ergün Bülbül, S. (2001). *Çözümsel istatistik*. İstanbul: Alfa Yayın Dağıtım.
- Ertürk, S. (1972). *Eğitimde program geliştirme*. Ankara, Yelkentepe Yayınları.
- Fidan, N. (1995). *Okulda öğrenme ve öğretme*. Ankara: Alkım Yayınları.
- Fidan, N. (1996). *Eğitim psikolojisi "okulda öğrenme ve öğretme"*. Ankara: Alkım Yayıncılık.
- Gençoğlu, F. (2013). *İlköğretim Müzik Dersi 6. Sınıf Öğretim Programının Bilişsel Alan Kazanımlarına Ulaşma Düzeyinin Değerlendirilmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 344892).
- Gözütok, F. D. (2004). *Öğretmenliği geliştireyim*. Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Güler, T. (2013). *Müzik dersi 4. ve 5. sınıf öğretmen kılavuz kitabındaki şarkıların öğretim programı kazanımlarını gerçekleştirmedeki işlevselliğinin incelenmesi* (Yüksek

- Lisans Tezi). Niğde Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Niğde. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 347190).
- Güleryüz, H. (2001). *Eğitim programlarının dili ve yaratıcı öğrenme*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Güleryüz, M. (2011). *Etkili öğrenme*. İstanbul: Kumsaati Yayın Dağıtım Ltd. Şti.
- Gümüş, A. (Ed.). (2015). *Türkiye’de eğitim politikaları*. Ankara: Nobel-İlem Kitaplığı.
- Helvacı, O. (2015). *İlköğretim 7. sınıf müzik dersi öğretim programının amaçlarına ulaşma düzeyine ilişkin öğretmen görüşleri (Konya ili örneği)* (Yüksek Lisans Tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 407572).
- Kandemir, T. (2009). *İlköğretim sınıf müzik eğitiminde orff yaklaşımıyla doğaçlama çalışmalarının müziksel yaratıcılık sürecine etkisi* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 231848).
- Kapan, F. E. (2011). *Anadolu imam hatip liselerindeki müzik eğitiminin öğrenci görüşleri açısından değerlendirilmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Afyonkarahisar. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 296376).
- Kaptan, S. (1973). *Bilimsel araştırma teknikleri*. Ankara: Rehber Yayınevi.
- Karaarslan, K. (2017). *Güzel sanatlar lisesi müzik bölümü çalgı bakım ve onarım dersi öğretim programının kazanımları hakkında öğretmen ve öğrenci görüşleri* (Yüksek Lisans Tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 483890).
- Karaca, K. (2019). *2018 lise müzik dersi öğretim programında yer alan müzikle ilgili araştırma ve çalışmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanılabilir kazanımının gerçekleştirilmesine yönelik müzik öğretmenleri ihtiyaçlarının incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 552132).
- Karaman, N. A. (2016). *Görme engelliler okullarında çalışan müzik öğretmenlerinin müzik dersi öğretim programının ve ders içi etkinliklerinin uygulanışına ilişkin görüşleri (Adana ili örneği)* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 429434).

- Karasar, N. (2008). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Karasar, N. (2018). *Bilimsel araştırma yöntemi – Kavramlar İlkeler Teknikler (33. Basım)*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Karataş, Y. (2015). *Ortaokul müzik derslerinde kullanılan okul çalgılarının müzik dersi öğretim programını gerçekleştirmedeki yeterliliği* (Yüksek Lisans Tezi). İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 426406).
- Keçeci, A. (2018). *Milli Eğitim Bakanlığı ortaokul müzik dersi müfredatında Türk müzik kültürünün öğrenci görüşleri doğrultusunda incelenmesi (2006-2017 programı Karamürsel Örneği)* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 504190).
- Kırcioğlu, H. T. (2011). *İlköğretim II. kademe müzik dersi öğretim programının kazanımlar boyutunun müzik öğretmeni görüşlerine göre değerlendirilmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 297983).
- Kırmızıbayrak, N. (2009). *İlköğretim okullarında müzik ders programının öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi (Kars ili örneği)* (Yüksek Lisans Tezi). Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kars. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 253587).
- Kocabaş, A. (1993). *1986 lise müzik dersi öğretim programının Ege bölgesinde görevli müzik öğretmenlerinin görüşlerine ve çağdaş program geliştirme ilkelerine göre değerlendirilmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 26491).
- Köroğlu, G. N. (2013). *İlköğretim ikinci kademe görev yapan müzik dersi öğretmenlerinin 2006 müzik dersi öğretim programın ile ilgili görüşleri ve karşılaştıkları sorunlar* (Yüksek Lisans Tezi). Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Antalya. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 322014).
- Küçükahmet, L. (1999). *Eğitimde planlama ve değerlendirme*. İstanbul: Alkım Yayınevi.
- Küçüköncü, H. Y. (2006, Nisan). *Eğitim sistemindeki yeniden yapılanma sürecinde müzik öğretmeni modelleri*. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu'nda sunulan bildiri, Denizli.
- Lazear, D. (2000). *The intelligent curriculum*. USA: Zephyr Press.

- Mert, Ç. (2006). *İlköğretim 6. sınıf öğrencilerinin müzik dersi öğretim programı birinci kademe bilişsel amaç ve davranışlarına ulaşma durumunun değerlendirilmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 187706).
- Oliva, F. P. (1982). *Developing the Curriculum*. Boston: Little, Brown and Company.
- Oliva, F. P. (2009). *Developing the curriculum*. New York: Pearson Allyn and Bacon.
- Öcal, A. O. (2014). *İlköğretim ikinci kademe müzik dersi öğretim programında uygulanan blok flüt eğitimine ilişkin öğretmen görüşleri (Ankara ili örneği)* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 366280).
- Önder, G. C., & Yıldız, E. (2017). İlkokul 4. sınıf ve ortaokul müzik dersi öğretim programından yer alan kazanımların gerçekleşme durumuna ilişkin ders öğretmenlerinin görüşleri (Çankırı ili örneği). *Eğitim Kuram ve uygulama Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 98-113.
- Öner, A. G. (2007). *Türkiye’de ilköğretim 2. kademe 8. sınıf öğrencilerinin müzik dersinden edindikleri kazanımlar üzerine bir çalışma* (Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 217385).
- Özçelik, D. A. (1992). *Eğitim programları ve öğretim*. Ankara: ÖSYM Yayınları.
- Özdamar, K. (2011). *Paket programlar ile istatistiksel veri analizi*. Eskişehir: Matser Matbaacılık.
- Özmenteş, S. (2005). Müzik eğitiminin boyutları ve çalgı eğitimi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(9), 89-98.
- Öztekin, A. (2013). *Ortaöğretim 10. sınıf kimya dersi öğretim programının değerlendirilmesi* (Doktora Tezi). Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Balıkesir. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 335164).
- Polat, P. G. (2005). *İlköğretim ikinci kademe müzik dersi müfredat programının amaçlarına ulaşma düzeyine ilişkin öğretmen görüş ve düşüncelerinin incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 189090).
- Posner, G. J. (2004). *Analyzing the curriculum*. New York: McGraw-Hill.

- Sağır, N. (2009). *İlköğretim 6.7.8. sınıf müzik dersinde yer alan kazanımların öğrenciler tarafından değerlendirilmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 261375).
- Sağlam, H. (2004). *İlköğretim kurumlarında görev yapan müzik öğretmenlerinin ilköğretim kurumları müzik dersi ikinci devre öğretim programına ilişkin görüşleri* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 145006).
- Saylan, N. (1995). *Eğitimde program tasarısı, temeller-prensipier-kriterler*. Balıkesir: Balıkesir Üniversitesi Yayınları.
- Sezgin, Ö. (1991). Çocuk ve müzik. *Orkestra Dergisi*, 220, 41.
- Somel, S. A. (2010). *Osmanlıda eğitimin modernleşmesi (1839-1908)*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Somuncuoğlu, Y., & Yıldırım, A. (1998). Öğrenme stratejileri: teorik boyutları, araştırma bulguları ve uygulama için ortaya koyduğu sonuçlar. *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 22(110), 31-39.
- Sönmez, V. (1994). *Eğitim felsefesi*. Ankara: Pegem Yayınları.
- Şen, Y. (2011). *Müzik öğretmenliği öğrencilerinin Geleneksel Türk Müziği derslerine ilişkin tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi*. (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 290502).
- Tekgül, E. (2015). *Özel eğitim sınıfı bulunan ortaokullardaki müzik öğretmenlerinin müzik öğretim programı ve uygulamasına ilişkin görüşleri (Ankara ili örneği)* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 397397).
- Tekin, H. (1980). *Okullarımızda Türkçe öğretimi*. Ankara: Babil Yayınevi.
- Tekin, H. (2000). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme*. Ankara: Yargı Yayınevi.
- Topalak, Ş. İ. (2005). *İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programının Amaçlarına Ulaşma Düzeyi Üzerine Bir Çalışma* (Yüksek Lisans Tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Trabzon. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 161139).
- Tozlu, N. (2003). *Eğitim felsefesi*. Ankara: MEB Yayınları.

- Uçan, A. (1987, Haziran). *Türkiye’de müzik öğretmenliği eğitiminin dünü bugünü yarını*. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim-Mesleki Eğitim Fakülteleri, öğretmen yetiştiren yüksek eğitim kurumlarının dünü bugünü geleceği sempozyumunda sunulan bildiri, Ankara.
- Uçan, A. (2018). *Müzik eğitimi temel kavramlar- ilkeler-yaklaşımlar ve Türkiye’deki durum (4.Baskı)*. Ankara: Arkadaş Yayınevi.
- Uluçay, T. (2012). *Müzik eğitiminin ortaöğretim öğrencilerinin şiddet eğilimlerine etkisi* (Doktora Tezi). İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 314236).
- Ulutaş, S. (2011). *İlköğretim müzik derslerindeki ses eğitimi uygulamalarının incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 294732).
- Uslu, M. (2013). Müzik eğitiminin yaratıcılık boyutu. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 71-80.
- Üstün, E. (2014). *Okul çalgılarının ilköğretim müzik dersi kazanımlarına ulaşmadaki etkililiğinin incelenmesi* (Doktora Tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 372167).
- Varış, F. (1997). *Eğitimde program geliştirme “teoriler ve teknikler”*. Ankara: Alkım Yayıncılık.
- Yazıcı, E. (2009). *İlköğretim matematik dersi 6.sınıf öğretim programının değerlendirilmesi üzerine bir çalışma* (Doktora Tezi). Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Konya. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 237238).
- Yılmaz, M. S. (2019). *İlkokul müzik dersi öğretim programının kazanımlar boyutuna ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara. YÖK tez veri tabanından erişildi (Tez No. 556144).

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler	
Adı Soyadı	Aysan Kadir GÜVEN
Doğum Yeri ve Tarihi	Erzurum, 09.08.1986
Eğitim Durumu	
Orta Öğrenim	Balıkesir Fatma Emin Kutvar Anadolu Lisesi, Balıkesir Ticaret Odası Lisesi
Lisans Öğrenimi	Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bilimleri Bölümü (2007-2012)
Y. Lisans Öğrenimi	Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Bilimleri Anabilim Dalı (2014-2019)
Bildiği Yabancı Diller	İngilizce, Almanca
Bilimsel Faaliyetler	
İş Deneyimi	
Stajlar	2010-2011
Projeler	
Çalıştığı Kurumlar	MEB 2012 yılından itibaren Müzik Öğretmeni
İletişim	
E-Posta Adresi	aysankguven@gmail.com
Tarih	02.09.2019

EKLER

EK-1. 2018 Öğretim Programı 8. Sınıf Müzik Dersi Kazanım ve Açıklamaları

8.SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

Mü. 8. A. DİNLEME - SÖYLEME

Mü.8.A.1. İstiklâl Marşı'nı doğru söyler.

İstiklâl Marşı'nı yönetme çalışmalarında bilişim teknolojisi araçlarından çeşitli materyaller izlettirilmesi ve dinlettirilmesi yoluyla yararlanır.

Mü.8.A.2. Toplum hayatımızda önemli yer tutan marşlarımızı doğru söyler.

a) Millî birlik ve beraberlik duygusunu güçlendiren marşlarımız verilmelidir.

b) Milli bayramlar (29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı vb.) ve 10 Kasım Atatürk'ü anma günü ile ilgili etkinliklere yer verilir.

Mü.8.A.3. Türk toplum ve topluluklarının müzik kültürlerinden uygun örnekleri dinler.

Türk ve akraba topluluklarına ait müzik örnekleri dinletilmelidir.

Mü.8.A.4. Türk müziğinin makamsal bir yapıda olduğunu fark eder.

Türk müziğinin temel dokusu göz önünde bulundurularak öğrencilerin eviç (misket) makamını ayırt edebilmelerine yönelik dinleti (türkü, şarkı, alıştırma vb.) çalışmaları yapılmalıdır. Örneğin önce sınıf düzeyinde istenen makamlardan birine yönelik dinleti çalışmaları yapılır. Öğrenciler ilk makama işitsel olarak algıladıktan sonra diğer makama yönelik dinleti yapılır. Sonra her iki makama yönelik karışık eserler dinletilir ve öğrencilerden eserlerin hangi makama ait olduklarını bulmalarını istenir. Öğrenciler eserlerin makamlarını belirlemede belli bir başarı elde ettikten sonra bu makamlardan farklı karakterde üçüncü bir makama ait eserler de arada bir sorulur ancak bu makamla ilgili ayrıntıya girilmez. Her çalışma sınıf düzeyinde istenen makamlara yönelik söyleme etkinlikleri ile desteklenerek öğrencilerde makamsal farkındalık sağlanır.

Mü.8.A.5. Yurdumuza ait müzik türlerinden eserler seslendirir.

Türk halk müziği, Türk sanat müziği, dinî müzik, mehter müziği ve çok sesli Türk müziklerinden seçkin örnekler, öğrencilerin ses sınırlarına ve sınıf düzeyine uygun olarak verilmelidir.

Mü.8.A.6. Müzik eserlerini hız belirteci (metronom) kullanarak uygun hızlarda seslendirir.

a) Müzik eserini hız belirteciye göre seslendirir.

b) Hız belirteci yardımıyla müzik eserlerini farklı hızlarda seslendirir.

c) Hız belirtecini eser ve alıştırma (etüt) çalışmalarında etkin olarak kullanır.

Mü.8.A.7. Ses grupları oluşturur.

Öğrencilerin müzik grupları oluşturması için gerekli yönlendirmeler yapılır ve grupların çalışmalarını sunmaları için etkinlikler düzenlenir.

Mü.8.A.8. Türk kültürüne ait müzikleri dinler.

Türk müziği kültürüne felsefesi ve eserleriyle katkıda bulunmuş; İtrî, Yesârî Âsım Arsoy, Safiye Ayla, Vecihe Daryal, Ziya Taşkent, Bekir Sıtkı Sezgin, Cinuçen Tanrıkorur, Neşet Ertaş, Talip Özkan, Yılmaz İpek, Özey Gönlüm gibi şahsiyetlerden eserler dinletilmelidir.

Mü.8.A.9. Müzik çalışmalarını sergiler.

Öğrencilerin müzikle ilgili eser ve edimlerini sunabilecekleri ortamlar oluşturulur.

Mü.8.A.10. Mahallî sanatçıları araştırır.

Mü. 8. B. MÜZİKSEL ALGI VE BİLGİLENME

Mü.8.B.1. Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır.

Senkop, 9/8'lik aksak ölçüler/usuller verilmelidir.

Mü.8.B.2. Müzikte dizileri tanıır.

Tonal dizilerden tek diyezli ve tek bemollü diziler, makamsal dizilerden de kürdi, acemkürdi ve muhayyerkürdi makam dizileri verilmelidir. Söz konusu diziler kuramsal boyutta tonalitenin, seyir özellikleri bakımından makamın ayrıntılarına girilmeden sadece dizi olarak ve hissetmeye yönelik verilmelidir. İlgili diziler belirtilen tonal ve makamsal dizilerle sınırlandırılarak, öğrenci ses sınırlarına ve düzeylerine uygun hem şarkı hem de türkülerin dinletilmesi ve seslendirilmesi ile verilmelidir.

Mü. 8. C. MÜZİKSEL YARATICILIK

Mü.8.C.1. Türkülerin yaşanmış öykülerini canlandırır.

Yaşadığı çevredeki kültürel zenginlikleri, müziğin birleştirici etkisini kullanarak tanınması ve öğrencilerin araştırmacı kişiliklerini ortaya çıkarması sağlanmalıdır.

Mü.8.C.2. Farklı ve tekrarlanan bölümlerden oluşan ritim kalıpları oluşturur.

- Öğrencilerin bildikleri müzikler için basit ritim eşlikleri yazmaları sağlanmalıdır.*
- Müziklerde düzeye uygun üç bölümlü şarkı, türkü vb. müzik biçimlerine yer verilmelidir.*

Mü.8.C.3. Kendi oluşturduğu ezgileri seslendirir.

- Ezgi denemeleri; öğrenilen dizi, zaman belirteçleri ve süre değerleri ile sınırlanmalıdır.*
- Öğrencilerin oluşturdukları ezgileri bireysel veya toplu olarak seslendirmeleri sağlanır.*

Mü.8.C.4. Müzikle ilgili araştırma ve çalışmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır.

- Öğrencilerin kendi yarattıkları çalışmalarını (beste, düzenleme vb.) bilgisayarlı müzik kayıt teknolojilerini kullanarak kayıt altına almaları sağlanır. Örneğin öğrenciler bireysel olarak veya grup oluşturarak eser ve çalışmalarını, nota yazım programları ile notaya alma; müzik ve ses düzenleme programları ile de kaydetme ve düzenleme etkinlikleri yaparlar.*
- İnternet ortamında müzik dinlerken siber güvenliğe ve etik kurallara dikkat edilmesi gerekliliği hatırlatılır.*

Mü. 8. D. MÜZİK KÜLTÜRÜ

Mü.8.D.1. Türk müziği biçimlerini tanıır.

Mevlevî ayini, peşrev, saz semaisi, longa, kırık hava, uzun hava, şarkı, ilahi, nefes, deyiş vb. müzik biçimleri (formları) dinletiler yoluyla tanıtılır.

Mü.8.D.2. Dinlediği farklı türlerdeki müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini açıklar.

Öğrencilerin dinledikleri müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini yazılı ve sözlü anlatım yollarıyla; drama vb. öğretim yöntemleriyle veya bilişim teknolojilerinden yararlanarak ifade etmelerine ilişkin etkinlikler düzenlenir.

Mü.8.D.3. Müziğin diğer sanatlarla ilişkisini kavrar.

Müziğin diğer sanat dalları (edebiyat, tiyatro, sinema, halk oyunları, halk dansları, opera, bale vb.) ile ilişkisi vurgulanır. Şiir, hikâye, destan vb. türlerden yola çıkılarak veya esinlenilerek bestelenmiş müzik eserlerinden örnekler dinletilir.

Mü.8.D.4. Türkülerin yaşanmış öykülerini araştırır.

Öğrencilerin müzikle ilgili araştırmalarında bilgisayar, internet ve kütüphanelerden yararlanabilmelerine ilişkin yönlendirmeler yapılır.

Mü.8.D.5. Dinlediği farklı türlerdeki müziklerden hem bireysel hem de ortak sınıf arşivini geliştirir.

a) Öğrencilerin müzik alanı ile ilgili edindikleri veya ürettikleri her türlü çalışmayı (eser ses kayıtları, nota yazıları vb.) sınıflandırıp çeşitli bilişim teknolojisi gereçlerinin (bilgisayar, çeşitli bellek birimleri vb.) desteğiyle gerek yazılı gerek sayısal (dijital) veri olarak bir müzik arşivi oluşturmaları sağlanır.

b) Sanatçıların dünyaca (yerelden evrensele) tanınmasında iletişim araçlarının rolü vurgulanır.

c) İnternet ortamında müzik dinlerken siber güvenliğe ve etik kurallara dikkat edilmesi gerekliliği hatırlatılır.

Mü.8.D.6. Atatürk'ün güzel sanatlar içinde müziğe verdiği yeri ve önemi kavrar.**Mü.8.D.7. Müziğin terapi yöntemi olarak da kullanıldığını bilir.**

Makamların müzikle tedavi amacıyla kullanıldığı vurgulanmalıdır.

Mü.8.D.8. Sanat, sanatçı ve sanat eseri kavramlarını açıklar.

Öğrencinin sanat, sanatçı, sanat eseri, müzik ve estetik kavramlarını nitelikleri açısından eleştirel düşünme sürecinden geçirerek değerlendirmesi ve tartışması hedeflenmelidir.

Mü.8.D.9. Müzik alanına ait ana ve yan meslekleri tanır.

a) Müzik alanı ile ilgili ana meslekler (besteci, yorumcu, orkestra-koro şefliği, eğitimci, film ve oyun müziği besteciliği vb.) ve yan meslekler (şarkı sözü yazarlığı, müzik gazeteciliği, müzik yapımcılığı, çalgı yapımcılığı vb.) tanıtılır.

b) Müzik alanına ait meslekleri tanımaya yönelik geziler düzenlenir.

EK-2. Çalışmada Kullanılan Anket**ANKET FORMU**

Değerli Öğretmenler;

Bu anket, Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Müzik Bilimleri Anabilim Dalı Müzikoloji Sanat Dalında yapılan “Ortaokullarda Yürürlükte Olan 8. Sınıf Müzik Dersi Müfredat Programlarının Kazanımlar Doğrultusunda Hedeflerine Ulaşma Düzeylerinin Belirlenmesi” adlı yüksek lisans tezine veri oluşturmak amacıyla hazırlanmıştır.

Anket "Demografik Bilgiler" ve "Kazanım Ölçeği" olarak iki bölümden oluşmaktadır. Anketi doldurmak yaklaşık olarak 5 -10 dakika sürmektedir.

Verilen soruları içtenlikle cevaplamanız araştırmanın güvenilirliği açısından son derece önemlidir. Lütfen soruları okuduktan sonra size uygun seçeneğin başına (x) işareti koyarak anketi doldurunuz. Verdiğiniz katkıdan dolayı teşekkür ederim.

Araştırmacı

Aysan Kadir GÜVEN

Demografik Bilgiler**1. Cinsiyetiniz**

() Kadın

() Erkek

2. Yaşınız

() 22-25

() 26-30

() 31-35

() 36-40

() 40 üstü

3. Öğretmenlik mesleğindeki çalışma süreniz

() 1-4 yıl

() 5-9 yıl

() 10-14 yıl

() 15-19 yıl

() 20 yıl ve üzeri

4. Mezun olduğunuz lise türü

() Güzel sanatlar lisesi (müzik bölümü)

() Diğer liseler

5. Mezun olduğunuz fakülte türü

- Konservatuvar (kompozisyon, çalgı, şan vb.)
 Güzel sanatlar ("müzikoloji" müzik bilimleri/müzik teknolojileri)
 Eğitim fakültesi (müzik öğretmenliği)
 Diğerleri (sanat ve tasarım fakültesi, müzik ve sahne sanatları fakültesi vb.)

6. Üniversite'de eğitimi aldığınız ana çalgı türü

- Darplı (telli) çalgılar
 Yaylı çalgılar
 Vurmalı çalgılar
 Üflemeli çalgılar
 Tuşlu çalgılar
 Diğerleri

7. Görev yaptığınız okul türü

- Özel ortaokul
 İmam hatip ortaokulu
 Ortaokul (Devlet)

8. Müzik dersinde ana kaynak olarak MEB'in 8. sınıf müzik kitabını mı kullanıyorsunuz?

- Evet
 Hayır

9. Okulunuzda müzik sınıfı var mı?

- Evet
 Hayır

10. Görev yaptığınız okulun bağlı bulunduğu İl/ilçe (örn : İstanbul/Kadıköy)

8. Sınıf Müzik Dersi Kazanım Ölçeği

Hazırlanan bu kazanım ölçeği "<http://mufredat.meb.gov.tr/Programlar.aspx>" sitesinde bulunan ilköğretim müzik dersi öğretim programında yer alan 8.sınıf kazanım başlıklarından oluşmaktadır. Cevap bölümünde 5'li likert tipi ölçek kullanılmış olup bunlar ; "Tamamen, Büyük ölçüde, Kısmen, Çok az, Hiç" seçeneklerinden oluşmaktadır. Lütfen görüşünüzü size uygun seçeneğin başındaki kutucuğa (x) işareti koyarak belirtiniz.

SORU 1.

Kazanım: “İstiklâl Marşı’nı doğru söyler.” (Mü.8.A.1.)

“İstiklâl Marşı ile ilgili yönetme, okuma ve seslendirme çalışmaları yapılır. Öğrenciler İstiklâl Marşı'nı yönetir, doğru okur ve doğru seslendirir.” kazanımının hedeflerine ulaşma düzeyi nedir?

İstiklal Marşı'nı doğru okur

() Tamamen () Büyük Ölçüde () Kısmen () Çok az () Hiç

İstiklal Marşı'nı doğru seslendirir

() Tamamen () Büyük Ölçüde () Kısmen () Çok az () Hiç

İstiklal Marşı'nı yönetir

() Tamamen () Büyük Ölçüde () Kısmen () Çok az () Hiç

SORU 2.

Kazanım: “Toplum hayatımızda önemli yer tutan marşlarımızı doğru söyler.” (Mü.8.A.2.)

“Öğrencilerle milli birlik ve beraberlik duygusunu güçlendiren marşlarımız seslendirilir. Milli bayramlarda ve 10 Kasım Atatürk’ü anma günü etkinliklerinde milli marşlara yer verilir.” kazanımının hedeflerine ulaşma düzeyi nedir?

() Tamamen () Büyük Ölçüde () Kısmen () Çok az () Hiç

SORU 3.

Kazanım: “Türk toplum ve topluluklarının müzik kültürlerinden uygun örnekleri dinler.” (Mü.8.A.3.)

“Öğrenciler, Türk ve akraba topluluklarına ait müzik örnekleri dinler ve seslendirir.” kazanımının hedeflerine ulaşma düzeyi nedir?

() Tamamen () Büyük Ölçüde () Kısmen () Çok az () Hiç

SORU 4.

Kazanım: “Türk müziğinin makamsal bir yapıda olduğunu fark eder.” (Mü.8.A.4.)

“Sınıf düzeyine uygun makamlardan birine yönelik, dinleti çalışması yapılır. Öğrenciler ilk makamı işitsel olarak algıladıktan sonra diğer makama yönelik dinleti yapılır. Sonra her iki makama yönelik karışık eserler dinletilir ve öğrencilerden eserlerin hangi makama ait olduklarını bulmaları istenir.” kazanımının hedeflerine ulaşma düzeyi nedir?

() Tamamen () Büyük Ölçüde () Kısmen () Çok az () Hiç

SORU 5.

Kazanım: “Yurdumuza ait müzik türlerinden eserler seslendirir.” (Mü.8.A.5.)

“Öğrenciler sınıf düzeyine uygun Türk halk müziği, Türk sanat müziği, dinî müzik, mehter müziği ve çok sesli Türk müziklerinden örnekler seslendirir.” kazanımının hedeflerine ulaşma düzeyi nedir?

T.H.M

Tamamen Büyük Ölçüde Kısmen Çok az Hiç

T.S.M

Tamamen Büyük Ölçüde Kısmen Çok az Hiç

Dini müzik

Tamamen Büyük Ölçüde Kısmen Çok az Hiç

Mehter müziği

Tamamen Büyük Ölçüde Kısmen Çok az Hiç

Çok sesli Türk müziği

Tamamen Büyük Ölçüde Kısmen Çok az Hiç

SORU 6.

Kazanım: “Müzik eserlerini hız belirteci (metronom) kullanarak uygun hızlarda seslendirir.” (Mü.8.A.6.)

“Öğrenciler hız belirteci yardımıyla müzik eserlerini farklı hızlarda seslendirir ve etkin olarak kullanır.” kazanımının hedeflerine ulaşma düzeyi nedir?

Tamamen Büyük Ölçüde Kısmen Çok az Hiç

SORU 7.

Kazanım: “Ses grupları oluşturur.” (Mü.8.A.7.)

“Öğrencilerin ses grupları oluşturması için gerekli yönlendirmeler yapılır ve çalışmalarını sunmaları için etkinlikler düzenlenir.” kazanımının hedeflerine ulaşma düzeyi nedir?

Tamamen Büyük Ölçüde Kısmen Çok az Hiç

SORU 8.

Kazanım: “Türk kültürüne ait müzikleri dinler.” (Mü.8.A.8.)

“İtrî, Safiye Ayla, Cinuçen Tanrıkorur, Neşet Ertaş, Özay Gönülüm vb. şahsiyetlerden eserler dinletilir. Türk kültürüne ait müzikleri öğrenir.” kazanımının hedeflerine ulaşma düzeyi nedir?

Tamamen Büyük Ölçüde Kısmen Çok az Hiç

SORU 9.

Kazanım: “Müzik çalışmalarını sergiler.” (Mü.8.A.9.)

“Öğrencilere müzikle ilgili öğrendiklerini sunabilecekleri ortamlar oluşturulur.” kazanımının hedeflerine ulaşma düzeyi nedir?

Tamamen Büyük Ölçüde Kısmen Çok az Hiç

SORU 10.

Kazanım: “Mahallî sanatçıları araştırır.” (Mü.8.A.10.) kazanımının hedeflerine ulaşma düzeyi nedir?

Tamamen Büyük Ölçüde Kısmen Çok az Hiç

SORU 11.

Kazanım: “Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır.” (Mü.8.B.1.)

“Senkop, 9/8’lik aksak ölçüler/usuller verilerek öğrencilerden temel müzik yazı ve öğelerini kullanmaları istenir.” kazanımının hedeflerine ulaşma düzeyi nedir?

Tamamen Büyük Ölçüde Kısmen Çok az Hiç

SORU 12.

Kazanım: “Müzikte dizileri tanır.” (Mü.8.B.2.)

“Tonal dizilerden tek diyezli ve tek bemollü, makamsal dizilerden kürdi, acemkürdi ve muhayyerkürdi dizileri kuramsal boyutta, ayrıntılara girmeden, öğrenci ses sınırlarına ve düzeylerine uygun şarkı ve türküler dinletilir, seslendirilir. Öğrenciler müzikte dizileri tanır.” kazanımının hedeflerine ulaşma düzeyi nedir?

Tonal diziler (tek diyez ve bemollü)

Tamamen Büyük Ölçüde Kısmen Çok az Hiç

Makamsal diziler (kürdi, acemkürdi ve muhayyerkürdi)

Tamamen Büyük Ölçüde Kısmen Çok az Hiç

SORU 13.

Kazanım: “Türkülerin yaşanmış öykülerini canlandırır.” (Mü.8.C.1.)

“Öğrenciler yaşadığı çevrenin kültürel zenginliklerini tanır ve araştırmacı kişiliklerini ortaya çıkarır.” kazanımının hedeflerine ulaşma düzeyi nedir?

Tamamen Büyük Ölçüde Kısmen Çok az Hiç

SORU 14.

Kazanım: “Farklı ve tekrarlanan bölümlerden oluşan ritim kalıpları oluşturur.” (Mü.8.C.2.)

a) Öğrenciler bildikleri müzikler için basit ritim eşlikleri yazarlar.

b) Müziklerde düzeye uygun üç bölümlü şarkı, türkü vb. müzik biçimlerine yer verilir.” kazanımının hedeflerine ulaşma düzeyi nedir?

Tamamen Büyük Ölçüde Kısmen Çok az Hiç

SORU 15.

Kazanım: “Kendi oluşturduğu ezgileri seslendirir.” (Mü.8.C.3.)

“Öğrenciler sınıf düzeylerine uygun dizi, zaman belirteçleri ve süre değerleri ile sınırlı olacak şekilde oluşturdukları ezgileri bireysel veya toplu olarak seslendirir.”

kazanımının hedeflerine ulaşma düzeyi nedir?

() Tamamen () Büyük Ölçüde () Kısmen () Çok az () Hiç

SORU 16.

Kazanım: “Müzikle ilgili araştırma ve çalışmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır.” (Mü.8.C.4.)

“Öğrenciler, bireysel veya grup oluşturarak çeşitli müzik programları ile notaya alma, kaydetme ve düzenleme etkinlikleri yapar.” kazanımının hedeflerine ulaşma düzeyi nedir?

() Tamamen () Büyük Ölçüde () Kısmen () Çok az () Hiç

SORU 17.

Kazanım: “Türk müziği biçimlerini tanır.” (Mü.8.D.1.)

“Mevlevî ayini, peşrev, saz semaisi, longa, kırık hava, uzun hava, şarkı, ilahi, nefes, deyiş vb.” müzik biçimlerini (formları) dinletiler yoluyla tanır.” kazanımının hedeflerine ulaşma düzeyi nedir?

() Tamamen () Büyük Ölçüde () Kısmen () Çok az () Hiç

SORU 18.

Kazanım: “Dinlediği farklı türlerdeki müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini açıklar.” (Mü.8.D.2.)

“Öğrenciler dinledikleri müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini yazılı ve sözlü (drama, kompozisyon vb.) etkinliklerle açıklar.” kazanımının hedeflerine ulaşma düzeyi nedir?

() Tamamen () Büyük Ölçüde () Kısmen () Çok az () Hiç

SORU 19.

Kazanım: “Müziğin diğer sanatlarla ilişkisini kavrar.” (Mü.8.D.3.)

“Öğrenciler müziğin diğer sanat dalları (edebiyat, tiyatro vb.) ile ilişkisini kavrar. Öğrencilere edebi türlerden (şiir, destan vb.) esinlenilerek bestelenmiş müzik eserleri dinletilir.” kazanımının hedeflerine ulaşma düzeyi nedir?

() Tamamen () Büyük Ölçüde () Kısmen () Çok az () Hiç

SORU 20.

Kazanım: “Türkülerin yaşanmış öykülerini araştırır.” (Mü.8.D.4.)

“Öğrenciler internet ve kütüphane gibi kaynaklardan yararlanarak "türkülerin yaşanmış öykülerini araştırır.” kazanımının hedeflerine ulaşma düzeyi nedir?

() Tamamen () Büyük Ölçüde () Kısmen () Çok az () Hiç

SORU 21.

Kazanım: “Dinlediği farklı türlerdeki müziklerden hem bireysel hem de ortak sınıf arşivini geliştirir.” (Mü.8.D.5.)

“Öğrenciler, ses kayıtları, nota yazıları gibi müzik alanı ile ilgili her türlü çalışmayı bilişim teknolojisi gereçleri (bilgisayar vb.) desteğiyle yazılı ve dijital veri olarak hazırlar. Müzik arşivi oluşturur.” kazanımının hedeflerine ulaşma düzeyi nedir?

Tamamen Büyük Ölçüde Kısmen Çok az Hiç

SORU 22.

Kazanım: “Atatürk’ün güzel sanatlar içinde müziğe verdiği yeri ve önemi kavrar.” (Mü.8.D.6.) kazanımının hedeflerine ulaşma düzeyi nedir?

Tamamen Büyük Ölçüde Kısmen Çok az Hiç

SORU 23.

Kazanım: “Müziğin terapi yöntemi olarak da kullanıldığını bilir.” (Mü.8.D.7.)

“Makamların müzikte tedavi amacıyla kullanıldığı vurgulanır.” kazanımının hedeflerine ulaşma düzeyi nedir?

Tamamen Büyük Ölçüde Kısmen Çok az Hiç

SORU 24.

Kazanım: “Sanat, sanatçı ve sanat eseri kavramlarını açıklar.” (Mü.8.D.8.)

“Öğrenciler "sanat, sanatçı, sanat eseri ve müzik kavramları" nı nitelikleri açısından değerlendirir ve tartışır.” kazanımının hedeflerine ulaşma düzeyi nedir?

Tamamen Büyük Ölçüde Kısmen Çok az Hiç

SORU 25.

Kazanım “Müzik alanına ait ana ve yan meslekleri tanır.” (Mü.8.D.9.)

“Öğrenciler, müzik alanına ait ana meslekler (besteci, orkestra-koro şefliği vb.) ile yan meslekleri (müzik yapımcılığı, çalgı yapımcılığı vb.) tanır.” kazanımının hedeflerine ulaşma düzeyi nedir?

Tamamen Büyük Ölçüde Kısmen Çok az Hiç

EK-3. İzin Yazıları

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Güzel Sanatlar Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı : 91464383-500.03.14.04-E.1900228211
Konu : Araştırma İzni (Aysan Kadir
GÜVEN).

06.08.2019

MÜZİK BİLİMLERİ ANASANAT DALI BAŞKANLIĞINA

İlgi : 22.05.2019 tarihli ve 79332546-500.03.14.04-E.1900154026 sayılı belge.

Anasanat Dalınız Tezli Yüksek Lisans programı 13060401007 numaralı öğrencisi Aysan Kadir GÜVEN'in tez çalışmasının uygulaması ile ilgili olarak Milli Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünden alınan 22.07.2019 tarih ve 81576613-605.01-E.13824932 sayılı cevabi yazı ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize rica ederim.

Doç.Dr. Ahmet Selim DOĞAN
Müdür

Ek : 1 adet yazı.

Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Müdürlüğü 25240 Erzurum
Tel: +90 442 2311470
Elektronik Ağ: <http://www.atauni.edu.tr/#birim=guzel-sanatlar-enstitusu>

Bilgi: Medine ATASEVER
Faks: +90 442 2315854
E-Posta: gsem@atauni.edu.tr

Keş Adresi: atauni@hs01.kep.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
<https://ubys.atauni.edu.tr/ERMS/Record/Confirmation/Confirmation?code=EE9BD893D80>

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü

Sayı : 81576613-605.01-E.13824932
Konu : Araştırma Uygulama İzin Talebi

22.07.2019

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

- İlgi: a) Atatürk Üniversitesi, Öğrenci İşleri Daire Başkanlığının 28/05//2019 tarihli ve 88179374-300-E.1900160774 sayılı yazısı
b) Temel Eğitim Genel Müdürlüğünün 19/07/2019 tarihli ve 70297673-605.01-E.13744958 sayılı yazısı
c) Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün 08/07/2019 tarihli ve 36077160-405.01-E.13132268 sayılı yazısı
ç) Din Öğretimi Genel Müdürlüğünün 19/07/2019 tarihli ve 98029973-605.01-E.13044834
d) Millî Eğitim Bakanlığının 22/08/2017 tarihli ve 35558626-10.06.01-E.12607291 (2017/25) sayılı genelgesi

İlgi (a) yazı ile Atatürk Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, Müzik Bilimleri Ana Sanat Dalı Yüksek Lisans Programı öğrencisi Aysan Kadir GÜVEN'in "Ortaokullarda Yürürlükte Olan Sekizinci Sınıf Müzik Dersi Müfredat Programının Kazanımlar Doğrultusunda Hedeflerine Ulaşma Düzeylerinin Belirlenmesi" konulu yüksek lisans tezi kapsamında hazırlanmış olduğu veri toplama araçlarının 81 il genelinde bulunan resmî ve özel ortaokullarda görev yapmakta olan müzik öğretmenlerine uygulanmasına yönelik izin talebi Genel Müdürlüğümüz ve ilgili Birimlerce incelenmiştir.

Denetimi il/ilçe millî eğitim müdürlükleri ve okul/kurum idaresinde olmak üzere, kurum faaliyetlerini aksatmadan, gönüllülük esasına göre; onaylı bir örneği Bakanlığımızda muhafaza edilen ve uygulama sırasında da mühürlü ve imzalı örnekten çoğaltılan veri toplama araçlarının 2019-2020 Eğitim - öğretim yılında uygulanmasına ilgi (b), ilgi (c), ilgi (ç) yazılar ve ilgi (d) Genelge doğrultusunda izin verilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Anıl YILMAZ
Bakan a.
Genel Müdür V.

Güvenli Elektronik İmza
Aşlı ile Aynıdır
25.07.2019
Burhan TAŞKINERDİ

Ek: Veri Toplama Araçları (6 Sayfa)

Emniyet Mahallesi Milas SokakNu:8 06560 Yenimahalle-ANKARA
Telefon No: (0 312) 296 94 00 Fax: (0 312) 213 61 36
E-Posta: yegitek@meb.gov.tr İnternet Adresi: http://yegitek.meb.gov.tr

Bilgi için: Şeyda KARABULUT Dr.Atilla DEMİRBAŞ
Öğretmen Koordinatör
Telefon No: : (0 312) 296 94 18 (0 312) 296 95 82

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden b365-6e02-3af5-89f8-cc58 kodu ile teyit edilebilir.

EK-4. İstatistiksel Ham Veri Tabloları**KMO and Bartlett's Test**

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		,894
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	6546,982
	df	496
	Sig.	,000

Total Variance Explained

Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings			Rotation Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	9,036	28,238	28,238	9,036	28,238	28,238	7,861	24,564	24,564
2	3,519	10,996	39,234	3,519	10,996	39,234	3,782	11,818	36,382
3	3,093	9,665	48,899	3,093	9,665	48,899	3,532	11,038	47,420
4	1,682	5,257	54,157	1,682	5,257	54,157	2,156	6,736	54,157
5	0,999	4,058	58,214						
6	0,975	3,360	61,574						
7	,872	2,725	64,299						
8	,816	2,549	66,848						
9	,786	2,455	69,303						
10	,716	2,237	71,540						
11	,655	2,048	73,589						
12	,650	2,031	75,620						
13	,636	1,986	77,606						
14	,576	1,799	79,404						
15	,568	1,774	81,178						
16	,556	1,737	82,915						
17	,510	1,592	84,507						
18	,474	1,480	85,987						
19	,466	1,455	87,442						
20	,435	1,360	88,802						
21	,411	1,286	90,088						
22	,382	1,193	91,281						
23	,362	1,131	92,412						
24	,357	1,115	93,527						
25	,332	1,037	94,564						
26	,303	,947	95,511						
27	,286	,893	96,404						
28	,279	,873	97,276						
29	,255	,798	98,074						
30	,220	,688	98,762						
31	,206	,645	99,408						
32	,190	,592	100,000						

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
,906	32

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
İstiklal Marşı'nı doğru okur (Mü8A1 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	83,57	277,561	,340	,905
İstiklal Marşı'nı doğru seslendirir (Mü8A1-A kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	83,02	270,497	,570	,902
İstiklal Marşı'nı yönetir (Mü8A1-B kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	82,01	268,869	,444	,903
Toplum hayatımızda önemli yer tutan marşlarımızı doğru söyler (Mü8A2 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	83,21	270,488	,570	,902
Türk toplum ve topluluklarının müzik kültürlerinden uygun örnekleri dinler (Mü8A3 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	82,57	269,964	,510	,902
Türk müziğinin makamsal bir yapıda olduğunu fark eder (Mü8A4 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	82,46	275,317	,300	,906
Mü8A5-THM kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	83,23	275,843	,400	,904
Mü8A5-TSM kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	82,21	266,997	,593	,901
Mü8A5-Dini Müzik kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	82,04	278,457	,167	,909
Mü8A5-Mehter Müziği kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	81,76	272,430	,322	,906
Mü8A5-Çok Sesli Türk Müziği kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	81,71	265,555	,526	,902
Müzik eserlerini hız belirteci (metronom) kullanarak uygun hızlarda seslendirir (Mü8A6 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	83,11	272,004	,448	,903
Ses grupları oluşturur (Mü8A7 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	82,91	269,268	,481	,903
Türk kültürüne ait müzikleri dinler (Mü8A8 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	82,87	270,184	,547	,902
Müzik çalışmalarını sergiler (Mü8A9 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	83,22	268,504	,580	,901
Mahallî sanatçıları araştırır (Mü8A10 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	82,57	278,027	,190	,908
Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır (Mü8B1 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	82,57	267,794	,559	,901
Mü8B2-Tonal diziler (tek diyez ve bemollü) kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	82,17	264,203	,558	,901

Mü8B2-Makamsal diziler (kürdi, acemkürdi ve muhayyerkürdi) kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	82,08	271,610	,419	,904
Türkülerin yaşanmış öykülerini canlandırır (Mü8C1 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	82,99	275,444	,340	,905
Farklı ve tekrarlanan bölümlerden oluşan ritim kalıpları oluşturur (Mü8C2 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	82,66	267,802	,562	,901
Kendi oluşturduğu ezgileri seslendirir (Mü8C3 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	81,88	263,545	,584	,901
Müzikle ilgili araştırma ve çalışmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır (Mü8C4 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	82,04	266,370	,424	,904
Türk müziği biçimlerini tanıır (Mü8D1 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	82,34	272,278	,430	,904
Dinlediği farklı türlerdeki müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini açıklar (Mü8D2 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	83,08	271,610	,487	,903
Müziğin diğer sanatlarla ilişkisini kavrar (Mü8D3 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	83,01	268,303	,568	,901
Türkülerin yaşanmış öykülerini araştırır (Mü8D4 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	83,22	275,104	,347	,905
Dinlediği farklı türlerdeki müziklerden hem bireysel hem de ortak sınıf arşivini geliştirir (Mü8D5 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	82,15	264,390	,542	,902
Atatürk'ün güzel sanatlar içinde müziğe verdiği yeri ve önemi kavrar (Mü8D6 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	83,63	269,515	,598	,901
Müziğin terapi yöntemi olarak da kullanıldığını bilir (Mü8D7 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	83,10	271,650	,487	,903
Sanat, sanatçı ve sanat eseri kavramlarını açıklar (Mü8D8 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	82,95	266,898	,594	,901
Müzik alanına ait ana ve yan meslekleri tanıır (Mü8D9 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	83,30	271,473	,484	,903

Cinsiyet

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Kadın	208	50,4	50,4	50,4
	Erkek	205	49,6	49,6	100,0
	Total	413	100,0	100,0	

Yaş

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	22-25	36	8,7	8,7	8,7
	26-30	128	31,0	31,0	39,7
	31-35	123	29,8	29,8	69,5
	36-40	71	17,2	17,2	86,7
	40 üstü	55	13,3	13,3	100,0
	Total	413	100,0	100,0	

Öğretmenlik mesleğindeki çalışma süreniz

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1-4 yıl	151	36,6	36,6	36,6
	5-9 yıl	137	33,2	33,2	69,7
	10-14 yıl	60	14,5	14,5	84,3
	15-19 yıl	27	6,5	6,5	90,8
	20 yıl ve üzeri	38	9,2	9,2	100,0
	Total	413	100,0	100,0	

Mezun Olunan Lise Türü

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Güzel Sanatlar Lisesi (Müzik bölümü)	195	47,2	47,2	47,2
	Diğer Liseler	218	52,8	52,8	100,0
	Total	413	100,0	100,0	

Mezun Olunan Fakülte Türü

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Konservatuvar (kompozisyon, çalgı, şan vb.)	89	21,5	21,5	21,5
	Güzel sanatlar ("müzikoloji" müzik bilimleri/müzik teknolojileri)	95	23,0	23,0	44,6
	Eğitim fakültesi (müzik öğretmenliği)	216	52,3	52,3	96,9
	Diğerleri (sanat ve tasarım fakültesi, müzik ve sahne sanatları fakültesi vb.)	13	3,1	3,1	100,0
	Total	413	100,0	100,0	

Üniversitede Eğitimi Aldığınız Ana Çalgı Türü

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Darplı (telli) çalgılar	105	25,4	25,4	25,4
Yaylı çalgılar	138	33,4	33,4	58,8
Vurmalı çalgılar	11	2,7	2,7	61,5
Üflemeli çalgılar	50	12,1	12,1	73,6
Tuşlu çalgılar	42	10,2	10,2	83,8
Diğerleri	67	16,2	16,2	100,0
Total	413	100,0	100,0	

Görev Yapılan Okul Türü

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Özel ortaokul	103	24,9	24,9	24,9
İmam hatip ortaokulu	39	9,4	9,4	34,4
Ortaokul (Devlet)	271	65,6	65,6	100,0
Total	413	100,0	100,0	

Müzik dersinde ana kaynak olarak MEB'in 8. sınıf müzik kitabını mı kullanıyorsunuz?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Evet	320	77,5	77,5	77,5
Hayır	93	22,5	22,5	100,0
Total	413	100,0	100,0	

Görev yaptığınız okulun bağlı bulunduğu İl

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Adana	19	4,6	4,6	4,6
Adıyaman	8	1,9	1,9	6,5
Afyon	1	,2	,2	6,8
Ağrı	3	,7	,7	7,5
Aksaray	1	,2	,2	7,7
Ankara	17	4,1	4,1	11,9
Antalya	7	1,7	1,7	13,6
Ardahan	2	,5	,5	14,0
Aydın	2	,5	,5	14,5
Aydın	1	,2	,2	14,8
Balıkesir	2	,5	,5	15,3
Batman	2	,5	,5	15,7
Bilecik	3	,7	,7	16,5
Bingöl	1	,2	,2	16,7
Bitlis	2	,5	,5	17,2
Burdur	8	1,9	1,9	19,1
Bursa	11	2,7	2,7	21,8
Çanakkale	2	,5	,5	22,3
Çorum	11	2,7	2,7	24,9
Denizli	10	2,4	2,4	27,4
Diyarbakır	8	1,9	1,9	29,3

Düzce	1	,2	,2	29,5
Edirne	3	,7	,7	30,3
Elazığ	6	1,5	1,5	31,7
Erzincan	3	,7	,7	32,4
Erzurum	21	5,1	5,1	37,5
Eskişehir	6	1,5	1,5	39,0
Gaziantep	1	,2	,2	39,2
Giresun	3	,7	,7	40,0
Hakkari	2	,5	,5	40,4
Hatay	6	1,5	1,5	41,9
İğdır	1	,2	,2	42,1
Isparta	7	1,7	1,7	43,8
Istanbul	3	,7	,7	44,6
Izmir	1	,2	,2	44,8
istanbul	1	,2	,2	45,0
İstanbul	84	20,3	20,3	65,4
izmir	3	,7	,7	66,1
İzmir	16	3,9	3,9	70,0
Kahramanmaraş	4	1,0	1,0	70,9
Karaman	1	,2	,2	71,2
Kars	4	1,0	1,0	72,2
Kayseri	1	,2	,2	72,4
Kırklareli	1	,2	,2	72,6
Kırşehir	4	1,0	1,0	73,6
Kocaeli	2	,5	,5	74,1
Konya	1	,2	,2	74,3
Kütahya	4	1,0	1,0	75,3
Malatya	3	,7	,7	76,0
Manisa	6	1,5	1,5	77,5
Mardin	1	,2	,2	77,7
Mersin	6	1,5	1,5	79,2
Muğla	3	,7	,7	79,9
Muş	4	1,0	1,0	80,9
Nevşehir	4	1,0	1,0	81,8
Niğde	2	,5	,5	82,3
Ordu	3	,7	,7	83,1
Osmaniye	3	,7	,7	83,8
Rize	3	,7	,7	84,5
Sakarya	2	,5	,5	85,0
Samsun	2	,5	,5	85,5
Siirt	1	,2	,2	85,7
Sinop	1	,2	,2	86,0
Sivas	1	,2	,2	86,2
Şanlıurfa	1	,2	,2	86,4
Şırnak	15	3,6	3,6	90,1
Tekirdağ	4	1,0	1,0	91,0
Tokat	6	1,5	1,5	92,5

Trabzon	4	1,0	1,0	93,5
Tunceli	1	,2	,2	93,7
Uşak	19	4,6	4,6	98,3
Van	1	,2	,2	98,5
Yalova	1	,2	,2	98,8
Yozgat	1	,2	,2	99,0
Zonguldak	3	,7	,7	99,8
Zonguldak.	1	,2	,2	100,0
Total	413	100,0	100,0	

Görev yaptığımız okulun bağlı bulunduğu bölge

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Akdeniz	60	14,5	14,5	14,5
Marmara	66	16,0	16,0	30,5
İç Anadolu	118	28,6	28,6	59,1
Karadeniz	38	9,2	9,2	68,3
Doğu Anadolu	40	9,7	9,7	78,0
Güney Doğu Anadolu	54	13,1	13,1	91,0
Ege	37	9,0	9,0	100,0
Total	413	100,0	100,0	

İstiklal Marşı'nı doğru okur (Mü8A1 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Tamamen	184	44,6	44,6	44,6
Büyük Ölçüde	149	36,1	36,1	80,6
Kısmen	70	16,9	16,9	97,6
Çok Az	10	2,4	2,4	100,0
Total	413	100,0	100,0	

İstiklal Marşı'nı doğru seslendirir (Mü8A1-A kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Tamamen	66	16,0	16,0	16,0
Büyük Ölçüde	184	44,6	44,6	60,5
Kısmen	129	31,2	31,2	91,8
Çok Az	30	7,3	7,3	99,0
Hiç	4	1,0	1,0	100,0
Total	413	100,0	100,0	

İstiklal Marşı'nı yönetir (Mü8A1-B kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Tamamen	24	5,8	5,8	5,8
	Büyük Ölçüde	80	19,4	19,4	25,2
	Kısmen	131	31,7	31,7	56,9
	Çok Az	90	21,8	21,8	78,7
	Hiç	88	21,3	21,3	100,0
	Total	413	100,0	100,0	

Toplum hayatımızda önemli yer tutan marşlarımızı doğru söyler (Mü8A2 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Tamamen	101	24,5	24,5	24,5
	Büyük Ölçüde	184	44,6	44,6	69,0
	Kısmen	103	24,9	24,9	93,9
	Çok Az	23	5,6	5,6	99,5
	Hiç	2	,5	,5	100,0
	Total	413	100,0	100,0	

Türk toplum ve topluluklarının müzik kültürlerinden uygun örnekleri dinler (Mü8A3 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Tamamen	39	9,4	9,4	9,4
	Büyük Ölçüde	127	30,8	30,8	40,2
	Kısmen	149	36,1	36,1	76,3
	Çok Az	85	20,6	20,6	96,9
	Hiç	13	3,1	3,1	100,0
	Total	413	100,0	100,0	

Türk müziğinin makamsal bir yapıda olduğunu fark eder (Mü8A4 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Tamamen	38	9,2	9,2	9,2
	Büyük Ölçüde	127	30,8	30,8	40,0
	Kısmen	129	31,2	31,2	71,2
	Çok Az	85	20,6	20,6	91,8
	Hiç	34	8,2	8,2	100,0
	Total	413	100,0	100,0	

Mü8A5-THM kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Tamamen	87	21,1	21,1	21,1
	Büyük Ölçüde	219	53,0	53,0	74,1
	Kısmen	84	20,3	20,3	94,4
	Çok Az	19	4,6	4,6	99,0
	Hiç	4	1,0	1,0	100,0
	Total	413	100,0	100,0	

Mü8A5-TSM kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Tamamen	20	4,8	4,8	4,8
Büyük Ölçüde	91	22,0	22,0	26,9
Kısmen	148	35,8	35,8	62,7
Çok Az	122	29,5	29,5	92,3
Hiç	32	7,7	7,7	100,0
Total	413	100,0	100,0	

Mü8A5-Dini Müzik kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Tamamen	40	9,7	9,7	9,7
Büyük Ölçüde	86	20,8	20,8	30,5
Kısmen	98	23,7	23,7	54,2
Çok Az	87	21,1	21,1	75,3
Hiç	102	24,7	24,7	100,0
Total	413	100,0	100,0	

Mü8A5-Mehter Müziği kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Tamamen	20	4,8	4,8	4,8
Büyük Ölçüde	81	19,6	19,6	24,5
Kısmen	87	21,1	21,1	45,5
Çok Az	88	21,3	21,3	66,8
Hiç	137	33,2	33,2	100,0
Total	413	100,0	100,0	

Mü8A5-Çok Sesli Türk Müziği kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Tamamen	22	5,3	5,3	5,3
Büyük Ölçüde	53	12,8	12,8	18,2
Kısmen	106	25,7	25,7	43,8
Çok Az	106	25,7	25,7	69,5
Hiç	126	30,5	30,5	100,0
Total	413	100,0	100,0	

Müzik eserlerini hız belirteci (metronom) kullanarak uygun hızlarda seslendirir (Mü8A6 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Tamamen	87	21,1	21,1	21,1
Büyük Ölçüde	205	49,6	49,6	70,7
Kısmen	73	17,7	17,7	88,4
Çok Az	35	8,5	8,5	96,9
Hiç	13	3,1	3,1	100,0
Total	413	100,0	100,0	

Ses grupları oluşturur (Mü8A7 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Tamamen	93	22,5	22,5	22,5
Büyük Ölçüde	125	30,3	30,3	52,8
Kısmen	134	32,4	32,4	85,2
Çok Az	44	10,7	10,7	95,9
Hiç	17	4,1	4,1	100,0
Total	413	100,0	100,0	

Türk kültürüne ait müzikleri dinler (Mü8A8 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Tamamen	55	13,3	13,3	13,3
Büyük Ölçüde	163	39,5	39,5	52,8
Kısmen	146	35,4	35,4	88,1
Çok Az	41	9,9	9,9	98,1
Hiç	8	1,9	1,9	100,0
Total	413	100,0	100,0	

Müzik çalışmalarını sergiler (Mü8A9 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Tamamen	111	26,9	26,9	26,9
Büyük Ölçüde	183	44,3	44,3	71,2
Kısmen	80	19,4	19,4	90,6
Çok Az	33	8,0	8,0	98,5
Hiç	6	1,5	1,5	100,0
Total	413	100,0	100,0	

Mahalli sanatçıları araştırır (Mü8A10 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Tamamen	67	16,2	16,2	16,2
Büyük Ölçüde	127	30,8	30,8	47,0
Kısmen	96	23,2	23,2	70,2
Çok Az	78	18,9	18,9	89,1
Hiç	45	10,9	10,9	100,0
Total	413	100,0	100,0	

Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır (Mü8B1 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Tamamen	37	9,0	9,0	9,0
Büyük Ölçüde	144	34,9	34,9	43,8
Kısmen	125	30,3	30,3	74,1
Çok Az	91	22,0	22,0	96,1
Hiç	16	3,9	3,9	100,0
Total	413	100,0	100,0	

Mü8B2-Tonal diziler (tek diyez ve bemollü) kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Tamamen	39	9,4	9,4	9,4
Büyük Ölçüde	86	20,8	20,8	30,3
Kısmen	119	28,8	28,8	59,1
Çok Az	104	25,2	25,2	84,3
Hiç	65	15,7	15,7	100,0
Total	413	100,0	100,0	

Mü8B2-Makamsal diziler (kürdi, acemkürdi ve muhayyerkürdi) kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Tamamen	23	5,6	5,6	5,6
Büyük Ölçüde	69	16,7	16,7	22,3
Kısmen	151	36,6	36,6	58,8
Çok Az	115	27,8	27,8	86,7
Hiç	55	13,3	13,3	100,0
Total	413	100,0	100,0	

Türkülerin yaşanmış öykülerini canlandırır (Mü8C1 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Tamamen	80	19,4	19,4	19,4
Büyük Ölçüde	168	40,7	40,7	60,0
Kısmen	115	27,8	27,8	87,9
Çok Az	40	9,7	9,7	97,6
Hiç	10	2,4	2,4	100,0
Total	413	100,0	100,0	

Farklı ve tekrarlanan bölümlerden oluşan ritim kalıpları oluşturur (Mü8C2 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Tamamen	49	11,9	11,9	11,9
Büyük Ölçüde	134	32,4	32,4	44,3
Kısmen	145	35,1	35,1	79,4
Çok Az	69	16,7	16,7	96,1
Hiç	16	3,9	3,9	100,0
Total	413	100,0	100,0	

Kendi oluşturduğu ezgileri seslendirir (Mü8C3 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Tamamen	19	4,6	4,6	4,6
Büyük Ölçüde	78	18,9	18,9	23,5
Kısmen	113	27,4	27,4	50,8
Çok Az	100	24,2	24,2	75,1
Hiç	103	24,9	24,9	100,0
Total	413	100,0	100,0	

Müzikle ilgili araştırma ve çalışmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır (Mü8C4 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Tamamen	44	10,7	10,7	10,7
	Büyük Ölçüde	99	24,0	24,0	34,6
	Kısmen	77	18,6	18,6	53,3
	Çok Az	74	17,9	17,9	71,2
	Hiç	119	28,8	28,8	100,0
	Total	413	100,0	100,0	

Türk müziği biçimlerini tanıır (Mü8D1 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Tamamen	16	3,9	3,9	3,9
	Büyük Ölçüde	116	28,1	28,1	32,0
	Kısmen	171	41,4	41,4	73,4
	Çok Az	70	16,9	16,9	90,3
	Hiç	40	9,7	9,7	100,0
	Total	413	100,0	100,0	

Dinlediği farklı türlerdeki müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini açıklar (Mü8D2 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Tamamen	83	20,1	20,1	20,1
	Büyük Ölçüde	186	45,0	45,0	65,1
	Kısmen	106	25,7	25,7	90,8
	Çok Az	29	7,0	7,0	97,8
	Hiç	9	2,2	2,2	100,0
	Total	413	100,0	100,0	

Müziğin diğer sanatlarla ilişkisini kavrar (Mü8D3 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Tamamen	89	21,5	21,5	21,5
	Büyük Ölçüde	149	36,1	36,1	57,6
	Kısmen	130	31,5	31,5	89,1
	Çok Az	37	9,0	9,0	98,1
	Hiç	8	1,9	1,9	100,0
	Total	413	100,0	100,0	

Türkülerin yaşanmış öykülerini araştırır (Mü8D4 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Tamamen	127	30,8	30,8	30,8
	Büyük Ölçüde	158	38,3	38,3	69,0
	Kısmen	79	19,1	19,1	88,1
	Çok Az	48	11,6	11,6	99,8
	Hiç	1	,2	,2	100,0
	Total	413	100,0	100,0	

Dinlediği farklı türlerdeki müziklerden hem bireysel hem de ortak sınıf arşivini geliştirir (Mü8D5 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Tamamen	34	8,2	8,2	8,2
Büyük Ölçüde	101	24,5	24,5	32,7
Kısmen	101	24,5	24,5	57,1
Çok Az	105	25,4	25,4	82,6
Hiç	72	17,4	17,4	100,0
Total	413	100,0	100,0	

Atatürk'ün güzel sanatlar içinde müziğe verdiği yeri ve önemi kavrar (Mü8D6 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Tamamen	207	50,1	50,1	50,1
Büyük Ölçüde	139	33,7	33,7	83,8
Kısmen	49	11,9	11,9	95,6
Çok Az	14	3,4	3,4	99,0
Hiç	4	1,0	1,0	100,0
Total	413	100,0	100,0	

Müziğin terapi yöntemi olarak da kullanıldığını bilir (Mü8D7 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Tamamen	89	21,5	21,5	21,5
Büyük Ölçüde	178	43,1	43,1	64,6
Kısmen	111	26,9	26,9	91,5
Çok Az	27	6,5	6,5	98,1
Hiç	8	1,9	1,9	100,0
Total	413	100,0	100,0	

Sanat, sanatçı ve sanat eseri kavramlarını açıklar (Mü8D8 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Tamamen	85	20,6	20,6	20,6
Büyük Ölçüde	147	35,6	35,6	56,2
Kısmen	121	29,3	29,3	85,5
Çok Az	53	12,8	12,8	98,3
Hiç	7	1,7	1,7	100,0
Total	413	100,0	100,0	

Müzik alanına ait ana ve yan meslekleri tanıır (Mü8D9 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Tamamen	136	32,9	32,9	32,9
Büyük Ölçüde	157	38,0	38,0	70,9
Kısmen	91	22,0	22,0	93,0
Çok Az	24	5,8	5,8	98,8
Hiç	5	1,2	1,2	100,0
Total	413	100,0	100,0	

Tests of Normality

	Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
	Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
İstiklal Marşı'nı doğru okur (Mü8A1 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	,274	413	,000	,800	413	,000
İstiklal Marşı'nı doğru seslendirir (Mü8A1-A kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	,253	413	,000	,874	413	,000
İstiklal Marşı'nı yönetir (Mü8A1-B kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	,181	413	,000	,904	413	,000
Toplum hayatımızda önemli yer tutan marşlarımızı doğru söyler (Mü8A2 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	,250	413	,000	,863	413	,000
Türk toplum ve topluluklarının müzik kültürlerinden uygun örnekleri dinler (Mü8A3 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	,190	413	,000	,905	413	,000
Türk müziğinin makamsal bir yapıda olduğunu fark eder (Mü8A4 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	,188	413	,000	,912	413	,000
Mü8A5-THM kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	,296	413	,000	,838	413	,000
Mü8A5-TSM kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	,180	413	,000	,908	413	,000
Mü8A5-Dini Müzik kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	,161	413	,000	,894	413	,000
Mü8A5-Mehter Müziği kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	,201	413	,000	,867	413	,000
Mü8A5-Çok Sesli Türk Müziği kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	,183	413	,000	,879	413	,000
Müzik eserlerini hız belirteci (metronom) kullanarak uygun hızlarda seslendirir (Mü8A6 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	,300	413	,000	,845	413	,000
Ses grupları oluşturur (Mü8A7 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	,185	413	,000	,894	413	,000
Türk kültürüne ait müzikleri dinler (Mü8A8 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	,227	413	,000	,887	413	,000
Müzik çalışmalarını sergiler (Mü8A9 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	,266	413	,000	,857	413	,000
Mahallî sanatçıları araştırır (Mü8A10 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	,204	413	,000	,904	413	,000
Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır (Mü8B1 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	,214	413	,000	,902	413	,000
Mü8B2-Tonal diziler (tek diyez ve bemollü) kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	,165	413	,000	,914	413	,000
Mü8B2-Makamsal diziler (kürdi, acemkürdi ve muhayyerkürdi) kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	,187	413	,000	,911	413	,000

Türkülerin yaşanmış öykülerini canlandırır (Mü8C1 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	,241	413	,000	,885	413	,000
Farklı ve tekrarlanan bölümlerden oluşan ritim kalıpları oluşturur (Mü8C2 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	,193	413	,000	,907	413	,000
Kendi oluşturduğu ezgileri seslendirir (Mü8C3 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	,167	413	,000	,895	413	,000
Müzikle ilgili araştırma ve çalışmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır (Mü8C4 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	,178	413	,000	,875	413	,000
Türk müziği biçimlerini tanımlar (Mü8D1 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	,236	413	,000	,892	413	,000
Dinlediği farklı türlerdeki müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini açıklar (Mü8D2 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	,262	413	,000	,869	413	,000
Müziğin diğer sanatlarla ilişkisini kavrar (Mü8D3 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	,211	413	,000	,887	413	,000
Türkülerin yaşanmış öykülerini araştırır (Mü8D4 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	,240	413	,000	,854	413	,000
Dinlediği farklı türlerdeki müziklerden hem bireysel hem de ortak sınıf arşivini geliştirir (Mü8D5 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	,174	413	,000	,908	413	,000
Atatürk'ün güzel sanatlar içinde müziğe verdiği yeri ve önemi kavrar (Mü8D6 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	,294	413	,000	,765	413	,000
Müziğin terapi yöntemi olarak da kullanıldığını bilir (Mü8D7 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	,249	413	,000	,872	413	,000
Sanat, sanatçı ve sanat eseri kavramlarını açıklar (Mü8D8 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	,214	413	,000	,893	413	,000
Müzik alanına ait ana ve yan meslekleri tanımlar (Mü8D9 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	,228	413	,000	,852	413	,000

a. Lilliefors Significance Correction

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
İstiklal Marşı'nı doğru okur (Mü8A1 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	413	2	5	4,23	,813
İstiklal Marşı'nı doğru seslendirir (Mü8A1-A kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	413	1	5	3,67	,863
İstiklal Marşı'nı yönetir (Mü8A1-B kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	413	1	5	2,67	1,178
Toplum hayatımızda önemli yer tutan marşlarımızı doğru söyler (Mü8A2 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	413	1	5	3,87	,863
Türk toplum ve topluluklarının müzik kültürlerinden uygun örnekleri dinler (Mü8A3 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	413	1	5	3,23	,984
Türk müziğinin makamsal bir yapıda olduğunu fark eder (Mü8A4 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	413	1	5	3,12	1,095
Mü8A5-THM kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	413	1	5	3,89	,821
Mü8A5-TSM kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	413	1	5	2,87	1,002
Mü8A5-Dini Müzik kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	413	1	5	2,70	1,306
Mü8A5-Mehter Müziği kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	413	1	5	2,42	1,262
Mü8A5-Çok Sesli Türk Müziği kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	413	1	5	2,37	1,193
Müzik eserlerini hız belirteci (metronom) kullanarak uygun hızlarda seslendirir (Mü8A6 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	413	1	5	3,77	,979
Ses grupları oluşturur (Mü8A7 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	413	1	5	3,56	1,077
Türk kültürüne ait müzikleri dinler (Mü8A8 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	413	1	5	3,52	,912
Müzik çalışmalarını sergiler (Mü8A9 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	413	1	5	3,87	,948
Mahallî sanatçıları araştırır (Mü8A10 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	413	1	5	3,23	1,239
Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır (Mü8B1 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	413	1	5	3,23	1,016
Mü8B2-Tonal diziler (tek diyez ve bemollü) kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	413	1	5	2,83	1,201
Mü8B2-Makamsal diziler (kürdi, acemkürdi ve muhayyerkürdi) kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?	413	1	5	2,73	1,064
Türkülerin yaşanmış öykülerini canlandırır (Mü8C1 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	413	1	5	3,65	,978

Farklı ve tekrarlanan bölümlerden oluşan ritim kalıpları oluşturur (Mü8C2 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	413	1	5	3,32	1,011
Kendi oluşturduğu ezgileri seslendirir (Mü8C3 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	413	1	5	2,54	1,185
Müzikle ilgili araştırma ve çalışmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır (Mü8C4 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	413	1	5	2,70	1,382
Türk müziği biçimlerini tanımlar (Mü8D1 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	413	1	5	3,00	,998
Dinlediği farklı türlerdeki müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini açıklar (Mü8D2 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	413	1	5	3,74	,932
Müziğin diğer sanatlarla ilişkisini kavrar (Mü8D3 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	413	1	5	3,66	,976
Türkülerin yaşanmış öykülerini araştırır (Mü8D4 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	413	1	5	3,88	,986
Dinlediği farklı türlerdeki müziklerden hem bireysel hem de ortak sınıf arşivini geliştirir (Mü8D5 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	413	1	5	2,81	1,221
Atatürk'ün güzel sanatlar içinde müziğe verdiği yeri ve önemi kavrar (Mü8D6 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	413	1	5	4,29	,873
Müziğin terapi yöntemi olarak da kullanıldığını bilir (Mü8D7 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	413	1	5	3,76	,929
Sanat, sanatçı ve sanat eseri kavramlarını açıklar (Mü8D8 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	413	1	5	3,61	1,006
Müzik alanına ait ana ve yan meslekleri tanımlar (Mü8D9 kazanımının hedefine ulaşma düzeyi nedir?)	413	1	5	3,96	,944
Valid N (listwise)	413				

Ranks

	Cinsiyet	N	Mean Rank	Sum of Ranks
Kazanım_ortalama	Kadın	208	190,64	39652,50
	Erkek	205	223,60	45838,50
	Total	413		

Test Statistics^a

	Kazanım_ortalama
Mann-Whitney U	17916,500
Wilcoxon W	39652,500
Z	-2,807
Asymp. Sig. (2-tailed)	,005

a. Grouping Variable: Cinsiyet

Ranks

	Yaş	N	Mean Rank
Kazanım_ortalama	22-25	36	224,97
	26-30	128	218,32
	31-35	123	209,97
	36-40	71	195,03
	40 üstü	55	177,72
	Total	413	

Test Statistics^{a,b}

	Kazanım_ortalama
Chi-Square	6,069
df	4
Asymp. Sig.	,194

a. Kruskal Wallis Test

b. Grouping Variable: Yaş

Ranks

	Öğretmenlik mesleğindeki çalışma süreniz	N	Mean Rank
Kazanım_ortalama	1-4 yıl	151	222,20
	5-9 yıl	137	213,45
	10-14 yıl	60	206,05
	15-19 yıl	27	156,76
	20 yıl ve üzeri	38	160,54
	Total	413	

Test Statistics^{a,b}

	Kazanım_ortalama
Chi-Square	13,399
df	4
Asymp. Sig.	,009

a. Kruskal Wallis Test

b. Grouping Variable: Öğretmenlik
mesleğindeki çalışma süreniz**Test of Homogeneity of Variances**

Kazanım_ortalama

Levene Statistic	df1	df2	Sig.
1,672	4	408	,156

Multiple Comparisons

Kazanım_ortalama
LSD

(I) Öğretmenlik mesleğindeki çalışma süreniz	(J) Öğretmenlik mesleğindeki çalışma süreniz	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
					Lower Bound	Upper Bound
1-4 yıl	5-9 yıl	,03074	,06192	,620	-,0910	,1525
	10-14 yıl	,05360	,08009	,504	-,1038	,2110
	15-19 yıl	,26535*	,10965	,016	,0498	,4809
	20 yıl ve üzeri	,25724*	,09524	,007	,0700	,4445
5-9 yıl	1-4 yıl	-,03074	,06192	,620	-,1525	,0910
	10-14 yıl	,02286	,08124	,779	-,1368	,1826
	15-19 yıl	,23461*	,11050	,034	,0174	,4518
	20 yıl ve üzeri	,22651*	,09622	,019	,0374	,4156
10-14 yıl	1-4 yıl	-,05360	,08009	,504	-,2110	,1038
	5-9 yıl	-,02286	,08124	,779	-,1826	,1368
	15-19 yıl	,21175	,12161	,082	-,0273	,4508
	20 yıl ve üzeri	,20365	,10880	,062	-,0102	,4175
15-19 yıl	1-4 yıl	-,26535*	,10965	,016	-,4809	-,0498
	5-9 yıl	-,23461*	,11050	,034	-,4518	-,0174
	10-14 yıl	-,21175	,12161	,082	-,4508	,0273
	20 yıl ve üzeri	-,00810	,13209	,951	-,2678	,2516
20 yıl ve üzeri	1-4 yıl	-,25724*	,09524	,007	-,4445	-,0700
	5-9 yıl	-,22651*	,09622	,019	-,4156	-,0374
	10-14 yıl	-,20365	,10880	,062	-,4175	,0102
	15-19 yıl	,00810	,13209	,951	-,2516	,2678

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.

Ranks

	Mezun Olunan Lise Türü	N	Mean Rank	Sum of Ranks
Kazanım_ortalama	Güzel Sanatlar Lisesi (Müzik bölümü)	195	208,02	40564,00
	Diğer Liseler	218	206,09	44927,00
	Total	413		

Test Statistics^a

	Kazanım_ortalama
Mann-Whitney U	21056,000
Wilcoxon W	44927,000
Z	-,164
Asymp. Sig. (2-tailed)	,869

a. Grouping Variable: Mezun Olunan Lise Türü

Ranks

	Mezun Olunan Fakülte Türü	N	Mean Rank
Kazanım_ortalama	Konservatuvar (kompozisyon, çalgı, şan vb.)	89	190,25
	Güzel sanatlar ("müzikoloji" müzik bilimleri/müzik teknolojileri)	95	222,76
	Eğitim fakültesi (müzik öğretmenliği)	216	210,31
	Diğerleri (sanat ve tasarım fakültesi, müzik ve sahne sanatları fakültesi vb.)	13	151,54
	Total	413	

Test Statistics^{a,b}

	Kazanım_ortalama
Chi-Square	6,383
df	3
Asymp. Sig.	,094

a. Kruskal Wallis Test

b. Grouping Variable: Mezun Olunan Fakülte Türü

Ranks

	Üniversitede Eğitimi Aldığınız Ana Çalgı Türü	N	Mean Rank
Kazanım_ortalama	Darplı (telli) çalgılar	105	219,20
	Yaylı çalgılar	138	200,56
	Vurmalı çalgılar	11	150,77
	Üflemeli çalgılar	50	211,57
	Tuşlu çalgılar	42	196,93
	Diğerleri	67	213,28
	Total	413	

Test Statistics^{a,b}

	Kazanım_ortalama
Chi-Square	4,500
df	5
Asymp. Sig.	,480

a. Kruskal Wallis Test

b. Grouping Variable: Üniversitede Eğitimi Aldığınız Ana Çalgı Türü

Ranks

	Görev Yapılan Okul Türü	N	Mean Rank
Kazanım_ortalama	Özel ortaokul	103	173,34
	İmam hatip ortaokulu	39	238,00
	Ortaokul (Devlet)	271	215,33
	Total	413	

Test Statistics^{a,b}

	Kazanım_ortalama
Chi-Square	12,144
df	2
Asymp. Sig.	,002

a. Kruskal Wallis Test

b. Grouping Variable: Görev Yapılan Okul Türü

Multiple ComparisonsKazanım_ortalama
LSD

(I) Görev Yapılan Okul Türü	(J) Görev Yapılan Okul Türü	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
					Lower Bound	Upper Bound
Özel ortaokul	İmam hatip ortaokulu	-,27815*	,09829	,005	-,4714	-,0849
	Ortaokul (Devlet)	-,19875*	,06052	,001	-,3177	-,0798
İmam hatip ortaokulu	Özel ortaokul	,27815*	,09829	,005	,0849	,4714
	Ortaokul (Devlet)	,07940	,08954	,376	-,0966	,2554
Ortaokul (Devlet)	Özel ortaokul	,19875*	,06052	,001	,0798	,3177
	İmam hatip ortaokulu	-,07940	,08954	,376	-,2554	,0966

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.

Ranks

	Müzik dersinde ana kaynak olarak MEB'in 8. sınıf müzik kitabını mı kullanıyorsunuz?	N	Mean Rank	Sum of Ranks
Kazanım_ortalama	Evet	320	205,70	65823,50
	Hayır	93	211,48	19667,50
	Total	413		

Test Statistics^a

	Kazanım_ortalama
Mann-Whitney U	14463,500
Wilcoxon W	65823,500
Z	-,411
Asymp. Sig. (2-tailed)	,681

a. Grouping Variable: Müzik dersinde ana kaynak olarak MEB'in 8. sınıf müzik kitabını mı kullanıyorsunuz?

Ranks

	Görev yaptığınız okulun bağlı bulunduğu bölge	N	Mean Rank
Kazanım_ortalama	Akdeniz	60	207,93
	Marmara	66	178,11
	İç Anadolu	118	206,20
	Karadeniz	38	186,88
	Doğu Anadolu	40	190,13
	Güney Doğu Anadolu	54	238,88
	Ege	37	251,96
	Total	413	

Test Statistics^{a,b}

	Kazanım_ortalama
Chi-Square	14,863
df	6
Asymp. Sig.	,021

a. Kruskal Wallis Test

b. Grouping Variable: Görev yaptığınız okulun bağlı bulunduğu bölge

Multiple Comparisons

Kazanım_ortalama
LSD

(I) Görev yaptığınız okulun bağlı bulunduğu bölge	(J) Görev yaptığınız okulun bağlı bulunduğu bölge	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
					Lower Bound	Upper Bound
Akdeniz	Marmara	,11927	,09351	,203	-,0645	,3031
	İç Anadolu	,02561	,08312	,758	-,1378	,1890
	Karadeniz	,09433	,10868	,386	-,1193	,3080
	Doğu Anadolu	,09063	,10700	,398	-,1197	,3010
	Güney Doğu Anadolu	-,11395	,09833	,247	-,3072	,0794
	Ege	-,21617*	,10958	,049	-,4316	-,0008
Marmara	Akdeniz	-,11927	,09351	,203	-,3031	,0645
	İç Anadolu	-,09366	,08058	,246	-,2521	,0647
	Karadeniz	-,02495	,10675	,815	-,2348	,1849
	Doğu Anadolu	-,02865	,10504	,785	-,2351	,1778
	Güney Doğu Anadolu	-,23322*	,09619	,016	-,4223	-,0441
	Ege	-,33544*	,10766	,002	-,5471	-,1238
İç Anadolu	Akdeniz	-,02561	,08312	,758	-,1890	,1378
	Marmara	,09366	,08058	,246	-,0647	,2521
	Karadeniz	,06872	,09778	,483	-,1235	,2609
	Doğu Anadolu	,06502	,09591	,498	-,1235	,2536
	Güney Doğu Anadolu	-,13956	,08613	,106	-,3089	,0298
	Ege	-,24178*	,09877	,015	-,4360	-,0476
Karadeniz	Akdeniz	-,09433	,10868	,386	-,3080	,1193
	Marmara	,02495	,10675	,815	-,1849	,2348
	İç Anadolu	-,06872	,09778	,483	-,2609	,1235
	Doğu Anadolu	-,00370	,11875	,975	-,2371	,2297
	Güney Doğu Anadolu	-,20827	,11100	,061	-,4265	,0099

	Ege	-,31050*	,12107	,011	-,5485	-,0725
Doğu Anadolu	Akdeniz	-,09063	,10700	,398	-,3010	,1197
	Marmara	,02865	,10504	,785	-,1778	,2351
	İç Anadolu	-,06502	,09591	,498	-,2536	,1235
	Karadeniz	,00370	,11875	,975	-,2297	,2371
	Güney Doğu Anadolu	-,20457	,10936	,062	-,4195	,0104
	Ege	-,30680*	,11957	,011	-,5419	-,0717
Güney Doğu Anadolu	Akdeniz	,11395	,09833	,247	-,0794	,3072
	Marmara	,23322*	,09619	,016	,0441	,4223
	İç Anadolu	,13956	,08613	,106	-,0298	,3089
	Karadeniz	,20827	,11100	,061	-,0099	,4265
	Doğu Anadolu	,20457	,10936	,062	-,0104	,4195
	Ege	-,10223	,11187	,361	-,3222	,1177
Ege	Akdeniz	,21617*	,10958	,049	,0008	,4316
	Marmara	,33544*	,10766	,002	,1238	,5471
	İç Anadolu	,24178*	,09877	,015	,0476	,4360
	Karadeniz	,31050*	,12107	,011	,0725	,5485
	Doğu Anadolu	,30680*	,11957	,011	,0717	,5419
	Güney Doğu Anadolu	,10223	,11187	,361	-,1177	,3222

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.